

Міністерство освіти і науки України
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка
НАУКОВА БІБЛІОТЕКА

СЕРІЯ:
БІБЛІОГРАФІЯ ВЧЕНИХ
ТНПУ ім. ВОЛОДИМИРА ГНАТЮКА

Людина відкритої душі

(до 70-річчя від дня народження Миколи Платоновича Ткачука –
українського літературознавця, критика, педагога, члена
Національної спілки письменників України, професора, завідувача
кафедри теорії і методики української та світової літератури
ТНПУ ім. В. Гнатюка)

БІОБІБЛІОГРАФІЧНИЙ ПОКАЖЧИК

ТЕРНОПІЛЬ – 2019

УДК 016:[929Ткачук+821.161.2.09]

Л93

Рекомендовано до друку вченою радою Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка

Рецензенти:

Поплавська Н. М., доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри журналістики Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка.

Ткачук О. М., кандидат філологічних наук, доцент кафедри теорії і методики української та світової літератури Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка

Укладач

Кульчицька О. Я., заступник директора НБ ТНПУ імені В. Гнатюка

Л 93 Людина відкритої душі (до 70-річчя від дня народження українського літературознавця, критика, педагога, члена Національної спілки письменників України, професора, завідувача кафедри теорії і методики української та світової літератури ТНПУ ім. В. Гнатюка – Миколи Платоновича Ткачука) : біобібліогр. покажчик / НБ ТНПУ ім. В. Гнатюка ; уклад.: О. Я. Кульчицька. – Тернопіль, 2019. – 92 с. – (Бібліографія вчених ТНПУ ім. В. Гнатюка).

У біобібліографічному покажчику представлено основні праці про життя та наукову діяльність українського літературознавця, критика, педагога, члена Національної спілки письменників України, професора, завідувача кафедри теорії і методики української та світової літератури ТНПУ ім. В. Гнатюка – Миколи Платоновича Ткачука.

Подане видання розраховане на літературознавців, аспірантів, студентів, працівників бібліотек, широке коло читачів, що цікавляться українським письменством та культурою загалом.

УДК 016:[929Ткачук+821.161.2.09]

Л93

© Бібліотека Тернопільського національного педагогічного університету імені В. Гнатюка

Микола Платонович Ткачук – відомий учений, педагог, член Національної спілки письменників України, літературознавець (теоретик, історик української літератури, компаративіст, славіст, літературний критик), доктор філологічних наук, професор, декан філологічного факультету(2004-2014), завідувач кафедри теорії і методики української та світової літератури ТНПУ ім. В. Гнатюка.

Від упорядника

Біобібліографічний покажчик серії «Бібліографія вчених ТНПУ ім. В. Гнатюка», який підготували працівники наукової бібліотеки, присвячено Миколі Платоновичу Ткачуку – відомому ученому, педагогу, члену Національної спілки письменників України, літературознавцю (теоретику, історику української літератури, компаративісту, славісту, літературному критику), доктору філологічних наук, професору, декану філологічного факультету, завідувачу кафедри теорії і методики української та світової літератури Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка.

Наука для ювіляра є органічним вираженням «я», природним змістом його життя. Вчений вважає, що лише збільшення любові між людьми, між людьми і літературою може вплинути на економічні й політичні негаразди в державі й змінити їх на краще.

Наукова праця Миколи Ткачука – дивовижний синтез вродженого відчуття краси, аналітики і майстерності, покликаних якомога повніше і об'ємніше сформулювати уявлення про сучасний літературний процес. Хіба не співзвучне це багатьом важливим шуканням сучасної літератури? Художній літературі, яка віддає себе нелегким, але почесним завданням побудови нового світу і виховання нової людини, досвід таких науковців, як Микола Ткачук, потрібен, як цілюща і чиста вода, що додає сили подорожньому. Межі його наукових пошуків навіть приблизно окреслити важко, для цього потрібен час. Подиву гідна його працездатність. Звернімо увагу на те, що біобібліографічний покажчик ювіляра нараховує понад 450 позицій, що були надруковані впродовж 1971–2019 років – монографічні дослідження, підручники, хрестоматії з української літератури та навчальні посібники, програми, статті, вміщені в наукових збірниках, матеріалах наукових конференцій, періодичних виданнях, що вийшли в Україні та за кордоном.

Відкриває покажчик вірш «**Людина відкритої душі**» на пошану професора Миколи Ткачука та статті: Олександра Астаф'єва, українського поета, критика, літературознавця, перекладача, члена Національної спілки письменників України, доктора філологічних наук, професора *«Літературознавча концепція Миколи Ткачука в контексті розвитку сучасної науки про літературу*, Володимира Кузьменко, українського літературознавця і літературного критика, педагога, доктора філологічних наук, професора, завідувача кафедри романо-германської філології Національної академії Служби безпеки України *«Літературознавчий дискурс Миколи Ткачука»*.

Біобібліографічний покажчик складається з 5 розділів:

Розділ 1. *«Науковий доробок М. П. Ткачука»* містить бібліографічні описи публікацій вченого. Їх згруповано за підрозділами: особисті праці, праці у співавторстві та наукові статті, в межах підрозділів матеріали згруповані за абеткою.

Розділ 2. *«Редакційно-рецензійна діяльність М. П. Ткачука»*, який складається з двох підрозділів: *«Професор М. Ткачук – редактор та рецензент»* і

«Рецензії науковців на праці М. Ткачука». У першому підрозділі поміщено праці за редакцією вченого, у підготовці яких науковець брав участь як головний редактор, голова або член редколегії та рецензії (з поміткою “Рец.”). У цих двох підрозділах документи згруповано за абеткою.

Розділ 3. **«Наукова школа М. П. Ткачука»** відображає бібліографічні описи докторських та кандидатських дисертацій, магістерських, дипломних та випускних робіт, науковим керівником яких був професор. Матеріал згруповано за

Розділ 4. **«Відзнаки професора М. Ткачука як науковця»** містить інформацію про нагороди Миколи Платоновича.

Розділ 5. **«Публікації про життя і творчість Миколи Ткачука»** вміщує матеріал про життєвий шлях, науково-педагогічну та громадську діяльність.

Бібліографічний опис та скорочення слів здійснено за чинними в Україні стандартами. Джерелами відбору документів були каталоги і картотеки НБ ТНПУ ім. В. Гнатюка, Тернопільської державної універсальної наукової бібліотека (ТДОУНБ), Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського, Національної парламентської бібліотеки України, бібліографічні джерела та матеріали, надані вченим. Публікації, що увійшли до покажчика, було переглянуто de visu. Покажчик адресовано літературознавцям, аспірантам, студентам, працівникам бібліотек, широкому колу читачів, що цікавляться українським письменством та культурою загалом.

Людина відкритої душі

(вірш на пошану професора Миколи Ткачука)

Пахне серпень медом, полинами,
Яблуками стиглими в садах.
Україна тішиться Синами,
Що шанують гідність у словах.

В добрих вчинках множать Її славу.
Є на ниві творчій – сівачі.
Ще й натуру мають нелукаву.
Приросли душею до Землі.

Ви, шановний, знаний ювіляре,
До числа Людей таких ввійшли.
Очевидці пишуть мемуари.
В Слові Ви також себе знайшли.

В атмосфері злагоди, любові
Ви зростали лагідним дитям.
Мрії, як у всіх, були казкові.
Віддавали все батьки синам.

У родині Ткачуків зростали,
Мов дубочки, славні три сини.
Всім батьки освіту вищу дали.
До літератури й пісні Ви

Від матусі шану перейняли.
Цю любов крізь роки пронесли.
В багатьох місцях Ви побували.
У Тернопіль серденьком вросли.

На роботу в наш педагогічний
На філологічний факультет
Скерували Вас. І це логічно.
Тут здобули Ви авторитет.

Золотолин згадується часто,
Де Ви народились та росли.
Вперше впізнавали радість, щастя
І до школи в перший клас пішли.

Потім у Житомирі чекає
Вас педагогічний інститут.
До аспірантури пролягає
Далі, що у Києві, маршрут.

Вчителем Ви спершу працювали

Мови української в селі
Рідному й французьку викладали.
За мету поставили собі

Взяти планку вищу. В інституті
В Рівному працюєте десь рік.
Досвід перший і знання здобути
Знадобились Вам на довгий вік.

Бо вже майже сорок в нашім виші
Голос милозвучний Ваш звучить.
Часом добре в кабінетній тиші,
Та словесник, знаєм, не мовчить.

Спілкування – це його стихія.
Всі студенти люблять Ткачука!
Бо професор чуйний – їх надія.
Про таких говорять: «Це – душа»!

В коридорі видно: йде Людина
Толерантна, лагідна, проста.
Справді має Україна Сина!
Дай Вам, Боже, многая літа.

Плідний Ваш ужинок науковий.
Понад триста вже напрацювань.
Ви у всіх відношеннях зразковий.
Ще багато планів, поривань.

Є у Вас можливості здійснити
Мріяне й задумане в житті.
Вам до ста і далі зичим жити
З хлібом і до хліба на столі!

Грик З. Й., завідувач відділу
Наукової бібліотеки
ТНПУ ім. В. Гнатюка

Літературознавча концепція Миколи Ткачука в контексті розвитку сучасної науки про літературу

Відомий учений, педагог та організатор науки, член Національної Спілки України, літературознавець, а якщо точніше – теоретик, історик української літератури, компаративіст, славіст, літературний критик, доктор філологічних наук, професор, декан філологічного факультету Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка Микола Платонович Ткачук святкує свій 60-річний ювілей. З одного боку, ювілей – це радість, особливо тоді, коли людина ставить собі за мету жити радісно, вірити, що буття дано для радощів і вона живе задоволено, бо набула душевної гармонії, збагатила світ любов'ю і добрими справами. Дурниці й абищиці не тривожать її: вона вміє цінувати хвилини натхнення – маленькі задоволення, які випадають їй на долю. З іншого боку, мабуть, трохи сумно, бо ювілей – це також підбиття підсумків певного етапу свого інтелектуального життя, шкода прожитих літ, що й казати; як і кожне свято, у спогадах він стане у ряд з іншими празниками, минулими, теперішніми, майбутніми, а жити й творити треба далі, з певною достовірністю проектувати свій майбутній шлях і майбутні наукові вершини, радіючи, що Бог створив значно більше прекрасного, ніж може осягнути людське око, це й дає можливість для наукового вдосконалення й наближення до Бога.

Ювілей водночас свідчить про те, що слід, залишений ученим у науці, всупереч заздрісному часові й глумливим викрикам моди, не припадає порохом, не заростає чортополохом, – пора б уже й перевидати праці М. Ткачука у вигляді вибраного, куди б увійшли його кращі монографії і статті. Вони – свідectво живучості наукових ідей, які, як золоті ниті зв'язують його з іншими поколіннями. Мовимо не лише про тих, хто знає Миколу Платоновича ще з часів навчання у Житомирському державному педагогічному інституті імені І. Я. Франка, в аспірантурі при кафедрі української літератури Київського педагогічного інституту імені М. Горького (тепер М. П. Рагоманова) чи його перших контактів з Інститутом літератури ім. Т. Г. Шевченка АН України, де молодий талант потрапив у поле зору видатного вченого, завідувача відділу нової української літератури, лауреата Шевченківської премії Михайла Яценка (1923– 996), автора монографій «Володимир Гнатюк. Життя і фольклористична діяльність (1964), «На рубежі літературних епох: «Енеїда» Котляревського і художній прогрес в українській літературі» (1977), «Питання реалізму і позитивний герой в українській літературно-естетичній думці першої половини ХІХ ст. (1979)». Михайло Трохимович був упорядником і відповідальним редактором збірників наукових праць, зокрема «Марко Вовчок. Статті й дослідження», в якому Микола Платонович оприлюднив свою концептуальну працю «Концепція людини і дійсності та деякі питання епічної єдності оповідань і повістей Марка Вовчка (1857–1861 рр.)». Він всіляко підтримував молодого вченого, давав конкретні завдання, долучав до різних проектів, все робив для того, щоб увести молодого дослідника у велике духовне братство науковців.

Згадуємо не лише вчителів ювіляра, а й тих, кому пощастило бути його прямими учнями Миколи Ткачука, слухати лекції, під його керівництвом і консультуванням писати дипломні, магістерські, кандидатські, докторські; його вихованці випромінюють глибоку повагу до вченого, відчувають живу принадність його невичерпної творчої сили, що збуджує енергію, ініціативу, збільшує працездатність, посилює й зміцнює вимогу до себе і до своєї праці. Це переживають усі, навіть ті, хто особисто не знайомий із ученим, але читає праці чи навчається за підручниками Миколи Платоновича і стає бранцем енергосистеми його текстів, логіки його міркувань і наукового дискурсу. У ювіляра, таким чином, кривні духовні зв'язки не лише з поважними науковцями старшої плеяди чи представниками свого покоління, але й далекими читачами.

Звісно, вичерпну відповідь на те, в чому значення творів Миколи Ткачука для ближчих і дальших поколінь може дати лише ґрунтовне, всебічне, розважне дослідження його наукової діяльності на тлі історії літературознавства сучасної доби. Поки що маємо понад 60 ґрунтовних розвідок, статей про життєво-творчий шлях ювіляра і рецензій на його твори, автори яких – О. Астаф'єв, В. Барна, Л. Щербак, Є. Баран, Г. Безкоровайний, О. Бондарева, С. Бородіца, Я. Буяк, О. Вертій, Н. Гаєвська, В. Гайда, Р. Голод, О. Гнідан, Л. Горболіс, Р. Гром'як, А. Гуляк, З. Гузар, О. Ємець, М. Зимомря, О. Куца і В. Кукса, О. Левчук, Б. Леськів, С. Луцак, Л. Мацевко-Бекерська, В. Махно, А. Мойсієнко, Т. Мостова, М. Николин, М. Ониськів, Н. Поплавська, В. Працьовитий, В. Просалова, Л. Радьо, П. Сорока, С. Ткачов і В. Ханас, А. Толстоухов, П. Хропко, М. Цап, Т. Шевченко, Р. Янкель. Але все ж має з'явитися монографія, де було б проаналізовано всю сукупну діяльність ювіляра на тлі всього літературного процесу, визначено неповторність і своєрідність його наукової фігури, яка не зливається з іншими, а зберігає свою універсальність і цим самим підкреслює цінність його внеску у скарбницю національної культури.

Наукова діяльність є найважливішою стороною духовного життя Миколи Ткачука. Епіграфом до його творчої долі може бути афоризм із «Буддійської Сутти»: «Будь світильником для самого себе. Тримайся сяйва Твого світильника і не шукай іншого захистку». Цей світильник є для вченого не лише джерелом всякого світла й істини, водночас він освітлює все зовнішнє, тому в натхненній праці душа вченого вільна й щаслива, її хвилюють хіба що зовнішні промені, які можуть злегка затьмарювати гладку поверхню, спричиняючи заломлення й тимчасову втрату світла. Однак гострий і тонкий розум ученого, емоційний порив (казав І.Франко: *«Ой, що в полі за димове? / Чи то вірли крильми б'ються? / Ні, то Доля крядки копле, / Красу садить, розум сіє...»*), його уміння проникати в суть явища, вловлювати найтонші внутрішні зв'язки, тенденції розвитку, невичерпні комбінаторні здібності, живе уявлення, темперамент, майстерне володіння словом, – усе це він по краплині віддає кожному науковому дослідженню. Наука для ювіляра є органічним вираженням його «я», природним змістом його життя. Вчений вважає, що лише збільшення любові між людьми, між людьми і літературою може вплинути на економічні й політичні негаразди в державі й

змінити їх на краще. Життя підтримується не пристрасною руйнацією, а чуттям взаємності, яке на мові серця називається любов'ю до себе, до ближнього, до рідної і чужої літератури. Справжня людина має орієнтуватися лише на цей закон взаємної допомоги. Не часто буває, коли академічний учений у житті стає живою людиною в науці. Наукова робота для Миколи Ткачука стала не лише постійним пошуком, а пристрасною, необхідною стихією. Було б однак великою помилкою вважати, що ювіляр по вуха занурився в науку і відірвався від життя. Язик не повертається назвати вченого схоластом, заглибленим у сферу своєї умоглядності, безплідного розумування, буквоїдства, начотництва. Він любить життя саме по собі, жваво цікавиться ним. Життя для нього є предметом спостережень, які допомагають розібратися в минулому й надихають на порушення майбутніх проблем. Теперішнє і минуле життя, те, що пливе, те, що сплило, і те, що плистиме – переплуталося в інтересах ювіляра.

Особливості його душевного устрою визначилися давно. Мені знайомі три брати Ткачуки. З молодшим, Андрієм, колишнім аспірантом Інституту історії НАН України, а нині працівником адміністрації Президента України, я кілька років жив в академічному гуртожитку, в Києві, по вул. Е.Потьє, 9. Спільні і довгі бесіди вечорами, дискусії, обміни думками після прочитаних книг і побачених фільмів, гра у футбол і шахи, – все це нас об'єднувало. До Андрія часто приїжджав Микола (нинішній ювіляр), який тоді працював доцентом Тернопільського державного педагогічного інституту. Задуманий, поважний, заглиблений у себе, уже добре знаний на той час публікаціями в «Літературній Україні», «Дніпрі», «Вітчизні», «Прапорі», «Дзвоні», «Українському літературознавстві», «Українській мові і літературі в школі», «Радянському літературознавстві», у деяких російських і югославських виданнях. Була добра нагода ближче познайомитися з ним, подискутувати на літературні теми й почути новини з рідної Тернопільщини.

І знав я, ще в 70-х роках працюючи кореспондентом Тернопільської обласної молодіжної газети «Ровесник», ще одного брата, тепер уже св.пам'яті Петра Ткачука, майстра декоративно-ужиткового мистецтва, режисера, педагога, який працював у Тербовлянському культурно-освітньому училищі. Він писав прозу, водночас був режисером самодіяльного народного театру при Тербовлянському будинкові культури, де інсценізував і поставив на сцені повісті Ч. Айтматова «Материнське поле», Олександра Купріна «Олеся», а в Київському молодіжному театрі здійснив постановку кіноповісті Івана Драча «Іду до тебе», в якій змальовано образ Лесі Українки. Займався вишиванням, макраме, декоративним розписом по дереву, нанизуванням бісеру. Учасник багатьох виставок в Україні, Росії, Польщі, Австралії, Німеччині, Франції, Канаді, Болгарії, Данії. Сьогодні його роботи зберігаються у багатьох музеях і приватних колекціях в Україні та за кордоном.

З-поміж своїх братів Микола Платонович відрізняється самозаглибленістю. Він є інтроверсійним типом особистості, цілковито скерованим на свій внутрішній світ, схильним до самоаналізу. Людську особистість і суб'єктивне психологічне явище цінує більше, ніж об'єкт, який, на його переконання, перебуває на нижчому

рівні цінності, бо виступає лише зовнішнім об'єктивним знаком змісту, втіленням ідеї, а для інтроверса істотною є сама ідея, її емоційне переживання. К. Г. Юнг описує основні функції індивіда: мислення, емоції, відчуття, інтуїція. Відповідно до того, яка з цих функцій є панівною, психолог розрізняє основні психологічні типи людини: 1) мислительний, 2) емоційний, 3) сенсорний, 4) інтуїтивний [1992: 7]. Представники мислительного типу, за К. Г. Юнгом, цікавляться не новими фактами, а порушують питання і творять теорії, вони заглядають у глибини явища й осягають його ширину. Факти їм потрібні хіба-що як ілюстративні приклади, другорядний матеріал, а головна цінність для них – розвиток і виклад суб'єктивної ідеї, первісного символічного образу, який неясно мерехтить перед їхнім внутрішнім зором і який вони цей неясний образ намагаються перетворити в ясну ідею. Такі вчені, як Микола Ткачук, прагнуть досягти дійсності, хочуть побачити факти такими, що заповнюють рамки їхніх ідей, і творча сила вченого виявляється в тому, що його мислення може породжувати навіть такі ідеї, які не лежать у сфері зовнішніх фактів, та все ж є найкращим їх абстрактним вираженням. Учений вважає своє завдання виконаним тоді, коли всі певні, переконані, що створена ним ідея витікає із зовнішніх фактів і через них може бути доведена її дійсність. Я тут не кажу про крайнощі: коли в екстраверса емпіричне нагромадження фактів спотворює, нівечить розум, а в інтроверса мислення виявляє небезпечну й підозрілу схильність насильницьки надавати фактам форму свого образу, або ж цілковито їх ігнорувати, щоб розгорнути картину своєї фантазії. У цьому разі мислення стає містичним і безплідним, як і мислення, яке здійснюється в рамках самих об'єктивних фактів.

Народився Микола Платонович Ткачук 17 серпня 1949 року в селі Золотолин Костопільського району Рівненської області, на сході Волині. Ще в школі полюбив літературу, захоплювався творами Т. Шевченка, І. Франка, Лесі Українки, А. Міцкевича, Ю. Словацького, Я. Гашека, В. Ґюґо, Г. Гайне, Дж. Байрона, Франсуа Рабле, Д. Дідро, А. Рембо, П. Верлена та інших. На все життя виніс із шкільної парти любов до книги і любов до праці, уміння вивчати мови й розширювати коло своїх читань та інтересів, що рідко траплялося серед його ровесників. Особливо вражала його величезна працездатність і витримка.

У 1966 році вступив до Житомирського державного педагогічного інституту імені І. Я. Франка. Цей навчальний заклад постав у 1919 році, коли губком Волині порушив перед урядом України клопотання про відкриття в Житомирі вищого навчального закладу. Згодом з'явився законопроект «Про утворення Житомирського вчительського інституту». Для новоствореної навчальної установи виділили приміщення першої чоловічої гімназії, де свого часу навчалися Володимир Короленко, майбутні президент ВУАН В. Липський, академіки П. Тутковський, В. Омелянський, М. Усанович, професори В. Підвисоцький, І. Феценко-Чопівський. Кілька разів мінялася назва закладу: ІНО, Інститут соціального виховання, учительський, педагогічний. У 60-х роках, незважаючи на ідеологічний тиск, тут панувала насичена духовна атмосфера, яку привносили

Євген Кудрицький, Борис Тен, Степан Пінчук, Леонід Пивоварський, Василь Півторадні, Микола Никончук, відомий франкознавець Олександр Бойко, мовознавець Микола Богдан, викладач французької мови, доц. Ярослав Погребенник, який, до речі, помітив у студентові дар майбутнього науковця. На все життя запам'ятав Микола Ткачук зустріч з Олесем Гончарем, автором «Собору», яку організував Степан Пінчук, щиро підтримку студентством митця в обговоренні його роману, за який письменника переслідувала партійна влада.

На філологічному факультеті готували висококваліфікованих вчителів-словесників, високої культури педагогів. Тут читали запрошені науковці свої спецкурси з актуальних питань мовознавства і літературознавства, активно проводилася студентська наукова робота, організовувалися конференції, на яких з доповідями виступав Микола Ткачук «Концепція митця в творах українських романтиків 20 – 40-х років XIX століття», «Жанрові особливості ліро-епічних поем Т. Шевченка», «Образ серця в ліриці Т. Шевченка». Наснаги до навчання додавало й те, що проводилися республіканські наукові конференції викладачів, присвячені творчості Г. Сковороди, І. Котляревського, Т. Шевченка, І. Франка, Лесі Українки, М. Рильського та ін., розвивалося франкознавство (Олександр Бойко, автор монографії «Поезія боротьби. Лірика збірки Івана Франка «З вершин і низин», Фелікс Ривкіс, Микола Богдан), шевченкознавство (Леонід Пивоварський), традиції якого свого часу ще були закладені деканом словесно-мовного факультету Є. Ненадкевичем, на повну силу розкривалися здібності майбутніх письменників Бориса Остапенка, В. Грабовського, М. Сича, М. Пасічника. Саме на студентські роки припадають перші рецензії нашого ювіляра: «Література і сучасність», «Що розвиднілося в «Розвидні» (Поезія Михайла Клименка), «Орбіти пізнання» (С. Бурлаков) та інші. Жага творення й жадоба до пізнання призвели до того, що згодом тут з'явиться «Житомирська прозова школа», а педагогічному інституту буде надано статус університету (1999).

Після закінчення Житомирського педагогічного інституту (1971) Микола Ткачук працював учителем української мови, літератури та французької мови в рідному селі, тобто в Золотолинській СШ на Рівненщині, а згодом у Рівненському державному педагогічному інституті (нині – гуманітарний університет) на кафедрі української мови. Цей досвід багато в чому пригодився: опанував французьку мову і ближче познайомився з французькою літературою. У сфері наукових інтересів його увагу привернула французька компаративна школа, починаючи від її фундаторів (Ф. Бальдансперже, П. Азар, Ж.-М. Каре, П. В. Тігем, М. Ф. Гіяр) і до розквіту в 60–70-х роках (Р. Барт, А.-Ж. Греймас, К. Бремон, Ж. Женетт, М. Фуко, Ц. Тодоров, Ю. Крістева, Ж.-К. Коке). Вчений намагається на практиці застосовувати її концепції, настанови, часто використовує терміни «компаративна поетика», «контрастивна поетика», «зіставна поетика» і вдається до компаративного аналізу, враховуючи комунікативну природу художнього явища і теорію знака Ф. де Сосюра. Це, зокрема, помітно в таких його дослідженнях, як «Влада землі і концепція людини-трудівника в романі «Хліб і сіль» Михайла Стельмаха», «Концепція людини і дійсності в романі «Дума про тебе»

М. Стельмаха», «Духовні параметри молодості сучасника: Роман Олеся Гончара «Берег любові» (1976); «Образи роману Михайла Стельмаха «Кров людська – не водиця»» (1977); «Окрадене дитинство. Оповідання «Малий Мирон» Івана Франка, «Кленові листочки» Василя Стефаника, «Злодія зловили» Леся Мартовича» (1978); «Розгляд прозових творів Юрія Федьковича» (1979), «Проблема часу в романі «Циклон» Олеся Гончара» та інші.

У листопаді місяці 1979 року Микола Платонович захистив кандидатську дисертацію і був направлений на роботу до Тернопільського державного педагогічного інституту, де було поновлено філологічний факультет, закритий 1956 року. Спочатку обіймав посаду старшого викладача, доцента, (водночас на громадських засадах виконував обов'язки вченого секретаря інституту), а згодом – завідувач кафедри історії української літератури, декан філологічного факультету Тернопільського педагогічного інституту (нині – національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка). На сьогодні це престижний вуз, відзначений дипломами лауреата у рейтингу кращих вищих навчальних закладів України (2000) і Міжнародного рейтингу популярності та якості «Золота фортуна» у номінації «10 років незалежності» (2001, 2002). 21 серпня 2004 року він набув статусу Тернопільського національного педагогічного університету імені Михайла Гнатюка. В ньому функціонують інститут педагогіки і психології, інститут мистецтв, а також 12 факультетів: психологопедагогічний, хіміко-біологічний, географічний, філологічний, іноземних мов, історичний, фізичного виховання, фізико-математичний, підготовки вчителів початкових класів, інженерно-педагогічний, післядипломної освіти, до вузівської підготовки. Університет забезпечує підготовку 8 тисяч студентів за 11 напрямками базової вищої освіти, 30 спеціальностями. Навчально-виховний процес і наукову роботу забезпечують 50 кафедр, на яких працюють 474 викладачів, серед них 50 докторів наук, професорів та 290 кандидатів наук, доцентів. Якщо говорити про фахівців з української філології, теорії літератури та компаративістики, то тут в першу чергу слід назвати докторів філологічних наук, професорів Оксану Веретюк, Ольгу Куцу, Тетяну Вільчинську, Людмилу Возняк, Любов Струганець, Елеонору Палихату, Олександра Глотова, Романа Гром'яка, Володимира Мельничайка, Дмитра Бучка, Михайла Лабашука, сестер Зоряну і Мар'яну Лановик, Наталю Поплавську та ін. При університеті є магістратура (14 спеціальностей) й аспірантура (22 спеціальності), де навчаються 164 магістранти і 162 аспіранти, та докторантура із 6 спеціальностей; діють дві спеціалізовані ради із захисту докторських та кандидатських дисертацій. Університет інтегрується у міжнародний освітній простір через організацію та участь у міжнародних наукових і науково-технічних конференціях, симпозіумах, освітніх і навчальних програмах та обміну студентами, аспірантами, науково-педагогічними працівниками, підтримує тривалі зв'язки в вищих навчальних закладах та інформаційними центрами ЮНЕСКО й іноземних країн: Українсько-австрійським центром із питань науки, освіти та культури (м. Львів), товариством «Схід-Захід», Домом німецького сходу, Інститутом Східної Європи та Українським Вільним

Університетом (усі – м. Мюнхен), Інститутом Буковини (м.Аугсбург), Допомоговим комітетом галицьких німців (м. Штутгарт), Дортмундським педагогічним інститутом, а в США – Ротарі Клубом (м. Бостон), Арканзаським та Іллінойським університетами.

Безсумнівно, в Тернополі почався новий період наукового й громадського життя Миколи Ткачука, період, який склався на антитезі до його минулого і сформував ювіляра як ученого нового типу. Так, десь у свідомості миготіла сума знань, набутих у минулі роки, але було чимало прогалин, і, мабуть, найперше, про що він тоді подумав, – це потреба чіткого наскрізного концепту, який міг би об'єднати всі його праці, надати їм єдності, цілісності, стрункості. Це знову його змусило вчитися, «добудовувати» себе, і, в той же час, критичніше ставитися і до своїх праць, і до тих гасел у літературознавстві, які закликали захищати народність, перетворювати її в нове історичне поняття тощо. Він збагнув продуктивність нового напрямку дослідження, названий наратологією (теорією оповіді), який займав проміжне місце між структуралізмом, з одного боку, й рецептивною естетикою і рецептивною критикою, з другого. Новий напрям змушував ученого осмислити основні положення наратології: 1) комунікативне розуміння природи літератури; 2) уявлення про акт художньої комунікації як процес, який одночасно «протікає» на кількох оповідних рівнях; 3) першорядна увага до теорії дискурсу; 4) теоретичне обґрунтування багатьох оповідних інстанцій, які виступають ланками комунікативного ланцюга, без них художня інформація від письменника до читача не надходила б.

Уже в перших працях «тернопільського» періоду наш ювіляр почав давати переконливі відповіді на найтонші, найскладніші питання, пов'язані з викладовими формами. Цікаво з цього погляду познайомитися з його розвідками «Естетичні функції комічного в байках Леоніда Глібова» (1987); «Концепція образу Ізольди Білорукої в однойменній поемі Лесі Українки» (1987); «Гоголевская концепция «маленького человека» и новаторство Панаса Мирного в повести «Пьяница» (1988); «Творчість Івана Тургенева в оцінці Івана Франка» (1988); «Історична пам'ять як естетичний пафос роману «Собор» Олесея Гончара» (1988); «Форми вираження авторської свідомості в косаральському циклі «Тараса Шевченка» (1989); «Гуманістичний пафос «персональної» лірики Тараса Шевченка (1989) та інші.

Одна за одною виходять ґрунтовні монографії М. Ткачука: «Естетична концепція дійсності в бориславському циклі творів І. Франка» (1992); «Поезія як утвердження: Проблеми розвитку поезії русинів Югославії 70 – 90-х рр. ХХ ст.» (1993); «Богдан Бойчук. Степан Сапеляк. Компендії творчості поетів» (1994); «Художній світ «Енеїди» Івана Котляревського» (1994); «Жанрова структура романів Івана Франка» (1996); «Лірика Маркіяна Шевченка» (1999); «Інтерпретації. Літературно-критичні статті, творчі портрети українських поетів ХХ ст.» (1999); «Поетика балад Левка Боровиковського» (2000); «Жанрова структура прози Івана Франка. Бориславський цикл з життя інтелігенції» (2003); «Модерністський дискурс лірики та новел Богдана Лепкого» (2005); «Лірика Івана

Франка» (2006); «Наративні моделі українського письменства» (2007); «Українська література ХХ – ХХІ ст.» (2008), «Маркіян Шашкевич» (2009), «Творчість Івана Котляревського: антропологічний та естетичний дискурс» (2009).

У своїх монографіях і навчальних посібниках учений охопив визначальні тенденції розвитку української літератури ХІХ – ХХІ століть і запропонував концепти інтерпретації, зміщені у сферу художньої мови, які свідчать про принциповий зв'язок мови й реальності. Комунікативна природа літератури, на думку Миколи Ткачука, передбачає комунікативний ланцюг, де обов'язково присутні три ланки: відправник інформації, повідомлення (текст, або як ще його називають – комунікат), і отримувач інформації, читач. Літературний текст (комунікат) має знаковий характер, оскільки відправник інформації попередньо кодує знаки тексту. Система застосування знаків детермінована позатекстовою дійсністю і художньою традицією як набором певних конвенцій (домовленостей), читач може інтерпретувати текст лише на основі багатого життєвого досвіду і доброго знання літературної традиції.

У цьому аспекті хочу звернути увагу на монографію Миколи Ткачука «Лірика Івана Франка» (Т. – К., 2006), в якій літературознавець аналізує дискурс І. Франка. Дискурс (discursus від латин. *discere* – блукати) – вербальна форма об'єктивації змісту свідомості, задана в тій чи іншій соціокультурній традиції типом раціональності. Грецький аналог цього терміна зустрічається ще в античності (Платон, Арістотель) в контексті опозиції *diapoesis* – *poesis*, де „орган знання» (мислення) протиставляється „органові мудрості» (споглядання).

На переконання Миколи Ткачука, дискурс – це структура соціолінгвістична, а не лінгвістична. Без нього важко осягнути світ значень художніх текстів Івана Франка, це стосується не лише сфери поточної комунікації, але й тих семантичних систем, що існували до появи його збірок «Баляди и розказы», «З вершин і низин», «Зів'яле листя» та інших. Кожна нова збірка Івана Франка більшою або меншою мірою змінює літературну обстановку, бо виявляє свою сполучність (або розрив) з усім багатством уже створених текстів, виконуючи роль «тексту в текстах». Це говорить про те, що семантична структура Франкових книг залежить не лише від структури свідомості, яка їх створила, а й від універсальної сфери колективного підсвідомого, яке щонайтісніше пов'язане з розшифруванням і реконструкцією знакових систем попередніх культур (наприклад, у збірці «Мій Ізмарagd»), стабільністю деяких жанрових систем (зокрема, сонетів). Дискурс відповідає нормам мовної ситуації: один і той же зміст можна оформити по-різному, одним є звертання Івана Франка до дитини, іншим – до друга, і ще іншим – до коханої і т.д. Дискурсивна практика поета, переконує нас Микола Ткачук, – це мова в дії, в реальному використанні. Реальне використання мов вивчають різні науки: риторика (наука про успішну мовну комунікацію), реклама (наука про спілкування з суспільством різних соціальних інституцій), політична семантика (наука про значення слів у політичному дискурсі), та найперше місце тут займає поезика (наука про функціонування художньої мови).

На думку Миколи Ткачука, специфіка різних художніх дискурсів Івана Франка враховує кілька «параметрів»: 1) характер мовлення в контексті цього дискурсу; 2) особливості знакового (символічного) моделювання ситуації; 3) подробиці комунікативної ситуації (у зіставленні із звичайним спілкуванням двох осіб при безпосередньому контакті) [Астаф'єв 2007: 370 – 380].

У річищі поетичного дискурсу Івана Франка, наголошує дослідник, «ліричний герой окреслюється в екзистенційній ситуації замкнутого кола людського життя, водночас його почування і переживання експлікуються багатократно, моделюючи випадкові і ситуативні зчеплення обставин, подій, особистий, єдиний і винятковий спогад, незабутню зустріч або епізод, миттєву пригоду, що стають символічними, ліричним сюжетом, темою або міфом» [Ткачук 2006: 12]. Поетичний дискурс відрізняється від звичної комунікації: звична комунікація стежить спочатку за змістом, а вже потім – за формою викладу. Поетична ж комунікація спершу віддає перевагу формі, а вже потім – змістові. У поетичному дискурсі, підкреслює Микола Ткачук, особлива увага прикута до форми, виникає потреба повторення форми чи її окремих елементів. У книзі це блискуче продемонстровано на прикладі аналізу циклу «Веснянки» (збірка «З вершин і низин»), який автор порівнює з «Новою весною» Г. Гайне. «Алегоричні й символічні образи наскрізні в циклі «Веснянки», в якому образ весни, весняної громовиці, сонця, сіяча експлікуються як символ пробудження оновлених сил у суспільстві, що співзвучне буйному розквіту й відродженню природи весною, яка приносить зміни, спонукає до дії все животворне, вселяє в людей віру й надію, наближає світле й гуманне майбутнє» [Ткачук 2006: 34]. Розмаїта ритмічна будова циклу є засобом полегшення його сприйняття, збереження тексту в пам'яті. Ритм сприяє запам'ятовуванню тексту, адже людство найкраще зберігає інформацію саме у поетичній формі.

У монографії «Жанрова структура прози Івана Франка: Бориславський цикл та романи з життя інтелігенції» (2003) Микола Ткачук звертає увагу на той факт, що художні твори навіть у своїх формальних параметрах не вичерпуються сюжетом. Якщо врахувати погляд російських формалістів (фабула – це система подій у творі, а сюжет – це вибудованість цих подій), то їхнє поняття сюжету явно урізане. Вони лише звертають увагу 1) на формальну структуру оповіді, яка стосується подачі і розстановки подій (хронологічний і ахронологічний принципи), її причинності і зв'язності, а також проблем часу, простору й організації персонажного світу, і на 2) способи представлення цієї структури. Формальні прикмети взаємин письменника й читача в сфері художнього твору – це лише вміння об'єктивувати комунікативний процес у всіх його подробицях. У наратологів більше припущень про належне і значно менше спостережень над емпіричним матеріалом. Пошуки Франкової моделі оповіді змусили ювіляра критично переглянути концепції формалістів (В. Пропп, В. Шкловський, Б. Ейхенбаум), теорію діалогічності М. Бахтіна, англоамериканську індуктивну типологію оповіді (вчення про «точку зору» П. Лаббока, М. Фрідмана, версію російського семіотика Б. Успенського), праці французьких структуралістів

А. Ж. Греймаса, К. Бремона, Ц. Тодорова, Ж. К. Коке, Р. Барта, теорії дискурсу Ю. Крістєвої, Л. Делленбаха, М. Л. Пратт, М. Ріффатера, В. Бронзвара, Ж. М. Адамата ін.

Безперечно, наратологія тісно зв'язана із структуралізмом, і тут учені часто цитують чи не перше дослідження в цьому аспекті – статтю Р. Якобсона «Лінгвістика і поетика» (1958). Пошуки логіко-семантичних універсальних моделей оповідних текстів спонукали до створення тієї структурної поетики сюжетоскладання, яку, під впливом комунікативних та рецептивно-естетичних ідей намагалися заперечити Л. Долежел, Ж. Женетт, М. Баль, В. Шмід, Дж. Прінс, С. Четман. Вони обґрунтували ієрархію оповідних інстанцій і рівнів, визначили специфіку відношень між оповіддю, оповідними жанрами та історією, відкривши специфічний напрям – аналіз дискурсу. Отже одні наратологи схиляються до аналізу наративних рівнів художньої практики, інші – дискурсивних рівнів. У першому випадку в центрі уваги – взаємодія оповідних інстанцій, комплекс ієрархічно організованих наративних рівнів, кожному з яких притаманна своя пара відправника й отримувача художнього повідомлення (конкретний автор – конкретний читач, абстрактний автор – абстрактний читач, фокалізатор – імпліцитний реципієнт). У другому випадку, коли йдеться про «аналіз дискурсу», в центрі уваги макрорівень різних дискурсів, наочно зафіксованих у тексті. Становище наратора, нарататора й актора уточнюється як багатозначне, що перебуває на кількох дискурсивних рівнях. Комбінація двох згаданих підходів, на думку Миколи Ткачука, утворює оповідь, зміст якої складає історія або дієгезис, тобто світ описуваний і світ цитований. Така оповідь стає частиною романного світу, переданого наратором, відомим чи невідомим, експліцитним чи імпліцитним. Отже, в «дискурсивному аналізі» вивчається коло питань про рефлексивність та інтертекстуальність тексту, близька до проблематики взаємин «свого» і «чужого» слова.

Микола Ткачук не лише теоретик, а й історик літератури: одним із його основних понять є історія літератури. Вчений розуміє, що досліджує історію кожного окремого твору, тобто простежує його творчу долю від задуму до появи кінцевого тексту і його публікації. На цьому він не зупиняється – не менше цікавить його і подальша рецептивна доля твору: як цей твір сприймався сучасними і майбутніми поколіннями, яка його доля в іномовних літературах (його переклади, інтерпретації в інших культурах), із яких традицій виріс, як вплинув на інші твори. Для Миколи Ткачука слово «історія літератури» має два сенси. В одному під «історією літератури» розуміються певні закономірності у змінах самого об'єкта (літератури); – у другому під історією мають на увазі опис цих об'єктів дослідниками. Ясно, що друга «історія літератури» не тотожна першій: вона всього модель іманентної історії літератури, модель досліджуваних закономірностей. Історій як описів існує багато: згадаймо історії української літератури М. Грушевського, С. Єфремова, М. Возняка, Д. Чижевського та інші.

Микола Ткачук написав свою історію літератури. Він розуміє, що кожна окрема епоха в житті суспільства відрізняється своїм розумінням історії

літератури як опису і як об'єкта, тобто історико-літературного процесу. Ю. Лотман писав: «Нащадки одержують від кожного етапу літератури не лише певну суму текстів, але і створену легенду про себе, і певну кількість апокрифічних – відштовхуваних і підданих забуттю творів»[Лотман 1973: 26].

Такими апокрифічними творами були свого часу твори українських письменників-емігрантів: Емми Андіївської, Івана Багряного, Василя Барки, Богдана Бойчука, Докії Гуменної, Ігоря Качуровського, Ігоря Костецького, Юрія Липи, Євгена Маланюка, Олега Ольжича, Олекси Стефановича, Остапа Тарнавського та ін. До цього ряду слід додати й твори українських письменників-дисидентів: Василя Барладяну, Миколи Горбала, Ігоря Калинця, Ірини Калинець, Миколи Руденка, Степана Сапеляка, Євгена Сверстюка, Василя Стуса та інші.

Дослідження Миколи Ткачука – важлива сторінка в галузі історії літератури, в них привертає увагу виняткова широта інтересів, надзвичайна різносторонність ерудиції і допитливість до всього того, що зв'язано з долею української і світової літератури. Значна частина праць ювіляра, написаних у різні роки, присвячена вивченню творчості класиків української літератури. Найбільшим є внесок Миколи Ткачука у франкознавство. Центральне місце серед його праць посідають монографії та окремо видані розвідки: «Естетична концепція дійсності в бориславському циклі творів І. Я. Франка» (1992); «Західноєвропейська романна традиція і жанрова матриця роману «Основи суспільності» І. Франка» (Донецьк, 1955); «Жанрова структура романів Івана Франка» (1966); «Художній світ збірки «З вершин і низин» Івана Франка» (Донецьк, 1997); «Парадигма світу збірки «Semper tūro» Івана Франка» (1997); «Жанрова структура прози Івана Франка» (2003); «Лірика Івана Франка» (2006). Крім цього, ювіляр надрукував у різних збірниках і часописах 55 франкознавчих статей, серед них: «Повість І. Франка «Захар Беркут» (1982, у співав.); «Творчість І. С. Тургенева в оцінці І. Я. Франка» (1986); «Художній простір у бориславському циклі творів Івана Франка» (1990); Авторська позиція і способи її вираження в оповіданні Івана Франка «Отець-гуморист» (1990); «Жанрові особливості новели «Хмельницький і ворожбит І. Франка» (1991); «Поетика синтезу в романі «Борислав сміється» (1991); «Іван Франко про особливості розвитку реалізму в польській літературі 70 – 80-их рр. ХІХ ст.» (1992); «Жанрова своєрідність «Для домашнього огнища» Івана Франка» (1994); «Типи ренегатів у циклі «Рутенці» Івана Франка» (1995); «Не спитавши броду» І. Франка: архітектоніка і жанр» (1995); «Інтертекстуальне поле образу Богдана Хмельницького в поемі «На Святоюрській горі» Івана Франка» (1995); «Інтертекстуальне поле любовної і сюжетної лінії в «Перехресних стежках» Івана Франка» (1996); «Нам пора для України жити». Про заборонені в радянські часи поезії Івана Франка» (1996); «Мистецтво нарації в новелі «Вільгельм Телль» Івана Франка» (1996); «Мистецтво натуралістичного моделювання світу індустріалізованої доби Галичини в новелі «На роботі» Івана Франка» (1996); «Своєрідність Франкової історико-психологічної рецепції реалізму Льва Толстого» (1996); «Нев'януча краса збірки «Мій Ізмарагд» Івана Франка» (1997); «Морфологія

роману «Борислав сміється» Івана Франка» (1997); «Дискурс новели «Задля празника» Івана Франка» (1997); «Ліричний герой у структурі збірки «Із днів журби» Івана Франка» (1988); «Дискурс новелістичної повісті «Воа constrictor» І.Франка» (2002); «Модалізація суб'єкта в ліричному наративі Івана Франка» (2004); «Естетична функція актантної моделі в ліричному наративі Івана Франка» (2005); «Гендерний сюжет» другого жмутка в модерністському дискурсі збірки «Зів'яле листя» Івана Франка» (2005); «Герой-екзистенціал у художньому дискурсі «Першого жмутка» збірки «Зів'яле листя Івана Франка» (2005); «Концепт життя і смерті в семіосфері «Третього жмутка» збірки «Зів'яле листя» Івана Франка» (2005); «Сонет, обернений до світу. Новаторство дискурсивної практики Івана Франка в жанрі сонета» («Тюремні сонети») (2006); «Метафізичні виміри концепту поета в збірці «Semper tigo» Івана Франка» (2006) та інші.

Микола Ткачук виявляє великий інтерес і до творчості інших українських класиків: Івану Котляревському він присвятив монографію «Художній світ «Енеїди» Івана Котляревського (Т.,1994); «Естетична концепція людини в «Енеїді» Івана Котляревського (К., 1995), «Творчість Івана Котляревського: антропологічний та естетичний дискурси» (Суми, 2009) і 12 статей; Миколі Гоголю – 3 статті, Тарасу Шевченку – 8, Марку Вовчку – 6, Лесі Українці – 6, Івану Нечую-Левицькому – 3, Василю Стефанику – 7, Івану Карпенку-Карому – 2, Лесю Мартовичу – 4, Левку Боровиковському – монографію «Поетика балад Левка Боровиковського» (Т., 2000) і 4 статті; Марку Черемшині – 2 розвідки, Юрію Федьковичу – 4; Богдану Лепкому – монографію «Модерністський дискурс лірики та новел Богдана Лепкого» (2005) і 5 статей, Левку Лепкому – 3 дослідження.

Окремо варто сказати про монографію, розвідки нашого ювіляра, присвячені Маркіяну Шашкевичу. Пам'ятаю, що в грудні 2006 року ми з дружиною на запрошення голови Європейського Конгресу Українців (і водночас голови Товариства української культури в Угорщині) Ярослави Хортяні (з дому – Гук), моєї землячки із села Вовківці Борщівського району на Тернопільщині, приїхали до Будапешта на святкування 170-річчя від часу появи альманаху «Русалка Дністрова». Пані Ярослава представила нас Надзвичайному й Повноважному Послові України в Угорській Республіці, доктору політичних наук, професору Дмитру Ткачу, членам Товариства, працівникам часопису «Громада» та іншим особам. День був дуже насиченим: покладання квітів до меморіальної дошки в Будині, на будинку, де було видруковано «Русалку Дністрову», наукова конференція, зустріч з українською інтелігенцією, на якій п. Ярослава презентувала мої поетичні збірки «На київському столі» і «Близнюки моїх, очі» і я прочитав кілька віршів, святковий концерт і т.д. Пізно ввечері, за чашкою кави, ми розговорилися з професором Дмитром Ткачем і в своїй бесіді торкнулися кількох питань: життя українців в Угорщині, українсько-угорські культурні зв'язки, діяльність часопису «Громада» тощо.

Пан Посол несподівано порушив проблему шашкевичезнавства, нарікаючи на те, що українські інтелігенти в Будапешті більше знають давніші праці про Маркіяна Шашкевича – розвідки Івана Франка, Михайла Возняка, Михайла

Возняка, Михайла Тершаковця, Михайла Шалати. «Все нове, що вийшло в Україні про Маркіяна Шашкевича за останні десятиліття, сюди, в Угорщину, не дійшло», – сумно зітхнув професор. Я відповів п. Послу, що «Русалка Дністрова», рівно ж як і творчість членів «Руської Трійці», сьогодні також в центрі науковців. В еміграції вийшли монографія Луки Луціва «Маркіян Шашкевич» (Нью-Йорк, 1963), розвідки Юрія Шевельова, Ярослава Розумного, Володимира Кухаря, Володимира Радзиковича та інших. Серед тих праць, що були видрукувані в Україні, я назвав монографії учених-тернополян. Мій сусід по Новому світу* в Тернополі Осип Петраш є автор монографій «Руська трійця» (К., 1972, 2-е вид. К., 1986), «Подвижники української ідеї. Маркіян Шашкевича його побратими» (Т., 1996), збірника статей «Огонь в одежі слова» (Даллас, США, 1995), він перевидав «Зільник» Володимира Шашкевича, у нього багато статей про «Русалку Дністрову», одна з них у перекладі багатьма іноземними мовами друкувалася в журналі «Кур'єр ЮНЕСКО» (1989, № 4). Я назвав праці нашого нинішнього ювіляра, професора Миколи Ткачука, який присвятив творчості Маркіяна Шашкевича монографію «Лірика Маркіяна Шашкевича» (Тернопіль, 1999), навчальний посібник «Байки Маркіяна Шашкевича та їх вивчення у школі» (Тернопіль, 2000) і 10 розвідок. Згадав і збірник наукових статей «Шашкевичіана. Маркіян Шашкевич в історії Української культури» (Відп. редактор Микола Ткачук) (Тернопіль, 1995). Пряма, глибоко усвідомлена наступність щодо гуманістичних традицій «Русалки Дністрової» властива, підкреслив я, і працям київських учених (Микола Жулинський, Ростислав Радишевський, Тамара Гундорова, Тетяна Бовсунівська, Людмила Задорожна, Григорій Штонь), львівських (Михайло Гуменюк, Євген Кравченко, Євген Нахлік), дрогибицьких (Михайло Шалата) та ін. «Варто б провести, – порадив я, – у Київському, Львівському та Будапештському університетах спільну наукову конференцію, на якій учені змогли б по-новому інтерпретувати зміст «Русалки Дністрової» і розкрити її вплив на подальший розвиток української літератури, всебічно показати громадсько-політичні умови формування літературно-мистецьких поглядів західноукраїнських будителів національної свідомості, змалювати складний, сповнений боротьби і суперечностей шлях учасників «Руської трійці». І, звісно, велику цінність мали б опубліковані матеріали такої конференції. Я також певен, що кожен із учасників такої конференції привіз би свої монографії, підручники, статті, так що в Центрі української культури й освіти в Будапешті можна було б відкрити окрему експозицію, присвячену «Русалці Дністровій» та її творцям». Пан Посол усміхнувся і висловив надію на тісну подальшу співпрацю і розквіт українсько-угорських культурних зв'язків: «У культурному діалозі нам часто бракує певності в перемозі своєї справи, солідарності і згуртованості, а головне – оптимізму». Не так давно на мою київську адресу надійшла бандероль. У ній була монографія Миколи та Олександра Ткачуків «Маркіян Шашкевич» (Тернопіль, 2009). На мій погляд, цю книгу треба неодмінно презентувати в Будапешті, в Центрі української культури й освіти, і в Будапештському університеті.

Проф. Микола Ткачук не обмежується лише аналізом української літератури ХХ століття. Через ланцюг роздумів і глибинних духовних переживань наш ювіляр розкриває велич української літератури ХХ ст. Для неї, вважає він, характерна не лише опора на гуманістичну традицію, але й відчутніша філософська глибина, прагнення піднятися до вершин людського духу, обговорити такі проблеми, як розрив із гуманістичною традицією і боязнь втратити гуманістичні ідеали і моральні норми в індустріальному, постіндустріальному і технотронному суспільстві, відчуження і дегуманізм в умовах глобальної електронної цивілізації, технократичний раціоналізм, технофобія, «вічні питання» (сєнс життя і людської совєсті), «вічні» людські цінності (добро, правда, чесність, порядність, совєсність, людяність, милосердя, жалість). Ці проблеми Микола Ткачук розкриває у своїх розвідках про творчість Олеся Гончара («Духовні параметри молодості сучасника: роман «Берег любові» (1976); «Захисники великих вселюдських цінностей: роман Олеся Гончара «Людина і зброя» (1982); «Історична пам'ять як естетичний пафос роману «Собор» (1991); «Виховання любові до праці в позакласному читанні. За повістю Олеся Гончара «Бригантина», 1996); Михайла Стельмаха («Образи роману М.Стельмаха «Кров людська – не водиця» (1997); «Певец правди и мужества» (1982); «Свет вялікой радні» (1982); «Господар, творець, будівничий» (1983); «Зображення взаємин особи і суспільства у романах М.Стельмаха» (1983); «Художественное новаторство Михайла Стельмаха-романиста» (1986); «Михайло Стельмах про народну пісню і думу як фактор національної духовної самосвідомості українського народу» (1990); «Гомодієгетичний наратив повісті М. Стельмаха «Щедрий вечір» (2003); «Автодієгетичний наратив повісті Михайла Стельмаха «Щедрий вечір» (2004); Павла Загребельного («Крізь призму сучасності: роман П. Загребельного «Смерть у Києві» (1973); «Характер в історичному романі. Роман П. Загребельного «Євпраксія» (1976); «Герой сучасності. П'єса Павла Загребельного « І земля скакала мені навстріч» (1976).

Певні відмінності в характері літературної атмосфери, у більшій свободі вибору письменника і його діалозі з Україною та українською культурою, у прагненні до повноти і багатогранності світу фіксує наш ювіляр, помічає в українській еміграційній літературі, яку, на його переконання, необхідно якомога швидше повернути в національну скарбницю, бо й емігрантська, і материкова літератури, якби вони не перетиналися, складають єдиний історико-літературний процес. Про це йдеться у дослідженнях Миколи Ткачука про творчість Уласа Самчука, Івана Багряного, Євгена Маланюка, Юрія Дарагана, Леоніда Мосєндза, Юрія Клена, Олени Тєліги, Олєкси Степановича, Оксани Лятуринської, Юрія Липи, Олєга Ольжича, Яра Славутича, поетів «Нью-йоркської групи». Серед цілого потоку поетичних творів, що з'явилися в 60 – 80-х роках, наш ювіляр виділяє твори Дмитра Павличка, Ліни Костєнко, Василя Стуса, Івана Драча, Бориса Олійника, Володимира Забаштанського, Ірини Жилєнко, Степана Будного, Степана Сапєляка, Михайла Василенка, Богдана Мєльничука, Василя Герасим'юка, Ігоря Римарука, Петра Сороки, Василя Махна, поетів «Київської

школи» та ін. Ювіляр всебічно аналізує їх проблемність та актуальність і доходить висновку, що вони виникли як результат сумлінної «оранки» справжнього життєвого ґрунту, уважного й зацікавленого проникнення в конфлікти часу.

Творчість Миколи Ткачука справді входить у наш час живою і повною неминучого значення. Межі його наукових пошуків навіть приблизно окреслити важко, для цього потрібен час. Подиву гідна його працездатність. Звернімо увагу на те, що біобібліографічний покажчик ювіляра нараховує понад 400 позицій, з них 20 – монографічних досліджень. До цього ряду додамо підручники: «Українська література: Підручник для 11 класу. / За ред. проф. Г.Семенюка» (К., 2002, 2-е вид. К., 2005); «Історія української літератури ХІХ ст. (7090-ті рр.): У 2 кн. / За ред. проф. Олени Гнідан» (К., 2003). Великою популярністю серед учителів і учнів користується хрестоматія з української літератури для 11 класу «Срібний птах»: У 2 ч. (упор. М.Ткачук, Г.Семенюк, А.Гуляк)» (К., 2004, 2-е вид. К., 2005, 3-е К., 2009). На окрему увагу заслуговують навчальні посібники Миколи Ткачука: «Вивчення повісті «Інститутка» в дев'ятому класі» (1992); «Концепт натуралізму і художні шукання в «Бориславських оповіданнях» І.Франка» (1997); «Українська поезія останньої третини ХІХ століття: основні тенденції розвитку й естетичні стратегії» (1998); «Байки Маркіяна Шашкевича та вивчення їх у школі» (2000); «Розвиток нової української літератури в контексті культурно-національного відродження народу перших десятиліть ХІХ ст.»; «Українська література ХХ – поч. ХХІ ст.» (у співавт.) (Тернопіль, 2007, 2008).

Більшає увага Миколи Ткачука до інших літератур: французької (статті про Жозефа Бедье, Густава Флобера, Ромена Роллана), чеської (Ярослав Гашек), польської (Юзеф Лободовський), російської (Лев Толстой, Олександр Пушкін, Михайло Лермонтов, Іван Тургенев), сербської (Броніслав Нушич, Вук Караджич), хорватської (Іван Мазуранич), словенської (Франце Прешерн), білоруської (Янка Купала, Якуб Колас). Слід врахувати ще розвідки з проблем компаративістики й славістики, численні статі до енциклопедій, літературознавчих словників та інших довідкових видань.

Наш ювіляр не лише талановитий науковець, він володіє рідкісним багатством душі, здатністю «інтимно» переживати всі художні твори, уболівати за їх авторів і персонажів, – тут, коли хочете, таємниця його особистості, якщо може бути названо «таємницею» його глибокий і цілісний народний характер і його уміння сіяти «красу і розум». Властиве нашому ювілярові відчуття нероздільної єдності з українською та іншими літературами. Мабуть, це спонукало до того, що твори Миколи Ткачука опубліковані не лише українською, а й вірменською, французькою, польською, словенською, сербохорватською, російською та білоруською мовами. Учений уміє природно підносити все, про що писав, до високих вимог сучасної науки. Він утверджує право науковця дивитися на світ і на художню літературу очима «краси і розуму». Мимоволі звертаєшся поглядом до сучасних масово редукованих есеїв з характерною для них роздробленістю і розпадом людської особистості, які руйнівні позначаються на самій естетичній природі творів, роз'єднуючи те, що науковці завжди в художній літературі

цінували і берегли в органічній єдності «емоціо» і «раціо», конкретне і загальне, красу і правду, людину і світ. Надто недолугими виглядають «теоретичні» міфи, що виправдовують цю роздробленість, втрату живої душі мистецтва і видають її за новаторство, за достеменну сучасність. Наукова праця Миколи Ткачука – дивовижний синтез вродженого відчуття краси, аналітики і майстерності, покликаних якомога повніше і об'ємніше сформулювати уявлення про сучасний літературний процес. Хіба не співзвучне це багатьом важливим шуканням сучасної літератури? Художній літературі, яка віддає себе нелегким, але почесним завданням побудови нового світу і виховання нової людини, досвід таких науковців, як Микола Ткачук, потрібен, як цілюща і чиста вода, що додає сили подорожньому.

Астаф'єв О. Літературознавча концепція Миколи Ткачука в контексті розвитку сучасної науки / О. Г. Астаф'єв // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка. Сер. Літературознавство : збірник наукових праць з нагоди 60-річчя народження доктора філологічних наук, професора Ткачука Миколи Платоновича / за ред. Н. М. Поплавської. – Тернопіль, 2009. – Вип. – 27. – С. 8–18.

Літературознавчий дискурс Миколи Ткачука

Формула «сродної праці» українського любомудра Григорія Сковороди – «бджола-герб мудрої людини» і романтична інвектива письменника й кіномитця Олександра Довженка – «поспішайте творити добро!» визначають життєве кредо Миколи Платоновича Ткачука, знаного й шанованого серед освітян педагога, критика й літературознавця, автора підручників і хрестоматій для вищої і середньої школи. Його фундаментальні праці в царині науки про літературу, численні студії, написані в жанрі «рухомої естетики», полемічні виступи у пресі, на радіо й телебаченні ось уже майже сорок років перебувають на бистрині часу, збурюють поточний літературний процес, точно означаючи його фарватер, застерігають від зумисно вимурованих гребель і водоспадів.

Свої перші кроки в літературу та в науку про неї Микола Ткачук зробив ще у юнацькому віці, навчаючись на філологічному факультеті Житомирського державного педагогічного інституту імені Івана Франка. На формування світогляду, естетичних уподобань та любові до художнього слова молодого і допитливого студента мав неабиякий вплив його земляк, викладач Борис Тен, відомий перекладач «Іліади», «Одіссеї» Гомера, а також творів Данте, Шекспіра та багатьох авторів світової літератури українською мовою. Микола Васильович Хомичевський (Борис Тен) піклувався про свого земляка-студента, формував його естетичний смак, навчав вдумливо і тонко проникати в художню структуру твору, бачити порушені в ньому загальнолюдські цінності (гуманізм і антилюдяність, моральне й аморальне, вибір шляху і відповідальність за нього, значення вчинку, життя справжнє та його імітація та інші). Так, обговорюючи роман Томаса Манна «Зізнання авантюриста Фелікса Круя» Микола Васильович звернув увагу на те, як розвінчує героя оповідь від першої особи, а в «Особняку» Фолкнера ускладнена оповідна форма: розповідь ведеться від трьох оповідачів, що посідовно накладають свої малюнки і свою інтерпретацію на одну й ту ж подію. Микола Ткачук збагнув, що наративна організація твору – важливий чинник моделювання художнього світу та вираження естетичних концепцій митця. Невипадково зацікавлення наратологією (теорією оповіді) Миколи Ткачука було постійним, зумовило появу фундаментальної літературознавчої праці «Наративні моделі українського письменства» [Ткачук 2007: 463], яка відіграє важливу роль у сучасній науці про літературу в Україні, спонукаючи вивчати наратологію як особливу гуманітарну дисципліну, яка тільки тепер формується на полі рідної словесності. Вона спрямувала інтерес українських літературознавців у нову ділянку науки про літературу – наратологію, яка дає можливість по-новому прочитати формування українського письменства, його оповідні стратегії і новаторські пошуки, висвітлити комунікативні аспекти наративу, розповідні інстанції, чергування променів зору на подію, а відтак естетичну функцію нейтральної, внутрішньої, зовнішньої фокалізацій, сюжетокреативні трансформації, функції часово-просторової організації тексту і різноманіття зв'язків у наративному тексті.

У студентські роки Микола Ткачук брав участь у засіданнях літературної студії під керівництвом відомого критика, літературознавця та земляка Степана Петровича Пінчука, що благословив на творчість не одну сотню своїх вихованців. Микола на студії читав свої художні спроби пера, написану ним п'єсу, уривки з роману «Зозулин льон».

Проте Микола Платонович обрав шлях критика і літературознавця. Ще студентом інституту дебютував у 1971 році в журналі «Дніпро» (№ 11), опублікувавши статтю «Що розвиднілось у «Розвидні»?», в якій висвітлювався поетичний світ Михайла Клименка та характер його естетичних шукань. Дивує сміливість суджень молодого критика, який підкреслив, що в книзі поета «оспівування природи впливає скоріше не з замилювання нею, а з натурфілософії поета. Натурфілософія – не тільки наділення природи ознаками чуття і свідомості, а й визнання єдності природи як живого організму, як викінченої системи життя» [Ткачук 1971: 148]. Молодий критик відійшов від тодішнього заангажованого погляду на художній твір, який культивувала партійна критика, розглядаючи в художньому тексті тільки соціальні аспекти життя. Молодий критик акцентував власне на естетичному вимірі художнього твору, зауваживши у творчості Михайла Клименка «злиття різнорідних компонентів пейзажу: різьбленої зорової точності і ліричної безпосередності, яка має схвилювати читача тою ж емоцією, що й ліричного героя. Цікава його метафорика, дещо протилежна персоніфікації, сміливе перенесення на людські почуття ознак процесів, що відбуваються зимою в дереві» [Ткачук 1971: 148 – 149]. Микола Ткачук акцентує на рецептивно-функціональному вимірі аналізу твору, можливості діалогу і співтворчості поета зі своїм читачем. Доречно критик звернув увагу на культивування Михайлом Клименком на українському словесному полі жанрових різновидів лірики рубаї («П'ють олені із озера блакить – / Краси такої більше не відкриє: / В безодню проросли гілясті роги, / Зоря на дні розорено горить»), хокку: «Слід вітати звернення М. Клименка до форми рубаї та хокку. У трьох рядках – ідейна наснага, карбованість, відсутність баластичних слів для ритму, єдність пластичної картини. Це потребує чималої майстерності.

Проте не скрізь витримано канонічний розмір хокку (5, 7, 5), авторові доводиться зважати на труднощі такого короткого рядка». Ось як відзначено майстерність хокку українського митця: «Цвіркун просвердлив ніч, / У дірочку нечутно / Вливається зоря»; «Прийшли воли туману / До хати лісника / І під ворітьми стали». Висновок дослідника відзначається глибоким узагальненням, розумінням еволюції житомирського поета: «М. Клименко став щедріший на фарби, філософічніший у філософії. Усе більше життєвої енергії і мудрості виливається з його душі, все економніше ставиться поет до слова, усе впевненіше звертається до нових форм. Добре розвиднілось у «Розвидні!» [Ткачук 1971: 150].

Після закінчення Житомирського педагогічного інституту Микола Ткачук працював учителем української мови, літератури та французької мови у середніх школах Рівненщини. Водночас активно друкувався в літературних часописах «Вітчизна», «Дніпро», «Прапор», «Літературна Україна» (переважно літературно-

критичні статті з проблем сучасного художнього процесу) і в наукових збірниках і журналах «Українське літературознавство» (Львів), «Українська мова та література в школі» та інші (розвідки про поетику романів Михайла Стельмаха, про творчість Івана Франка, Юрія Федьковича, Василя Стефаника).

З 1974 року М. Ткачук – викладач української мови Рівненського державного педагогічного інституту, а згодом – аспірант кафедри української літератури Київського державного педагогічного інституту імені М.Горького (тепер М.П.Драгоманова). Кандидатську дисертацію про естетичну концепцію людини в романах Михайла Стельмаха написав під керівництвом академіка Петра Хропка. Після захисту дисертації 11 листопада 1979 року був направлений на викладацьку роботу до Тернопільського державного педагогічного інституту, в якому було відкрито філологічний факультет. Пройшов усі щаблі викладацької діяльності від асистента, старшого викладача кафедри історії української літератури до професора, завідувача кафедри, декана філологічного факультету. Докторську дисертацію «Жанрова структура прози Івана Франка» захистив у 1988 році. Член Національної Спілки України.

Упродовж усієї своєї діяльності Микола Ткачук завжди почувався істинним українцем. І в добу арештів нашої інтелігенції, існування «чорних списків» (кого – не друкувати), цензурних лещат, що перекривали кисень будь-якій творчій особистості, а надто – українським митцям. І нині, коли вітчизняна культура кинута на поталу стихійному дикому ринкові, а влада за 18 років не спромоглась ухвалити законів, які б забезпечували українській книжці, телебаченню, пресі, взагалі культурі, правовий пріоритет на «нашій не своїй землі».

У ході розповіді про життєві перехрестя ювіляра варто ширше сказати також і про літературно-критичну та літературознавчу грань його творчої діяльності. Вчений цікавиться жанрово-родовою своєрідністю художньої літератури, досліджуючи її на всіх етапах історичного розвитку, захоплюється розкриттям естетичної концепції людини і світу, як вона втілюється в художній структурі тексту за допомогою наративних стратегій. Це втілювалося в низці праць історико-літературознавчого та теоретичного характеру. Досліджуючи творчість Михайла Стельмаха, Микола Ткачук акцентував на гуманізмі і красі як провідної естетичної ідеї його романістики. Естетична ідея гуманізму і концепція людини переплітаються. Мистецтво зображує людину і є людським сприйманням (рецепцією), осмисленням, оцінкою зображуваного, і реалізує людський погляд на світ, людський образ світу. В цьому контексті знаковою для тодішнього літературознавства, що прагнуло оновлення дослідницького інструментарію, була стаття молодого літературознавця «Концепція дійсності і людини в романі Михайла Стельмаха «Дума про тебе» (1973), оприлюдненій у Львівському щорічнику «Українське літературознавство. Вип. 18». В тодішньому радянському літературознавстві це був незвичний термін «концепція людини», «концепція дійсності». Вчений акцентував на тому, що «розглядаючи проблему, якою є концепція людини в Михайла Стельмаха, потрібно зважити не лише на соціологічний вимір цієї концепції, а й на властиве видатному письменникові

загальнолюдське етичне наповнення поняття «людина» і «людяне». Життя – для М. Стельмаха – є рух, розвиток і активність, це зіткнення і конфлікти. За філософською й етичною інтерпретацією письменника, життя обіймає і працю, і моральні проблеми, і буденні людські турботи. Життю протистоїть смерть, зло, мертвотний застій, насильство, фашизм, війна, «той проклятий хапун». Стельмахові притаманний смак до етичних узагальнень, нерідко він персоніфікує добро, любов, зло тощо. У світі він бачить дві взаємовиключні сили – добро і зло, життя і смерть, людяність і нелюдську жорстокість» [Ткачук 1973: 19].

Як критик Микола Ткачук переважно осмислює динаміку українського літературного процесу ХХ – початку ХХІ століття. «Головне спрямування його статей, рецензій, оглядів, нарисів творчості митців, – справедливо відзначає Петро Сорока в одній із критичних студій про Миколу Ткачука, – естетична природа художніх пошуків, своєрідність образного світу, внесок в українську та світову літературу таких майстрів слова, як-от: Олеся Гончара, Михайла Стельмаха, Дмитра Павличка, Івана Драча, Бориса Олійника, Валерія Шевчука, Володимира Яворівського, Любов Забашти, Ірини Жиленко, Василя Стуса» [Сорока 2007: 603]. Особливу увагу приділяє критик висвітленню самотності творчої індивідуальності поетів різних поколінь, виокремленню стилевих домінант, ідейно-тематичної і жанрової типології сучасної української поезії, прагне з'ясувати інтертекстуальне поле представників «Празької школи», «Нью-Йорської групи» чи «Київської школи поетів».

Як історик і теоретик літератури науковець захоплено аналізує перипетії розвитку нового та новітнього українського художнього письменства, розробляє вузлові проблеми генології та наратології. Схвальні відгуки літературознавців, критиків, педагогів і студентів-філологів отримали такі видання Миколи Ткачука, як «Жанрова структура романів Івана Франка. Монографія» (Тернопіль, 1996), «Концепт натуралізму і художні шукання в «Бориславських оповіданнях» Івана Франка. Навчальний посібник» (Тернопіль, 1997), «Українська поезія останньої третини ХІХ століття: основні тенденції розвитку й естетична стратегія. Навчальний посібник» (Тернопіль, 1998), «Лірика Маркіяна Шашкевича. Монографія» (Тернопіль, 1999), «Інтерпретації. Літературно-критичні статті, творчі портрети українських поетів ХХ століття. Дослідження» (Тернопіль, 1999), «Поетика балад Левка Боровиковського. Монографія» (Тернопіль, 2000), розділи в підручниках для середньої та вищої школи: «Українська література: Підручник для 11 класу середніх загальноосвітніх навчальних закладів» (К., 2002, 2004), «Історія української літератури ХІХ століття (70-90 роки)»: У 2-х кн. (К., 2002), «Жанрова структура прози Івана Франка. Бориславський цикл та романи з життя інтелігенції. Монографія» (Тернопіль, 2003), «Наративні моделі українського письменства. Монографія» (Тернопіль, 2007) та інші.

У кінці 80-х років ХХ століття Микола Платонович заприятелював з репатріантом, викладачем французької мови в Тернопільському медичному інституті Луциком Василем, який подарував йому комплекти французького журналу «Langagts», збірник праць структуралістів «Théorie d'ensemble»,

монографію А. Греймаса «*Sémantique structural recherche de méthode*» (Paris, 1966) та інші праці Ц.Тодорова, Ю.Кристевої, які допомогли українському літературознавцю розгортати свій науковий дискурс у структурно-семіотичному річищі. Загалом внутрішнім ідеалом дослідника, історика і теоретика літератури для М.П.Ткачука була творча особистість Івана Франка, його підхід до літературно-мистецьких явищ, в якому естетичний, етичний, національно-суспільний підходи зливались в єдиний теоретико-історичний метод аналізу і критерій оцінки літературного твору. Цей Франків протеїзм Микола Ткачук поєднав з методологією французьких структуралістів та постструктуралістів групи «*Tel Quel*» (Р.Барт, Ю.Кристева, К.-Б.Клемен, А.Ж.Греймас, Ж.-К. Коке та інші). Для М.П.Ткачука важливою була думка Р.Барта про вивчення типології текстової організації мовлення, тобто дискурсів. Французький дослідник оперував поняттям «текст», яке допомагає по-іншому сприймати літературні твори, їх герменевтичну природу, предметом яких є дискурс, себто текстова організація наративу. В цьому форматі з'явилися знакові для українського літературознавства монографії «Жанрова структура романів Івана Франка» (1977), «Жанрова структура прози Івана Франка. Бориславський цикл та романи з життя інтелігенції» (2003), «Лірика Івана Франка» (2006), в яких він заклав основи української наратології, тобто теорії оповіді, викладових форм у художньому творі. Монографія «Наративні моделі українського письменства» Миколи Ткачука – непроминальне явище в сучасному українському літературознавстві, повертає його у нове річище пошуків і здобутків.

Микола Платонович постійно оновлює літературознавчий інструментарій. З його легкої руки активно освоюється структуралістська та наратологічна термінологія. Сьогодні загальноновживаним є поняття «жанрова матриця», цей термінологічний неологізм вперше запровадив автор монографії про прозу Івана Франка. Для молодих дослідників подаємо його визначення: «Кожен художній твір має свою сітку, тобто матрицю... Матриця жанру – це не тільки його решітка, структура, але й модель, його смисл. Вона має сталі, константні, застигли ознаки і мінливі, динамічні, індивідуальні в кожного митця, інваріантні і коваріантні прикмети. Матриця жанру охоплює і співвідносить множинність і сукупність його прикмет, що за ними й відносимо той чи інший твір до якого жанрового різновиду. Вона генерує художній смисл і є функціональною. Жанрова матриця – це глибинна змістова структура, своєрідний код для узагальнень про сам жанр твору. Вона виявляється і на рівні змісту, і на рівні поезики. В кожному творі матриця специфічна й особлива, але має і сталі характеристики, що ведуть у «пам'ять жанру», його родово-видову характерність, вказуючи на традиційні риси і допомагаючи процесу естетичної комунікації. Матриця жанру фіксує певну проблемно-тематичну ознаку твору, проте не вичерпується нею, хоч головне для неї тип змісту. В елегії, наприклад, стрункність структури була пов'язана з використанням певних естетичних маркерів, символів: традиційних образів пастуха і пастушки, сюжету, міфологічних алегорій – все це налаштувало

читача на ідилічні настрої, на певну матрицю жанру, на конкретні жанрові очікування» [Ткачук 2003: 5].

Загалом у творчому доробку Миколи Ткачука – понад чотириста літературно-критичних публікацій. І значна частка з цього доробку ювіляра – і сьогодні в науковому обігу фахівців. Ось лише кілька відгуків про літературознавчі праці Миколи Ткачука: «Франкознавча студія Миколи Ткачука адресується передусім франкознавцям. І це не каламбур. Вона для тих, хто знайомий зі спадщиною Франка і береться за її поглиблене вивчення. Він оперує текстами бориславського циклу і романами з життя інтелігенції як метатекстом. Своєрідність його підходу до предмета дослідження є ретельний аналіз жанрово-композиційних, структурно-морфологічних, стильових вимірів прози Франка. Для цього Микола Ткачук розглядає її в широкому європейському контексті і застосовує новітні методи, новий понятійно-термінологічний апарат... » [Гром'як 2003: 604], – писав Роман Гром'як про одну з франкознавчих публікацій ювіляра.

Лідія Мецевко-Бекерська так оцінює книгу «Наративні моделі українського письменства»: «Монографія професора Миколи Ткачука має всі підстави вважатися початком нового теоретико-методологічного напрямку в сучасному українському літературознавстві. Дослідження аспектів типових чи унікальних наративних моделей як аналітична константа вивчення творчості окремих письменників видається надзвичайно перспективним для формування вітчизняного науково-термінологічного дискурсу та актуальним у контексті новітніх тенденцій світового літературознавства» [Мецевко-Бекерська 2007: 94].

А ось рецептивне судження Михайла Ониськіва про іншу працю ювіляра: «Монографія «Лірика Івана Франка» Миколи Ткачука є цікавим дослідженням, по-науковому вагомим, яке принесе користь і літературознавцю, і студенту, і викладачеві і вчителю середньої школи, загалом широкому колові читачів» [Ониськів 2007: 4]. Справді, висловлюючись словами Анатолія Толстоухова, літературознавець написав працю у світі нової парадигми літературознавства, підніс франкознавство на новий щабель.

І таких відгуків, рецензій, оглядів праць М. Ткачука можна називати десятками. Отже, творчий доробок ювіляра сьогодні викликає чималий інтерес у широкого кола читачів, тим самим засвідчуючи, що з процесами національного відродження в Україні відроджуються та утверджуються і кращі традиції вітчизняного літературознавства.

Миколі Платоновичу Ткачуку щойно виповнилося 60. Це – пора життєвої і творчої зрілості, пора підсумків бодай у «попередньому читанні». А його здобутки шедри і вагомі. До того ж свій ювілей науковець зустрічає у розквіті сил. Дивлячись на міцну постать цього альтруїстичного та енергійного чоловіка, важко повірити, що йому виповнилось 60. Чи не про таких життєрадісних сонцепоклонників і добротворців говорив Максим Рильський:

Це небагато-шістдесят...

Буває й більше часом.

Сердець таких, як у хлоп'ят,

Ми, друже, не погасим.

Взяли бо ми з собою в путь
Один запас багатий –
Штуковину, яку зовуть
Поезією, брате.

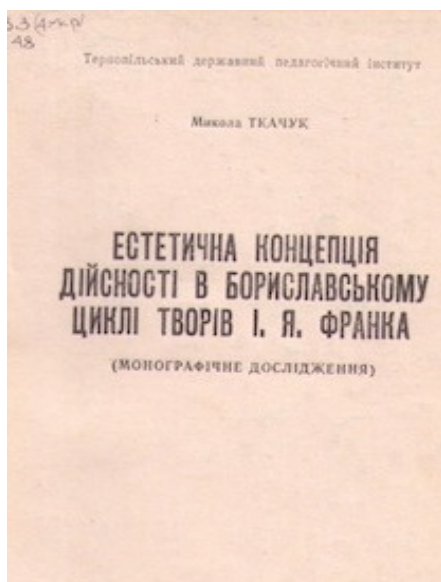
Тож побажаємо ювілярові творчої наснаги, нових рясних ужинків і незмінної його супутниці у житті й творчості – Поезії.

Кузьменко В. Літературознавчий дискурс Миколи Ткачука / В. Кузьменко // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка. Сер. Літературознавство / Тернопільський держ. пед. ун-т ім. В. Гнатюка. – Тернопіль : ТНПУ, 2009. – Вип. 27 С. 36–41 – URL: ; Університет. – 2009. – № 4. – С. 112–118.

Науковий доробок вченого

Особисті праці

1. **Байки Маркіяна Шашкевича та вивчення їх у школі** / М. П. Ткачук, В. Я. Ступінський. – Тернопіль : ТДПУ, 2000. – 40 с. – (Література рідного краю. Позакласне читання).
2. **Богдан Бойчук. Степан Сапеляк** : (компендій творчості поетів) : навчальний посібник / М. П. Ткачук. – Тернопіль : ТДПУ, 1994. – 59 с.
3. **Вивчення повісті "Інститутка" Марка Вовчка в дев'ятому класі** : методичний посібник / М. П. Ткачук. – Тернопіль, 1991. – 32 с.
4. **Естетична концепція дійсності в Бориславському циклі творів І. Я. Франка** : монографічне дослідження / М. П. Ткачук. – Тернопіль : Тернопіль, 1992. – 123 с.

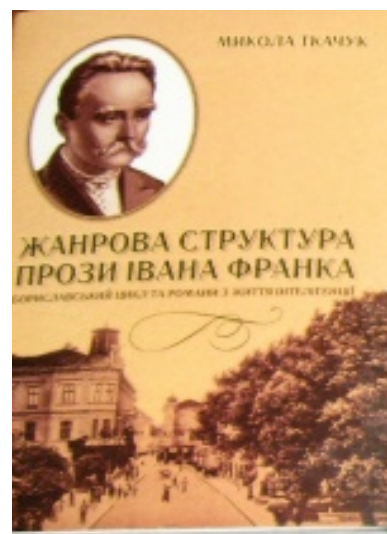
5. **Естетична концепція дійсності в творах І. С. Нечуя-Левицького** / М. П. Ткачук. – Збараж : ПеГаС, 1992. – 40 с.

6. **Естетична концепція людини в "Енеїді" Івана Котляревського** : [навчальний посібник] / М. П. Ткачук. – Київ : Вища школа, 1995. – 55 с.

7. **Жанрова структура прози Івана Франка (Бориславський цикл та романи з життя інтелігенції)** : автореф. дис. на здоб. наук. ступ. д-ра філол. наук : 10.01.01 – українська література / Ткачук Микола Платонович ;

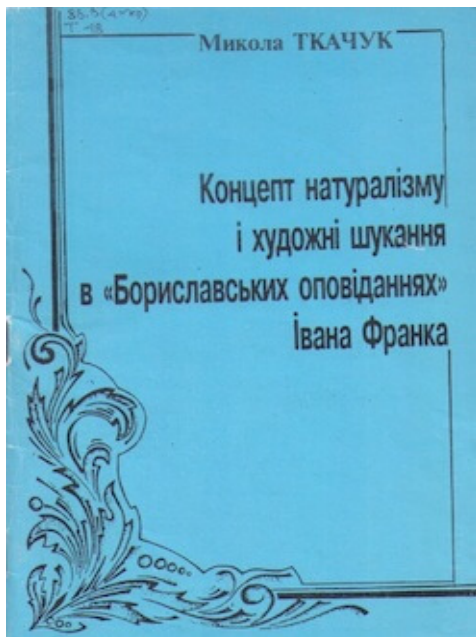
Київський ун-т ім. Т. Шевченка. – Київ, 1998. – 3 с.

8. **Жанрова структура прози Івана Франка (Бориславський цикл та романи з життя інтелігенції)** : дис... д-ра філол. наук : 10.01.01 – українська література / Ткачук Микола Платонович ; Тернопільський держ. педагогічний ун-т. – Тернопіль, 1997. – 394 л.

9. **Жанрова структура прози Івана Франка (бориславський цикл та романи з життя інтелігенції)** / М. П. Ткачук ; наук. ред. Р. Т. Гром'як. – Тернопіль : [б. в.], 2003. – 384 с.

10. **Жанрова структура романів Івана Франка** / М. П. Ткачук ; Тернопільський держ. педагогічний ін-т. – Тернопіль : [б. в.], 1996. – 122 с.
11. **Західноєвропейська романна традиція і жанрова матриця роману "Основи суспільності" І. Франка** : навчальний посібник / М. П. Ткачук. – Донецьк : ДонДУ, 1995. – 30 с.
12. **Інтерпретації** : літературно-критичні статті, творчі портрети українських поетів ХХ століття / М. П. Ткачук. – Тернопіль : [б. в.], 1999. – 168 с.

13. **Концепт натуралізму і художні шукання в «Бориславських оповіданнях» Івана Франка** : навчальний посібник / М. П. Ткачук ; Тернопільський держ. педагогічний ін-т. – Тернопіль : [б. в.], 1997. – 65 с.

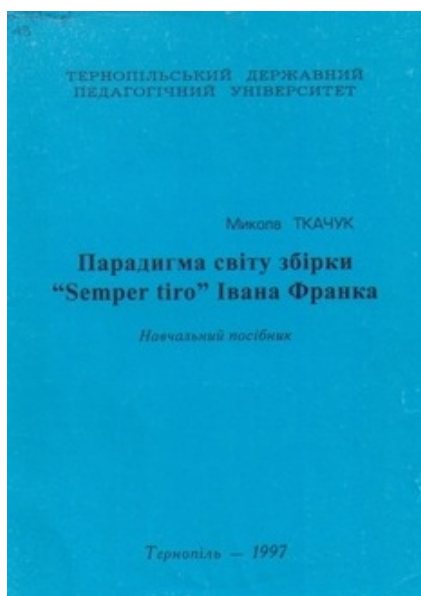
14. **Лірика Івана Франка** : до 150-річчя від дня народження Івана Франка : монографія / Микола Платонович Ткачук ; передм. А. Толстоухова. – Тернопіль ; Київ : Світ Знань, 2006. – 295 с.

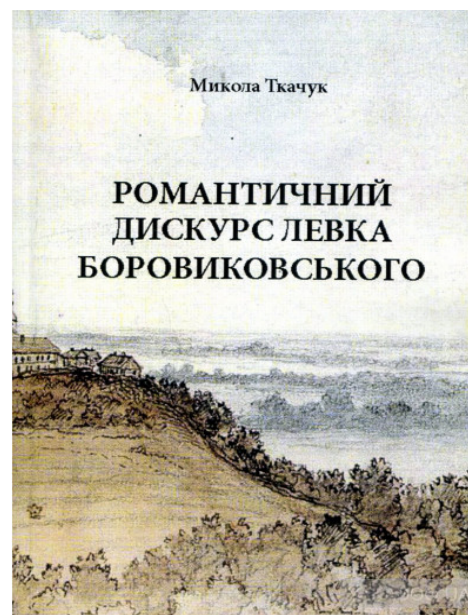
15. **Лірика Маркіяна Шашкевича** : дослідження / М. П. Ткачук. – Тернопіль : Збруч, 1999. – 123 с.
16. **Модерністський дискурс лірики та новел Богдана Лепкого** = Modernistic discourse of lyrics and short stories by Bohdan Lepkiy / Микола Ткачук ; Тернопільський нац. пед. ун-т ім. В. Гнатюка. – Тернопіль : [ТНПУ], 2005. – 128 с.

17. **Наративні моделі українського письменства** = Narrative models of Ukrainian writers / М. П. Ткачук. – Тернопіль : Медобори, 2007. – 464 с.

18. **Парадигма світу збірки "Semper tiro" Івана Франка** : навчальний посібник / М. П. Ткачук Тернопільський держ. педагогічний ун-т. – Тернопіль : [б. в.], 1997. – 36 с.
19. **Першооснова змісту. Літературний портрет Миколи Зимомрі** / Микола Ткачук ; Дрогобицький держ. пед. ун-т ім. І. Франка, Ін-т літератури ім. Т. Шевченка НАН України. – Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2016. – 247 с.
20. **Поезія як утвердження** : проблеми розвитку поезії русинів Югославії 70–90-х рр. ХХ ст. : літературно-критичне дослідження / М. П. Ткачук. – Тернопіль : ТДПІ, 1993. – 65 с.
21. **Поетика балад Левка Боровиковського** / М. П. Ткачук. – Тернопіль : Збруч, 2000. – 146 с.
22. **Розвиток нової української літератури в контексті культурно-національного відродження народу перших десятиліть ХІХ століття** : навчальний посібник для старшокласників, абітурієнтів, студентів та вчителів / М. П. Ткачук. – Тернопіль : РВВ ТНПУ, 2007. – 160 с.
23. **Романтичний дискурс Левка Боровиковського. Літературний портрет** : [монографія] / Микола Платонович Ткачук ; наук. ред. М. І. Зимомря. – [Вид. 2-ге, випр. і допов.]. – Тернопіль : Збруч, 2015. – 268 с.
24. **Романтичний світ творів Пантелеймона Куліша** : навчальний посібник для студ. та учнів / М. П. Ткачук. – Тернопіль : ТНПУ, 2014. – 52 с.
25. **Стиль балад Левка Боровиковського** : навчальний посібник / М. П. Ткачук. – Збараж : ПеГаС, 1991. – 24 с.

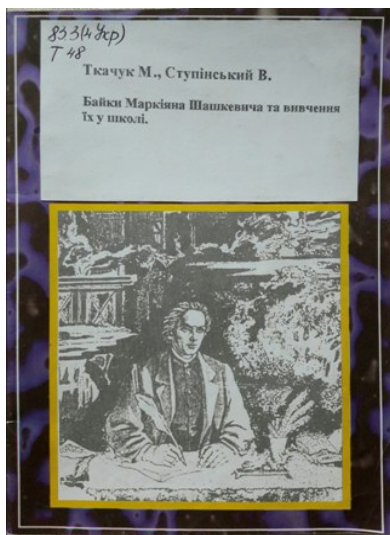

26. **Суб'єктно-об'єктна структура української лірики XIX–XX століть** : монографія / М. П. Ткачук. – Тернопіль : Медобори, 2014. – 184 с.
27. **Творчість Івана Котляревського: антропологічний та естетичний дискурси** : [монографія] / М. П. Ткачук. – Суми : [Вид-во СумДУ], 2009. – 216 с.
28. **Українська література XX – початку XXI століття** : плани практичних занять, самостійна робота, кредитно-модульні блоки, індивідуально-дослідні завдання, тести / М. П. Ткачук [та ін.] ; Тернопільський національний педагогічний ун-т ім. В. Гнатюка. – Тернопіль : ТНПУ, 2007. – 218 с.
29. **Українська література XX століття** : [монографія] / М. П. Ткачук. – Тернопіль : Медобори, 2014. – 608 с.
30. **Українська поезія останньої третини XIX століття: основні тенденції розвитку й естетична стратегія** : навчальний посібник / М. П. Ткачук ; Тернопільський держ. педагогічний ун-т ім. Володимира Гнатюка. – Тернопіль : [б. в.], 1998. – 80 с.
31. **"Українські коні над Парижем": Поема "Ніж у сонце" – феноменальний дебют Івана Драча** / М. Ткачук ; Wyzsza szkola pedagogiczna im. Tadeusza Kotarbinskiego. – Zielona Góra : [б. в.], 1998. – 13 с.
32. **Малишка = Artistic discourse of Andriy Malishko lyrics** : [монографія] / М. П. Ткачук. – Тернопіль : Медобори, 2013. – 310 с.
33. **Художній світ "Енеїди" Івана Котляревського** : до 225-річчя від дня народження письменника / М. П. Ткачук ; Тернопільський педагогічний ін-т. – Тернопіль : [б. в.], 1994. – 56 с.
34. **Художній світ збірки "З вершин і низин" Івана Франка** : навчальний посібник / М. П. Ткачук ; Донецький держ. ун-т. – Донецьк : [б. в.], 1996. – 27 с.
35. **Художній світ творів Івана Франка** : навчальний посібник для студ. та учнів / Микола Ткачук ; ТНПУ ім. В. Гнатюка. – Тернопіль : Астон, 2016. – 132 с.

Праці у співавторстві

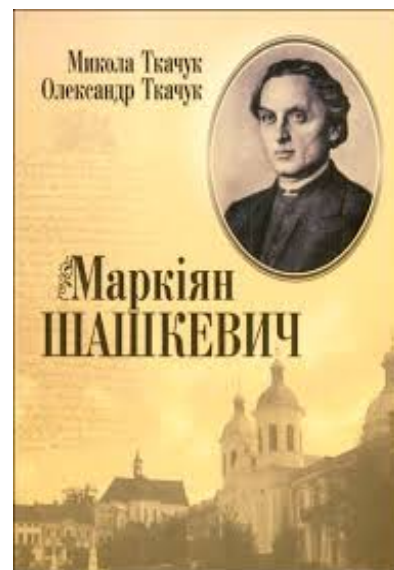
36. Астаф'єв О. Літературна епоха Юрія Лавріненка: спроба окреслити не окреслене / О. Астаф'єв, М. Ткачук // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка. Сер. Літературознавство. – Тернопіль, 2011. – Вип. 32 : Володимир Гнатюк у контексті розвитку культури України : матеріали міжнар. наук. конф. : до 140-річчя від дня народж. В. Гнатюка. – С. 295–298. – Рец. на кн.: Шестопалова Т. На шляхах синтезу думки (теоретичні засновки спадщини Юрія Лавріненка). – Луганськ, 2010. – 320 с. – URL: http://catalog.library.tnpu.edu.ua/naukovi_zapusku/literaturoznavstvo/lit_11_32.pdf
37. Астаф'єв О. Нове прочитання Федора Достоєвського крізь оптику теоретичний ідей Дмитра Чижевського / О. Астаф'єв, М. Ткачук // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка. Серія: Літературознавство. – Тернопіль, 2012. – Вип. 35. – С. 426–436. – URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/NZTNPU1_2012_35_38.

38. Байки Маркіяна Шашкевича та вивчення їх у школі / М. П. Ткачук, В. Я. Ступінський. – Тернопіль : ТДПУ, 2000. – 40 с.
39. Візантійські концепти у художньому світі Тараса Шевченка / М. П. Ткачук, В. М. Ткачук // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка. Сер. Літературознавство. – Тернопіль, 2015. – № 42. – С. 267–270. – URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/NZTNPU1_2015_42_55.
40. Гоцуляк В. І. Виховуємо любов до книги / В. І. Гоцуляк, М. В. Козачок, М. П. Ткачук // Позакласна робота з літератури : посіб. для вчителів / [упоряд. В. Я. Неділько]. – Київ : Рад. шк., 1986. – С. 42–55.
41. Дискурсивна практика української прози 1960–1990 років / М. Ткачук, О. Ткачук // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка. Серія: Літературознавство / [редкол.: М. Ткачук, Р. Гром'як, О. Глотов [та ін.]]. – Тернопіль, 2011. – Вип. 31. – С. 167–187. – URL: http://catalog.library.tnpu.edu.ua/naukovi_zapusku/literaturoznavstvo/lit_11_31.pdf.

42. **Добрянський І. Одуховлення словесних вартостей** : до 65-річчя Миколи Зимомрі : [укр. літературознавця і критика] / І. Добрянський, М. Ткачук // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка. Серія: Літературознавство : присвяч. 80-річчю з дня народж. письменника Бориса Харчука. – Тернопіль, 2011. – Вип. 33. – С. 373–388. – URL: http://catalog.library.tnpu.edu.ua/naukovi_zapusku/literaturoznavstvo/lit_11_33.pdf.
43. **Микола Зимомря** / Микола Ткачук, Генадій Нога // Слово і час : науково-теоретичний журнал. – 2016. – № 12. – С. 73–74.
44. **Зимомря І. М. Змістова значущість творчих пріоритетів** / І. Зимомря, М. Ткачук // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка. Серія: Літературознавство / за ред. д-ра філолог. наук М. П. Ткачука – Тернопіль, 2016. – № 44. – С. 286–297. – URL: http://catalog.library.tnpu.edu.ua/naukovi_zapusku/literaturoznavstvo/Lit_16_44.pdf.
45. **Зимомря М. Образ матері-страдниці** : [драмат. доля К. Деменчук, матері О. Астаф'єва] / М. Зимомря, Б. Мельничук, М. Ткачук // Вільне життя плюс. – 2015. – № 2/3 (14 січ.). – С. 3.
46. **Зимомря М. Слово про друга** : [пам'яті видатного філолога, літературознавця, публіциста Романа Гром'яка] / / М. Зимомря, М. Ткачук, М. Лановик [та ін.] // Літературна Україна. – 2014. – № 20 (15 трав.). – С. 13 : фот.
47. **Зимомря М. Сучасна драматургія крізь оптику художнього конфлікту** / М. Зимомря, М. Ткачук // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка. Сер. Літературознавство. Тернопіль, 2012. – Вип. 35. – С. 460–463. – URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/NZTNPU1_2012_35_43.
48. **Зимомря М. Usta, в яких животворило слово, замовкли** : некролог / Микола Зимомря, Микола Ткачук, Іван Зимомря // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка. Сер. Літературознавство / редкол.: М. Ткачук, Е. Бялка, К. Гуца [та ін.] ; за ред. М. П. Ткачука. – Тернопіль : ТНПУ, 2016. – Вип. 44. – С. 297–298. – URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/NZTNPU1_2016_44_55
49. **Змістовна значущість творчих пріоритетів** / М. П. Ткачук, І. Зимомря // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка. Сер. Літературознавство / Тернопільський нац. пед. ун-т ім. В. Гнатюка ; редкол.: М. П. Ткачук (відп. ред.) [та ін.]. – Тернопіль : [б. в.], 2016. – № 44. – С. 286–297. – URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/NZTNPU1_2016_44_54.

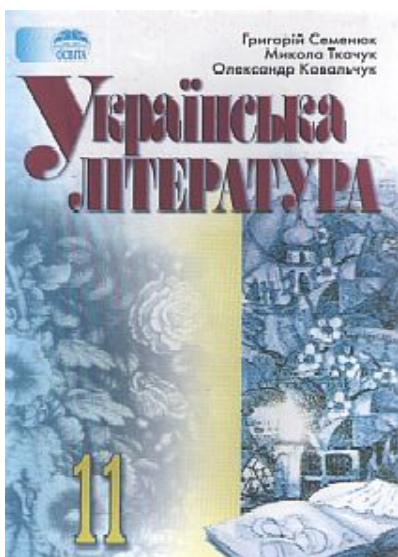
50. **Золота птиця її поезії (Ганна Костів-Гуска)** / М. Ткачук, В. Поплавський // Освітнянин. – 1996. – № 5/7. – С. 39 – 40.
51. **Історія української літератури першої половини ХІХ ст.** : плани практичних занять / М. П. Ткачук, З. Б. Лановик. – Тернопіль : ТДПУ, 1999. – 36 с.
52. **Кобирилка Г. Засідання Міжнародної комісії і міжнародної робочої групи Загальнослов'янського лінгвістичного атласу при міжнародному комітеті славістів** (Хорватія, 18–25 жовтня 2015 р.) / Г. Кобирилка, М. Ткачук // Українська мова. – 2016. – № 1. – С. 131–134. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ukrm_2016_1_15.
53. **Королёва Т. М. Ученый и его исследовательское поле: текст. Слово о Николае Зимомре** / Т. М. Королёва, М. П. Ткачук, И. Н. Зимомря // Науковий вісник Південноукраїнського державного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського. Лінгвістичні науки. – 2016. – № 23. – С. 3–21. – URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvripu_2016_23_3.
54. **Краснова Л. Світле обличчя твоє, як надія : інтерв'ю з Юлією Леонідівною Булаховською про свого батька** / Людмила Краснова, Микола Ткачук // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка. Сер. Літературознавство / редкол.: М. Ткачук, Е. Бялка, К. Гуца [та ін.] ; за ред. М. П. Ткачука. – Тернопіль : ТНПУ, 2016. – Вип. 44. – С. 251–253.
55. **Краснова Л. Через терни – до зірок. Життєпис Миколи Зимомрі** / Людмила Краснова, Микола Ткачук // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка. Сер. Літературознавство / редкол.: М. Ткачук, Е. Бялка, К. Гуца [та ін.] ; за ред. М. П. Ткачука. – Тернопіль : ТНПУ, 2016. – Вип. 44. – С. 254–266. – URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/NZTNPUL_2016_44_48.
56. **Людина франківського духу** : [Роман Теодорович Гром'як] / М. Зимомря, М. Ткачук, М. Лановик [et al.] // Літературний Тернопіль. – 2014. – № 3. – С. 6–7.
57. **Маркіян Шашкевич = Markian Shashkevitch** : [дослідження] / М. П. Ткачук, О. М. Ткачук. – Тернопіль : Медобори, 2009. – 248 с.
58. **Маловідомий вірш Василя Швеця** / М. Ткачук, А. Ткачук // Літературна Україна. – 2016. – № 12 (31 бер.). – С. 10.

59. **Ткачук А. Невідомий вірш "Бабин Яр" Володимира Сосюри** / Андрій Ткачук, Микола Ткачук // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка. Сер. Літературознавство. – 2013. – Вип. 38. – С. 396–402. – URL: http://catalog.library.tnpu.edu.ua:8080/library/DocDescription?doc_id=544913

60. **Поплавський В. Ярослав Кондра: творчий портрет** : на допомогу вчителів-словесників : уроки літ. краєзнавства / В. Поплавський, М. Ткачук ; Тернопільський держ. педагогічний ін-т. – Тернопіль : [б. в.], 1996. – 12 с.

61. **Семенюк Г. Ф. Українська література** : підручник для 11 класу середніх загальноосвітніх навч. закладів / Г. Ф. Семенюк, М. П. Ткачук, О. Г. Ковальчук ; за заг. ред. проф. Г. Ф. Семенюка. – [2-е вид.]. – Київ : Освіта, 2005. – 512 с.

62. **Семенюк Г. Ф. Українська література** : підруч. для 11 кл. загальноосвіт. навч. закл. / Г. Ф. Семенюк, М. П. Ткачук, О. Г. Ковальчук ; за заг. ред. Г. Ф. Семенюка. – 3-є вид. – Київ : Освіта, 2006. – 512 с.

63. **Семенюк Г. Ф. Українська література** : підручник для 11 класу середніх загальноосвітніх навч. закладів / Г. Ф. Семенюк, М. П. Ткачук, О. Г. Ковальчук ; за заг. ред. проф. Г. Ф. Семенюка. – Київ : Освіта, 2002. – 512 с. – Бібліогр. в кінці розд.

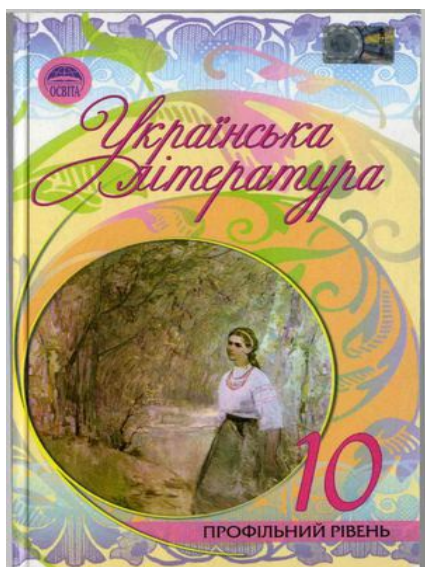
64. **Петро Сорока: слово про друга** : некролог / М. Ткачук, М. Зимомря, І. Зимомря [та ін.] // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка. Сер. Літературознавство / редкол.: М. Ткачук, Е. Бялек, К. Гуца [та ін.] ; за ред. М. П. Ткачука. – Тернопіль, 2018. – Вип. 48. – С. 227–229. – URL: http://dspace.tnpu.edu.ua/bitstream/123456789/10356/1/Tkachuk_M.pdf.

65. **Срібний птах** : хрестоматія з української літератури для 11 кл. загальноосв. навч. закл. / упоряд.: Г. Ф. Семенюк, М. П. Ткачук М. П., А. Б. Гуляк. – 2-ге вид. – Київ : Освіта. – Ч. 1. – 51 с.

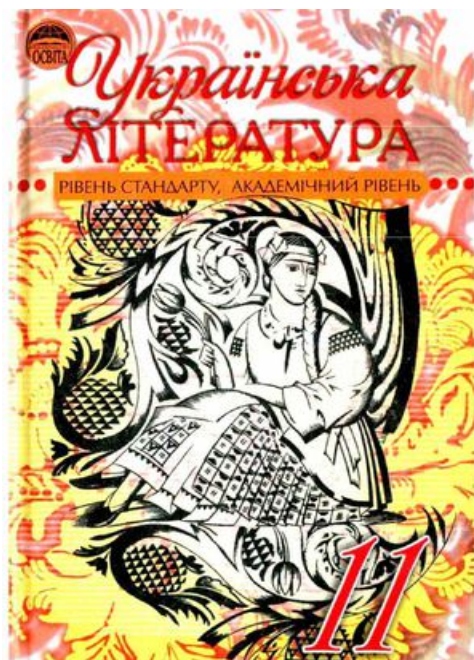
66. **Срібний птах** : хрестоматія з української літератури для 11 кл. загальноосвіт. навч. закл. / упоряд. : Г. Ф. Семенюк, М. П. Ткачук, А. Б. Гуляк. – 2-е вид. – Київ : Освіта, 2006. – Ч. 2. – 576 с.

67. **Ткачук А. Невідомий вірш "Бабин Яр" Володимира Сосюри** / А. Ткачук, М. Ткачук // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка. Сер. Літературознавство. – Тернопіль, 2013. – № 38. – С. 396–402. – URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/NZTNPU1_2013_38_35.
68. **Українська література** : підруч. для 9 класу загальноосвітніх навч. закладів / М. Ткачук [та ін.]. – Київ : Освіта, 2009. – 416 с.
69. **Українська література** : підруч. для 10 кл. загальноосвіт. навч. закл. : профільний рівень / Г. Семенюк [та ін.] ; за ред. д-ра філол. наук, проф. Г. Ф. Семенюка. – Київ : Освіта, 2010. – 416 с. : кольор. іл.

70. **Українська література** : підруч. для 10 кл. загальноосвіт. навч. закл. : рівень стандарту, академічний рівень / Г. Ф. Семенюк [та ін.] ; за заг. ред. д-ра філол. наук, проф. Г. Ф. Семенюка. – Київ : Освіта, 2010. – 352 с.
71. **Українська література** : підруч. для 10 кл. загальноосвіт. навч. закл. : рівень стандарту, академ. рівень / Григорій Семенюк [та ін.] ; за заг. ред. д-ра філол. наук, проф. Г. Ф. Семенюка. – Харків : Сиція, 2012. – 350 с. : іл.

72. **Українська література** : підруч. для 11 кл. загальноосвіт. навч. закл. : рівень стандарту, академ. рівень / Г. Ф. Семенюк [та ін.] ; за ред. д-ра філол. наук, проф. Г. Ф. Семенюка. – Київ : Освіта, 2011. – 416 с. : іл.
73. **Українська література** : підруч. для 11 кл. загальноосвіт. навч. закл. : рівень стандарту, академ. рівень / Григорій Семенюк [та ін.] ; за заг. ред. д-ра філол. наук, проф. Г. Ф. Семенюка. – Харків : Сиція, 2012. – 415 с. : іл.

74. **Українська література** : підручник для 11 кл. загальноосвіт. навч. закл. : профільний рівень / Григорій Семенюк [та ін.] ; за заг. ред. д-ра філол. наук, проф. Г. Ф. Семенюка. – Київ : Освіта, 2011. – 527 с. : іл.

75. **Фиштик Й.** **Радіопубліцистика: дискурс тексту** / Й. Фиштик, М. Зимомря, М. Ткачук ; за ред.: Г. Семенюка, М. Зимомрі. – 2-ге вид. – Дрогобич : Посвіт, 2015. – 428 с.
76. **Франкові драми крізь у вимірі хронотопіки** / М. Ткачук, О. Астаф'єв // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка. Сер. Літературознавство, Тернопіль, 2012. – Вип. 35. – С. 436–43. – URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/NZTNPU1_2012_35_39.
77. **Художня література як форма пізнання дійсності** : вступний розділ підручника "Українська література. 10 клас. Профільний рівень" / Г. Семенюк, М. Ткачук, О. Слоньовська [et al.] // Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах. – 2010. – № 7/8. – С. 113–119.

Наукові статті

78. **Автодієгетичний наратив повісті Михайла Стельмаха "Щедрий вечір"** / М. Ткачук // Сучасний погляд на літературу : науковий збірник / редкол.: П. П. Хропка, С. С. Кіраль, В. Ф. Погребенник [та ін.]. – Київ : ІВЦ Держкомстату України, 2004. – Вип. 9 : Пам'яті академіка Петра Хропка. – С. 92–101. ; Нраативні моделі українського письменства. – Тернопіль : Медобори, 2007. – С. 425–435.
79. **Автодієгетичний наратор у ліриці Тараса Шевченка періоду заслання** / М. П. Ткачук // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка. Сер. Літературознавство : присвяч. 200-річному ювілею від дня народж. Т. Шевченка / редкол.: М. П. Ткачук, Р. Т. Гром'як, Т. П. Вільчинська [та ін.] ; [за ред. М. П. Ткачука]. – Тернопіль : ТНПУ, 2014. – Вип. 40. – С. 55–77. – Бібліогр. в кінці ст. – URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/NZTNPU1_2014_40_7.
80. **Автопсихологічний ліричний суб'єкт циклів "Поет", "Україна" із збірки "З вершин і низин" Івана Франка** / М. Ткачук // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка. Сер. Літературознавство / редкол.: М. П. Ткачук, Р. Т. Гром'як, О. Глотов [та ін.]. – Тернопіль, 2006. – Вип. 1(19). – С. 90–105. – URL: http://catalog.library.tnpu.edu.ua:8080/library/DocDescription?doc_id=219722.
81. **Авторська позиція і способи їх вираження в оповіданні І. Я. Франка "Отець-гуморист"** / М. П. Ткачук // Розвиток педагогічної освіти і науки в Західних областях України : тези доповідей наук.-практ. конф. / редкол.: А. В. Вихрущ, Р. Т. Гром'як, Ю. В. Іващенко [та ін.]. – Тернопіль : [б. в.], 1990. – Ч. 1. – С. 139–145. – (НБ ТНПУ).

82. **Антропологічний дискурс "Енеїди" Івана Котляревського** / М. Ткачук // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка. Сер. Літературознавство / редкол.: М. П. Ткачук, Р. Т. Гром'як, О. Глозов [та ін.]. – Тернопіль : ТНПУ, 2009. – Вип. 1 (26). – С. 13–35.
83. **Байкарська спадщина Левка Боровиковського** / Микола Ткачук // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка. Сер. Літературознавство / редкол.: М. П. Ткачук, Т. П. Вільчинська, О. М. Веретюк [та ін.]. – Тернопіль : ТНПУ, 2014. – Вип. 41. – С. 139–151. – URL: <http://dspace.tnpu.edu.ua/bitstream/123456789/5974/1/Tkachuk.pdf>
84. **Байки Маркіяна Шашкевича** : інтегровані уроки української та зарубіжної літератури. 6-й клас / М. Ткачук, В. Ступінський // Українська мова та література. – Київ : Шкільний світ, 2005. – № 38/39. – С. 38–40.
85. **Бентежно-романтичний світ лірики Михайла Петренка** / М. П. Ткачук // Вивчаємо українську мову та літературу. – 2008. – № 9. – С. 2–5.
86. **Валер'ян Підмогильний** / М. Ткачук // Наукові записки Тернопільського державного педагогічного університету ім. В. Гнатюка. Сер. Літературознавство / редкол.: Р. Гром'як, О. Глозов, Т. Волкова [та ін.]. – Тернопіль, 2002. – С. 120–138. – URL: http://catalog.library.tnpu.edu.ua:8080/library/DocDescription?doc_id=392589.
87. **Великий гуманіст ХХ століття** : [100 років від дня народження Миколи Хвильового] // Русалка Дністрова. – № 21 (27), спец. (філологічний) вип. – С. 2–3.
88. **Вивчення поеми "Сон" Тараса Шевченка** / М. П. Ткачук // Українська мова і література в школі. – 1992. – № 3/4. – С. 22–24.
89. **Віктор Забіла (1808–1869)** : [життєвий шлях поета] / М. Ткачук // Українська мова та література. – 2008. – № 37. – С. 22–24.
90. **Він творить для блага людей і держави** : [70-річчя терноп. науковця Б. Андрушківа] / М. Ткачук // Свобода. – 2017. – № 47 (16 черв.). – С. 3 : фот.
91. **Марко Вовчок: творчий портрет** / М. Ткачук // Вивчаємо українську мову та літературу. – 2008. – № 19–21 (лип.). – С. 92–95 ; № 22/23 (серп.). – С. 6–10.
92. **Вплив ідей наукового соціалізму на концепцію дійсності у "Бориславських оповіданнях" І. Франка** / М. П. Ткачук // Українське літературознавство : респ. міжвідом. наук. зб. / [редкол.: Л. І. Міщенко та ін.] – Львів : Вища шк., 1989. – Вип. 52 : Іван Франко : ст. та матеріали. – С. 3–11.

93. **Гармонія душі і космосу** / М. Ткачук // Барна В. Храм вічності душі : вибране : [поезії] / В. А. Барна. – Тернопіль : Лілея, 2008.
94. **Гетеродієгетичний наратор як творець фікційного світу романів Михайла Стельмаха** / М. Ткачук // Наративні моделі українського письменства / М. П. Ткачук. – Тернопіль : ТНПУ : Медобори, 2007. – С. 402–424.
95. **Євген Гребінка в контексті українського романтизму** / М. П. Ткачук // Вивчаємо українську мову та літературу. – 2008. – №1. – С. 7–11.
96. **Громадянськість – серце поезії : погляд на укр. поезію остан. п'ятиріччя** : [про укр. поетів I-ї половини 80-х р. XX ст.] / Микола Ткачук // Вітчизна. – 1986. – № 4. – С. 159–164. – (Література і сучасність).
97. **Петро Гулак-Артемівський** / М. Ткачук // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка. Серія: Літературознавство / редкол.: М. П. Ткачук, Р. Т. Гром'як, О. Глотов [та ін.]. – Тернопіль : ТНПУ, 2006. – Вип. 2 (20). – С. 79–105. – URL: <http://www.library.tnpu.edu.ua/index.php/naykovizap/192-literaturaznavstvo>.
98. **Дискурс повісті «Тарас Бульба» Миколи Гоголя** / М. Ткачук // Література. Фольклор. Проблеми поетики / Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка ; редкол.: Г. Ф. Семенюк [та ін.]. – Київ, 2012. – Вип. 37, ч. 1. – С. 307–320.
99. **Дискурсивна практика Богдана-Ігоря Антонича** / М. П. Ткачук // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка. Сер. Літературознавство / редкол.: М. П. Ткачук, Е. Бялка, К. Гуца [та ін.]. – Тернопіль : ТНПУ, 2015. – № 43. – С. 157–190. – URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/NZTNPU1_2015_43_17.
100. **Дихотомічна структура "Вольних" та "Тюремних" сонетів Івана Франка** : [до 150-річчя Івана Франка] / М. Ткачук // Слово і час. – 2006. – № 8. – С. 40–45. – (ТОУНБ).
101. **Дідицький Богдан** : письменник, літературознавець, журналіст і видавець / М. Ткачук // Українська література у портретах і довідках. Давня література – література XIX ст. – Київ : Либідь, 2000. – С. 86–87. URL: https://library.udpu.edu.ua/library_files/416027.pdf.
102. **Духнович Олександр** : письменник, педагог, журналіст і видавець / М. Ткачук // Українська література у портретах і довідках. Давня література – література XIX ст. – Київ : Либідь, 2000. – С. 96–97. URL: https://library.udpu.edu.ua/library_files/416027.pdf.

103. **Екзистенціал любові в наративі повісті «Уляна» Ю. І. Крашевського** / М. Ткачук // Київські полоністичні студії / Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка ; відп. ред. Р. П. Радішевський. – Київ, 2012. – Т. 19. – С. 205–213. – URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/kps_2012_19_33
104. **Екокритичні виміри українського письменства** / М. Ткачук // Тернопіль. – 2011. – № 2. – С. 94–103. – (Літературознавство). – Бібліогр. в кінці ст.: (15 назв). – Про автора – на поч. публікації. – (ТОУНБ).
105. **Експресіонізм** / М. П. Ткачук // Літературознавчий словник-довідник / за ред. Р. Т. Гром'яка, Ю. І. Коваліва. – Київ : Академія. – 2007. – С. 223–224.
106. **Елегантна красуня у модній сукні** : до проблем "молодої" поезії / М. Ткачук // Вітчизна. – 1990. – № 4. – С. 160–163. – (НБ ТНПУ).
107. **"Енеїда" Івана Котляревського: до проблеми метанаративу твору** / М. Ткачук // Наративні моделі українського письменства / М. П. Ткачук. – Тернопіль : ТНПУ ; Медобори, 2007. – С. 20–31.
108. **"Енеїда" Івана Котляревського: до проблеми типології наратора** / М. Ткачук // Вісник Черкаського університету. Серія Філологічні науки : [зб. наук. ст.] / М-во освіти і науки України, Черкаський нац. ун-т ім. Б. Хмельницького. – Черкаси : Видавництво ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2003. – Вип. 49. – С. 3–11
109. **Естетична концепція людини в творчості Олеса Гончара** : до 100-річчя від дня народження письменника і громадського діяча / Микола Ткачук // Літературний Тернопіль. – 2018. – № 2. – С. 96–102. – (НБ ТНПУ).
110. **Естетична стратегія суб'єктивної структури української лірики останньої третини XIX століття** / М. Ткачук // Наукові записки Тернопільського державного педагогічного університету ім. В. Гнатюка. Сер. Літературознавство / редкол.: Р. Гром'як, О. Глотов, Т. Волкова [та ін.]. – Тернопіль : ТДПУ, 2002. – Вип. 2 (12). – С. 82–96. – URL: http://catalog.library.tnpu.edu.ua:8080/library/DocDescription?doc_id=142622
111. **Естетичні пошуки українських поетів 20-х років XX століття** / М. Ткачук // Studia methodologica : альманах / відповідальний за випуск І. Папуша. – Тернопіль, 2002. – Вип. 12. – С. 26–43. – URL: http://shron1.chtyvo.org.ua/Studia_methodologica/N12.pdf.
112. **Євген Гребінка в контексті українського романтизму** / М. П. Ткачук // Вивчаємо українську мову та літературу. – 2008. – № 1. – С. 7–11.

113. **Євген Маланюк** / М. Ткачук // Наукові записки Тернопільського державного педагогічного університету ім. В. Гнатюка. Сер. Літературознавство / редкол.: Р. Гром'як, О. Глотов, Т. Волкова [та ін.]. – Тернопіль, 2000. – Вип. 2 (7). – С. 153–167.
114. **Жанр елегії у ліриці Юліуша Словацького** : до 120-річчя від дня народження поета / М. Ткачук // Київська старовина. – 2009. – № 4. – С. 102–114. – (ТОУНБ).
115. **Жанрова матриця фольклорної балади та її модернізація поетом-романтиком Левком Боровиковським** / М. Ткачук // Наукові записки Тернопільського державного педагогічного університету ім. В. Гнатюка. Сер. Літературознавство : до 130-річчя народження Володимира Гнатюка / редкол.: Р. Гром'як, О. Глотов, Т. Волкова [та ін.]. – Тернопіль : ТДПУ, 2001. – Вип. 2 (10). – С. 27–38.
116. **Жанрова своєрідність літературної веснянки Маркіяна Шашкевича** / М. Ткачук // Українська література в загальноосвітній школі : науково-методичний журнал. – 2009. – № 2. – С. 2–6. – (ТОУНБ).
117. **Жанрова своєрідність повісті "Шлях без зупинок" Бориса Харчука** / М. П. Ткачук // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка. Сер. Літературознавство. – Тернопіль, 2016. – Вип. 45. – С. 119–139. – URL: <http://dspace.tnpu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/7464/1/Ткачук%20М..pdf> ; http://nbuv.gov.ua/UJRN/NZTNPU1_2016_45_11.
118. **Жити і творити для блага людей, в ім'я держави** [Електронний ресурс] / М. Ткачук // Соціально-економічні проблеми і держава. – 2017. – Вип. 1 (16). – С. 170–172. – URL до журн.: <http://sepd.tntu.edu.ua/images/stories/pdf/2017/17tmpvid.pdf>.
119. **Жити і творити для блага людей, в ім'я держави** : [відомому економісту Б. Андрушківу – 70] / Микола Ткачук // Літературний Тернопіль. – 2017. – № 3. – С. 71–73.
120. **Журавель з перебитим крилом. Степан Будний** / М. Ткачук // Тернопілля 98/99. – Тернопіль : Збруч, 2002. – Кн. 4. – С. 233–237. ; Інтерпретації : літ.-крит. статті, творчі портрети укр. поетів ХХ ст. / М. Ткачук – Тернопіль, 1999. – С. 45–59.

121. **Журавель з перебитим крилом** / М. Ткачук // Освітянин. – 1998. – № 5. – С. 42–44.
122. **Збірка "Карби" Марка Черемшини як вияв модерністського дискурсу української прози початку ХХ століття** / М. Ткачук // *Studia methodologica*. Сер. Філософія та методологія : альманах / під ред. О. Лещак. – Тернопіль : ТДПУ, 1999. – Вип. 6. – С. 106–110 ; **Наративні моделі українського письменства** / М. П. Ткачук. – Тернопіль : ТНПУ : Медобори, 2007. – С. 293–301.
123. **Змістова значущість творчих пріоритетів : до 70-річчя від дня народження Миколи Зимомрі** / М. П. Ткачук, І. М. Зимомря // *Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка*. Сер. Літературознавство. – Тернопіль, 2016. – Вип. 44. – С. 286–297. – URL: <http://dspace.tnpu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/6850/1/Tkachuk%2c%20Zymomrya.pdf>.
124. **І квітка сонця – людям** : образність лірики С. Будного / М. Ткачук // *Вільне життя*. – 1991. – 29 жовт. – (ТОБ для молоді).
125. **Іван Драч** / Микола Ткачук // *Українська мова та література*. – 2001. – № 15 (223), квітень. – С. 1–6. – (Поетика).
126. **Ідеали правди і краси Володимира Кузьменка** / М. Ткачук // *Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. – 2008. – № 4. – С. 119–121. – (ТОУНБ).
127. **Інтертекстуальне поле образу мандрівника в романтичних творах Левка Боровиковського** / Микола Ткачук // *Волинь філологічна: текст і контекст*. Творчість Л. Боровиковського в контексті слов'янського романтизму : зб. наук. пр. - Вип. 2 / [упоряд. О. В. Яблонська]. – Луцьк : РВВ "Вежа" Волин. держ. ун-ту ім. Лесі Українки, 2006. – С. 64 – 75.
128. **Інтертекстуальне поле Франкового діалогу в поетичній збірці "Мій Ізмарagd"** / М. Ткачук // *Наукові записки Тернопільського державного педагогічного університету ім. В. Гнатюка*. Сер. Літературознавство. – Тернопіль, 2004. – Вип. 1 (14). – С. 140–159. – URL: <http://www.library.tnpu.edu.ua/index.php/naykovizap/192-literaraturознавство>.
129. **Історична пам'ять як естетичний пафос роману "Собор" О. Гончара** / М. П. Ткачук // *Розвиток освіти і культури в західних областях УРСР (1939–1989 рр.) : тези доповідей наук.-практ. конф.* / [редкол.: А. В. Вихрущ, А. В. Гром'як, Р. Т. Іващенко та ін.]. – Тернопіль, 1989. – Ч. 2. – С. 75–77.

130. **Конинський Олександр** : письменник, педагог, журналіст громадський діяч / М. Ткачук // Українська література у портретах і довідках. Давня література – література XIX ст. – Київ : Либідь, 2000. – С. 156–158. – URL: https://library.udpu.edu.ua/library_files/416027.pdf.
131. **Концептуальність лекцій і практичних занять з літератури як основа активізації самостійного мислення студентів** / М. П. Ткачук // Зміст, форми і методи самостійної роботи студентів : тези обласної науково-практичної конф. викладачів / [відп. ред.: Іващенко Ю. В., Ломакович А. М.]. – Тернопіль : ТДПІ, 1990. – С. 96–97. – (НБ ТНПУ).
132. **Концепція людини й дійсності та деякі питання епічної єдності оповідань і повістей Марка Вовчка 1857-1861 рр.** / М. Ткачук // Марко Вовчок : статті і дослідження. – Київ, 1985. – С. 70-86.
133. **Концепція образу Ізольти Білорукої в однойменній поемі Лесі Українки** / М. П. Ткачук // Українське літературознавство : респуб. міжвідом. зб. / М-во вищої і середньої спец. освіти УРСР, Львівський держ. ун-т ім. І. Франка. – Львів : Вища школа, 1987. Вип. 49. – С. 58–65
134. **Кордоцентричний дискурс лірики Андрія Малишка** / М. Ткачук // Студії з україністики / Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка ; відп. ред. Р. Радишевський. – Київ, 2012. – Вип. 12. – С. 178–188.
135. **Крізь призму гуманізму** : про заборонені в радянські часи вірші І. Франка з циклу "Жидівські мелодії" / М. П. Ткачук // Вільне життя. – 2006. – 2 верес. – С. 3. – (ТОУНБ).
136. **Крізь призму сучасності** : [Юліан Опільського] / М. Ткачук // Історичний календар'97. – Київ, 1996. – С. 51–52.
137. **Крізь призму сучасності. Роман Павла Загребельного «Смерть у Києві»** / М. Ткачук // Прапор. – 1973. – № 9. – С. 89–92.
138. **„Крізь призму чуття і серця“: новела „Злодій“ та деякі проблеми експресіонізму В. Стефаніка** / М. Ткачук // Слово і Час. – 1994. – № 7. – С. 27–31.
139. **Лексична ремотивація ботанічної лексики в чорнобильських говірках** / М. Ткачук // Studia Methodologica : альманах / уклад. : С. Є. Панцьо, Н. О. Свистун. – Тернопіль : ТНПУ, 2009. – Вип. 27 : Лемківський діалект у загальноукраїнському контексті. – С. 140–144. – Лемківський діалект у зіставному аспекті. – URL: http://catalog.library.tnpu.edu.ua/naukovi_zapusku/stydia_metod/studia27.pdf.

140. **Лев Лепкий (1888–1971)** / М. Ткачук // Історія української літератури. Кінець XIX – початок XX ст. : підручник : у 2 кн. / за ред. проф. О. Д. Гнідан. – Київ : Либідь, 2006. – Кн. 2. – С. 452–464. – URL: https://library.udpu.edu.ua/library_files/415826.pdf
141. **Ліричний герой у структурі збірки "Із днів журби" І. Франка** / М. Ткачук // Українська наука: минуле, сучасне, майбутнє : щорічник / за ред. Б. Д. Лановика ; редкол.: Б. Д. Лановик, К. М. Векірчик, М. В. Лазарович [та ін.]. – Тернопіль : Економічна думка, 1998. – С. 71–78. – НБ ТНПУ.
142. **Літературний портрет Миколи Костомарова** / М. Ткачук // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені В. Гнатюка. Сер. Літературознавство / редкол.: М. П. Ткачук, Р. Т. Гром'як, О. Глотов [та ін.]. – Тернопіль : ТНПУ, 2008. – Вип. 2 (24). – С. 149–165. – URL: http://catalog.library.tnpu.edu.ua:8080/library/DocDescription?doc_id=332908.
143. **Літературний процес 90-х років XX століття** / М. Ткачук. – Українська мова та література. – 2000. – Вип. 22. – С. 1–6.
144. **Людина і природа в українській літературі крізь призму екокритики** / М. Ткачук // Дивослово. – 2011. – № 6. – С. 52–56. – ТОУНБ).
145. **Майстерність викладових форм новел Аркадія Любченка** / М. Ткачук // Наративні моделі українського письменства / М. П. Ткачук. – Тернопіль : ТНПУ : Медобори, 2007. – С. 341–345.
146. **Мала проза Богдана Лепкого : до 145-річчя від дня народження письменника та вченого** / Микола Ткачук // Літературний Тернопіль. – 2017. – № 4. – С. 74–79.
147. **Мала проза Богдана Лепкого у світлі жанрової матриці новели** / Микола Ткачук // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка. Сер. Літературознавство / за ред. д. ф. н. М. П. Ткачука. – Тернопіль : ТНПУ, 2017. – Вип. 47 : Богдан Лепкий у полікультурному дискурсі Європи та Америки : матеріали міжнар. наук. конф. до 145-річчя з дня народж. Б. Лепкого. – С. 167–182. – URL: <http://dspace.tnpu.edu.ua/bitstream/123456789/10277/1/15Tkachyk.pdf>.
148. **Андрій Малишко** / М. П. Ткачук // Історія української літератури. XX – поч. XXI ст. : у 3 т. : навчальний посібник для студ. вищ. навч. закл. / В. І. Кузьменко, О. О. Грачківська, М. В. Кузьменко [та ін.] ; за ред. В. І. Кузьменка. – Київ, 2014. – Т. 2. – (Альма-матер). – С. 31–44.

149. **Метафізична лірика Івана Франка** // Іван Франко: дух, наука, думка, воля : матеріали Міжнар. наукового конгресу, присвяченого 150-річчю від дня народження Івана Франка (Львів, 27 вересня – 1 жовтня 2006 року) / М-во освіти і науки України, Львівський нац. ун-т ім. І. Франка. – Львів : Видавництво ЛНУ ім. І. Франка, 2008. – Т. 1. – С. 652–660. – URL: http://institutes.lnu.edu.ua/franko/wp-content/uploads/sites/7/ivan-franko-zbirnyk-2010-t01/72Mykola_Tkachuk.pdf.
150. **Метафора, що вивертає світ. Поезія дев'ятдесятників** / М. Ткачук // Кур'єр Кривбасу – 1999. – № 114 (червень). – С. 176–184.
151. **Міжсуб'єктна структура лірики Богдана Лепкого** / М. Ткачук // *Semper Tiro* : наук. зб. на пошану доктора філол. наук, професора, акад. АН ВШ, засл. діяча науки і техніки України Володимира Качкана / за заг. ред. М. М. Романюка. – Івано-Франківськ : Івано-Франківський нац. мед. ун-т, 2010. – С. 127–137. – (НБ ТНПУ).
152. **Міжсуб'єктні модуси лірики Богдана Лепкого** / М. Ткачук // *Studia Methodologica* : [науковий збірник] / голов. ред. Р. Гром'як ; відп. ред. І. Папуша ; редкол.: О. Куца, М. Ткачук, Н. Поплавська [та ін.]. – Тернопіль : ТНПУ, 2013. – Вип. 35 : Поетика лірики : зб. наук. праць пам'яті доктора філол. наук., професора Т. Волкової. – С. 26–32. – Бібліогр. в кінці ст. – URL: http://catalog.library.tnpu.edu.ua:8080/library/DocDescription?doc_id=551326.
153. **Міфопоетика Богдана Лепкого в контексті модерністського міфомислення його доби** / М. Ткачук // Наративні моделі українського письменства = Narrative models of Ukrainian writers / М. П. Ткачук. – Тернопіль : ТНПУ : Медобори, 2007. – С. 212–237. – (НБ ТНПУ).
154. **Модерністичний дискурс Богдана Лепкого** / М. Ткачук // Наративні моделі українського письменства = Narrative models of Ukrainian writer / М. П. Ткачук. – Тернопіль : ТНПУ : Медобори, 2007. – С. 186–211.
155. **Модерністський дискурс “Третього жмутка” збірки “Зів'яле листя” Івана Франка** / М. Ткачук // Волинь – Житомирщина. – 2006. – № 15. – С. 11–25. – URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vg_2006_15_4.
156. **Моралізація суб'єкта в ліричному наративі Івана Франка** / М. Ткачук // Літературознавство. Фольклористика. Культурологія : наук. записки каф. укр. л-ри та компаративістики / М-во освіти і науки України, Черкаський національний ун-т ім. Б. Хмельницького. – Черкаси : Брама, 2004. – Вип. 3 – С. 13–32.

157. **Морально-філософська концепція романів “Мадам Боварі” Г. Флобера і “Перехресні стежки” І. Франка: тотожність, відштовхування і полеміка** / М. П. Ткачук // Науковий збірник історичного факультету Тернопільського педінституту. – Тернопіль, 1995. – Вип. 2, ч. 2. – С. 74–78.
158. **«Най пісня нас веде у бої»** : [Кирило Студинський (1868–1941) – український літературознавець, академік] / М. Ткачук, О. Веретюк // Вільне життя. – 1993. – 2 жовт. – (ТОУНБ).
159. **Наратив повісті «Тарас Бульба» Миколи Гоголя** / М. П. Ткачук // «З роду нашого красного...»: перша професорка Волині : зб. наук. праць на пошану проф. Л. К. Оляндер / Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, Ін-т філології та журналістики ; [упоряд.: М. В. Моклиця, Т. П. Левчук]. – Луцьк, 2014. – С. 125–144.
160. **Наратив повісті «Уляна» Ю. І. Крашевського** / М. Ткачук // *Studia Methodologica* : альманах / редкол.: О. Куца, Н. Поплавська, М. Ткачук [та ін.] ; голов. ред. Р. Гром'як ; відп. ред. І. Папуша. – Тернопіль : ТНПУ, 2012. – Вип. 34 : Теорія літератури і гуманітарні студії : зб. наук. праць з нагоди сімдесятип'ятиріччя Р. Гром'яка. – С. 100–108. – URL: http://catalog.library.tnpu.edu.ua/naukovi_zapusku/stydia_metod/studia-34.pdf.
161. **Наратив повісті-аполога "Мість верховинця" Миколи Устияновича** / М. Ткачук // Слово і час. – 2012. – № 2. – С. 53–63. – (НБ ТНПУ; ТОУНБ).
162. **Наратив прозових творів Валер'яна Підмогильного** / М. Ткачук // Наративні моделі українського письменства / М. П. Ткачук. – Тернопіль : ТНПУ : Медобори, 2007. – С. 346–364.
163. **Наративна медіація в романі І. Нечуя-Левицького «Хмари»** / М. Ткачук // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка. Сер. Літературознавство / редкол.: М. Ткачук, Е. Бялек, К. Гуца [та ін.] ; за ред. М. П. Ткачука. – Тернопіль : ТНПУ, 2018. – Вип. 49. – С. 109–120. – URL: <http://dspace.tnpu.edu.ua/bitstream/123456789/12653/1/10Tkachuk.pdf>.
164. **Наративна оптика поеми "Катерина" Тараса Шевченка** / М. Ткачук // *Studia Methodologica* : альманах / упоряд. І. В. Папуша. – Тернопіль : ТНПУ, 2008. – Вип. 24 : Новітня теорія літератури і проблеми літературної антропології. – С. 249–255 ; Шевченкознавчі студії : зб. наук. праць / Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. – 2008. – Вип. 11. – С. 91–100. – URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Shs_2008_11_18.

165. **Наративна оптика поеми Тараса Шевченка "Катерина"** / М. Ткачук // Слово і час. – 2009. – № 3. – С. 26–33. – (ТОУНБ).
166. **Наративна своєрідність прозових творів Юрія Федьковича** / М. Ткачук // Українська мова і література в школі : науково-методичний журнал. – 2006. – № 8. – С. 59–63. – (ТОУНБ).
167. **Наративна стратегія поеми "Катерина" Тараса Шевченка** / Микола Ткачук // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка. Сер. Літературознавство : присвяч. 200-річному ювілею від дня народж. Т. Шевченка / редкол.: М. П. Ткачук, Р. Т. Гром'як, Т. П. Вільчинська [та ін.]; [за ред. М. П. Ткачука]. – Тернопіль : ТНПУ, 2014. – Вип. 40. – С. 238–252. – Бібліогр. в кінці ст. – URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/NZTNPU1_2014_40_24.
168. **Наративна структура оповідання Леся Мартовича "Мужицька смерть"** / М. Ткачук // Наративні моделі українського письменства / М. П. Ткачук. – Тернопіль : ТНПУ : Медобори, 2007. – С. 302–309.
169. **Наративне поле "магічного реалізму" Валерія Шевчука** / М. Ткачук // Наративні моделі українського письменства / М. П. Ткачук. – Тернопіль : ТНПУ : Медобори, 2007. – С. 436–456.
170. **Наративний дискурс новел Ольги Кобилянської** / М. Ткачук // Науковий вісник Чернівецького національного університету. Слов'янська філологія. Чернівці, 2014. – Вип. 732/733. – С. 73–82. – URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvchnusf_2014_732-733_13.
171. **Наративний дискурс прози Елізи Ожешко** : до 200-річчя від дня народження видатної польської письменниці Елізи Ожешко / М. П. Ткачук // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка. Сер. Літературознавство / редкол.: М. Ткачук, Е. Бялка, К. Гуца [та ін.]; за ред. М. П. Ткачука. – Тернопіль : ТНПУ, 2016. – Вип. 44. – С. 166–172. – URL: <http://dspace.tnpu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/6828/1/Tkachuk.pdf> ; http://nbuv.gov.ua/UJRN/NZTNPU1_2016_44_32.
172. **Наративний світ новели "Злодій" Василя Стефаника крізь призму** / М. Ткачук // Наративні моделі українського письменства / М. П. Ткачук. – Тернопіль : ТНПУ : Медобори, 2007. – С. 272–292.

173. **Наративний світ новели «Злодій» Василя Стефаника крізь призму експресіоністської поетики** / М. Ткачук // «Як много слово важить...» : наук. збірник на пошану проф. Володимира Качкана / за заг. ред. М. М. Романюка. – Івано-Франківськ : Івано-Франківський держ. мед. ун-т, 2006. – С. 309–326.
174. **Наративні принципи прози Елізи Ожешко** / М. Ткачук // Київські полоністичні студії. – Київ, 2016. – Т. 28. – С. 78–85. – URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/kps_2016_28_11.
175. **Наратор з народу в українських повістях Миколи Гоголя** / М. Ткачук // Наративні моделі українського письменства / М. П. Ткачук. – Тернопіль : ТНПУ : Медобори, 2007. – С. 32–53.
176. **Наратор-медіум у прозових творах Юрія Федьковича** / Микола Ткачук // *Studia Methodologica. Філософія. Філологія* : альманах / гол. ред. О. Лещак ; відп. ред. І. Папуша ; редкол.: О. Куца, Т. Волкова, Р. Гром'як [та ін.]. – Тернопіль : ТНПУ, 2005. – Вип. 16 : Наративні виміри літератури : матеріали міжнар. конф. з наратології (Тернопіль, 23–24 жовтня 2003 р.). – С. 148–155. – URL: <http://dspace.tnpu.edu.ua/jspui/handle/123456789/3643?locale=uk> ; Науковий вісник Чернівецького університету : збірник наук. праць. – Чернівці : Рута, 2005. – Вип. 274/275 : Слов'янська філологія. – С. 82–87. ; Наративні моделі українського письменства / М. П. Ткачук. – Тернопіль : Медобори, 2007. – С. 92–105.
177. **Неокласичний дискурс Максима Рильського** / М. Ткачук // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка. Сер. Літературознавство / [редкол.: М. Ткачук, Р. Гром'як, О. Глотов [та ін.]. – Тернопіль, 2011. – Вип. 31. – С. 129–150. – URL: http://catalog.library.tnpu.edu.ua/naukovi_zapusku/literaturoznavstvo/lit_11_31.pdf.
178. **Новаторство "вольних сонетів" Івана Франка** / М. Ткачук // Дивослово. – 2006. – № 5. – С. 41–45. – (ТОУНБ).
179. **Новаторство дискурсивної практики Івана Франка в жанрі сонета («вольні» та «тюремні» сонети)** / М. Ткачук // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка. Сер. Літературознавство / [редкол.: М. Ткачук, Р. Гром'як, О. Глотов [та ін.]. – Тернопіль : ТДПУ ім. В. Гнатюка, 2004. – Вип. 2(15). – С. 14–35. – URL: http://catalog.library.tnpu.edu.ua/naukovi_zapusku/literaturoznavstvo/Lit_04_15.pdf.
180. **Нове прочитання міфологічного сюжету** / М. Ткачук // Золота пектораль. – 2011. – № 1/2. – С. 136–137. – (ТОУНБ).

181. **Новела „Злодій” та деякі проблеми експресіонізму В. Стефаніка** / М. Ткачук // Другий міжнародний конгрес українців : доповіді і повідомлення : літературознавство (Львів, 22–28 серпня 1993 р.) / відп. за вип. Л. Сенік. – Львів : Відродження, 1993. – С. 151–157. ; Стефаніківські читання / Прикарпатський ун-т ; ред. колег. : Л. Кіліченко, В. Кононенко, О. Пилип'юк. – Івано-Франківськ, 1993. – Вип. 2. – С. 32–34.
182. **Новелістичний дискурс Гі де Мопассана** / Микола Ткачук // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка. Сер. Літературознавство / редкол.: М. П. Ткачук, Т. П. Вільчинська, О. М. Веретюк [та ін.]. – Тернопіль : ТНПУ, 2014. – Вип. 41. – С. 260–277. – Бібліогр. в кінці ст.
183. **“Обняти я хотів би світ”** : [Адріан Іванчук (17.09.1903-23.09.1951) – український поет] / Микола Ткачук // Вільне життя. – 1993. – 9 лют.
184. **Оновлення жанру веснянки в однойменному циклі Івана Франка** / М. Ткачук // Дивослово. – 2005. – № 11. – С. 41–46. – (ТОУНБ) ; Фольклористичні зошити : збірник. наук. праць / гол. ред. В. Давидюк ; Ін-т культурної антропології. – Луцьк : Волинські обереги, 2006. – Вип. 9. – С. 137–146.
185. **Парадигма актантної моделі в поетичних циклах збірки “З вершин і низин” Івана Франка** / М. Ткачук // Рецептивні моделі творчості Івана Франка : збірник наукових праць на пошану професора Романа Гром'яка / редкол.: М. Ткачук, Р. Гром'як, О. Глотов, Т. Волкова [та ін.]. – Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2007. – С. 17–40. – (НБ ТНПУ)
186. **Перший український водевіль** / М. Ткачук // Вивчаємо українську мову та літературу. – 2007. – № 22/23. – С. 2–5.
187. **Перший український водевіль – “Москаль-чарівник” Івана Котляревського** / М. Ткачук // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка. Сер. Літературознавство / редкол.: М. П. Ткачук, Р. Т. Гром'як, О. Глотов [та ін.]. – Тернопіль : ТНПУ, 2007. – Вип. 22. – С. 62–71. – URL: <http://www.library.tnpu.edu.ua/index.php/naykovizap/192-literaturoznavstvo>.

188. **Пізнавальні завдання на практичних заняттях з історії української літератури** : з досвіду роботи / М. П. Ткачук // Дидактические проблемы подготовки учительских кадров : тезисы науч.-практ. конф., 27–28 сентября 1988 г. / под ред. Ю. В. Иващенко, А. Н. Ломакович. – Тернопіль : ТДПИ, 1988. – С. 170–173. – (НБ ТНПУ).
189. **Поезія і проза науки** / М. Ткачук // Слово і час. – 2015. – № 11. – С. 116–118. – (Рецензії).
190. **Поезія дев'ятдесятників: естетична стратегія й особливості розвитку** / М. Ткачук // Українська мова і література: історія, сучасний стан, перспективи розвитку : науковий щорічник / за ред. С. Панцьо. – Тернопіль : Збруч, 1999. – С. 289–296. – (НБ ТНПУ).
191. **Поезія "Хмельницького обступленіє Львова" як вияв історіософської візії Маркіяна Шашкевича** / М. Ткачук // Шашкевичіана : збірник наукових праць / редкол. Я. Ісаєвич, М. Ільницький (відп. ред.) [та ін.]. – Львів : Просвіта, 2000. – Вип. 3/4. – С. 86–91 ; Урок української. – 2001. – № 5 (27). – С. 46–48.
192. **Поєма "Мазепа", вірш "Любіть Україну" В. Сосюри: історія заборони, художня своєрідність текстів** / М. Ткачук // Ткачук М. Інтерпретації : літературно-критичні статті, творчі портрети українських поетів ХХ століття. – Тернопіль, 1999. – С. 5–21.
193. **Поетичний образ в ліриці Степана Будного** / М. П. Ткачук // Розвиток освіти і культури в західних областях УРСР (1939–1989 рр.) : тези доповідей наук.-практ. конф. / [редкол.: А. В. Вихрущ, А. В. Гром'як, Р. Т. Иващенко [та ін.]. – Тернопіль, 1989. – Ч. 2. – С. 81–83.
194. **Поетичний універсум Степана Сапеляка** : [аналіз поезії Степана Сапеляка] / М. Ткачук // Літературний Тернопіль. – 2013. – № 2. – С. 3–5. ; 2018. – № 3. – С. 85–87. – (НБ ТНПУ, ТОУНБ).
195. **Постмодерний наратив роману "Рекреації" Юрія Андруховича** / М. Ткачук // Наративні моделі українського письменства / М. П. Ткачук. – Тернопіль : ТНПУ : Медобори, 2007. – С. 457–461.

196. **Принципи сюжетобудування Василя Стефаника** / М. Ткачук // Василь Стефаник і українська культура : (тези) / ред. колегія : С. Хороб, З. Каспришин, Л. Кіліченко, О. Пилип'юк. – Івано-Франківськ, 1991. – Ч. 1. – С. 100–102. – URL: <http://libpnu.edu.ua/files%20%D0%B0%D1%81%D0%B8%D0%BB%D1%8C%20%D0%A1%D1%82%D0%B5%D1%84%D0%B0%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%D1%96%20%D1%83%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B0%20%D0%BA%D1%83%D0%BB%D1%8C%D1%82%D1%83%D1%80%D0%B0%20%D0%A2%D0%B5%D0%B7%D0%B8%20%D0%A7%D0%B0%D1%81%D1%82%D0%B8%D0%BD%D0%B0%20,%201991%20%D1%80.pdf>
197. **Просвітницькі концепти художнього світу поеми "Енеїда" Івана Котляревського** / М. Ткачук // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка. Сер. Літературознавство / редкол.: М. П. Ткачук, Р. Т. Гром'як, О. Глотов [та ін.]. – Тернопіль : ТНПУ, 2008. – Вип. 3 (25). – С. 124–139. – URL: http://catalog.library.tnpu.edu.ua:8080/library/DocDescription?doc_id=349786
198. **Реалістична типізація в сатиричних оповіданнях Б. Грінченка початку ХХ ст** / М. П. Ткачук // Борис Грінченко : тези доповідей республіканської наук.-практ. конференції, присвяченої 125-річчю від дня народження видатного українського письменника, вченого, громадського діяча, 1–3 грудня 1988 року, –Ворошиловград, 1988 – С. 13–15. – URL: <http://194.44.152.155/elib/local/sk799256.pdf>.
199. **Розмаїття творчих шукань митців кінця ХІХ – початку ХХ століть** / М. П. Ткачук // Вивчаємо українську мову та літературу. – 2010. – № 19/21. – С. 15–19.
200. **"Роман про Трістана та Ізольду" Ж. Бедье та поема "Ізольда Білорука" Лесі Українки: компаративний дискурс** / М. Ткачук // Наративні моделі українського письменства / М. П. Ткачук. – Тернопіль : ТНПУ ; Медобори, 2007. – С. 310–326.
201. **Романтична картина світу в українських повістях Миколи Гоголя** / М. П. Ткачук // Вивчаємо українську мову та літературу. – 2008. – № 13 (161). – С. 36–39.
202. **Світлий образ Беатріче** : Інтимна лірика поета: до 60-річчя від дня народження Степана Будного / Микола Ткачук // Русалка Дністрової. – 1993. – № 14. – С. 3.
203. **Світло «Русалки Дністрової»** / М. Ткачук // Дзеркало тижня. – 2007. – № 37 (6–12 жовтня). – С. 21. – (ТОБ для молоді).

204. **Своєрідність франківської історико-психологічної рецепції реалізму Льва Толстого** / Микола Ткачук // *Studia methodologica. Сер. Філософія та методологія : альманах / під ред. О. Лещак.* – Тернопіль : ТДПІ, 1996. – Вип. 2. – С. 139–143. – (НБ ТНПУ).
205. **Своєрідність франківської рецепції реалізму Льва Толстого** / Микола Ткачук // *Вісник Київського університету.* – Київ : Либідь, 1990. – Вип. 32 : Літературознавство. Мовознавство – С. 14–19. – (НБ ТНПУ)
206. **Семантика екзистенційного світу повісті Миколи Гоголя "Шинель"** (до 200-річчя від дня народження М. В. Гоголя) / М. Ткачук // *Слово і час.* – 2009. – № 8. – С. 108–113. – URL: http://1576.ua/uploads/files/4938/slovo_i_chas_2009_08_584_serpen.pdf.
207. **Скорботна пісня України** (Творчий портрет Івана Сапеляка) / М. Ткачука // *І каміння те стало хлібами... : [вибрані твори] : у 3 т. / С. Є. Сапеляк.* – Харків : Майдан, 2011. – Т. 1 : Поезії. – С. 9–27. – (Українська словесність ХХ–ХХІ ст.). ; *Страсті по любові : поезії / С. Є. Сапеляк.* – Харків : Майдан, 2000. – С. 5–26. ; *Інтерпретації : літературно-критичні статті, творчі портрети укр. поетів ХХ ст. / Микола Ткачук.* – Тернопіль : [б. в.], 1999. – С. 123–146.
208. **Скорботна пісня України: Творчий портрет Степана Сапеляка** / М. Ткачука // Ткачук М. Богдан Бойчук. Степан Сапеляк (компедій творчості поетів) : навчальний посібник / М. Ткачук. – Тернопіль, 1994. – С. 37–58. ; *Інтерпретації : літературно-критичні статті, творчі портрети укр. поетів ХХ ст. / Микола Ткачук.* – Тернопіль, 1999. – С. 123–138. – (НБ ТНПУ)
209. **Скорботна пісня України : штрихи до творчого портрета Степана Сапеляка** // *Дзвін.* – 1995. – № 11/12. – С. 156–162.
210. **Сонет, обернений до світу : новаторство дискурсивної практики Івана Франка в жанрі сонета ["Тюремні сонети"]** / М. Ткачук // *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах.* – 2006. – № 6. – С. 97–104. – (ТОУНБ).
211. **«Сонячний кларнетизм» як вияв оригінального європейського дискурсу модернізму Павла Тичини** / М. Ткачук // *Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка. Сер. Літературознавство / за ред. М. П. Ткачук.* – Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2010. – Вип. 30. – С. 93–130. – URL: http://catalog.library.tnpu.edu.ua:8080/library/DocDescription?doc_id=426860.

212. **Михайло Стельмах (1912–1983)** : передмова / Микола Ткачук // Вибрані твори / М. Стельмах. – Київ, 2005. – С. 5–26.
213. **Михайло Стельмах** / М. П. Ткачук // Історія української літератури. XX – поч. XXI ст. : у 3 т. : навчальний посібник для студ. вищ. навч. закл. / В. І. Кузьменко, О. О. Грачківська, М. В. Кузьменко
214. **Суб'єктно-об'єктна дискурсивна практика лірики Євгена Плужника** / М. П. Ткачук // Філологічні трактати. – 2014. – Т. 6, № 4. – С. 95–107. – URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Filtr_2014_6_4_19. ; Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка. Сер. Літературознавство / редкол.: М. П. Ткачук, Т. П. Вільчинська, О. М. Веретюк [та ін.]. – Тернопіль : ТНПУ, 2015. – Вип. 42. – С. 125–136. – URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/NZTNPU1_2015_42_25.
215. **Суб'єктно-об'єктна сфера лірики Василя Симоненка** / М. П. Ткачук // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка. Сер. Літературознавство / редкол.: М. П. Ткачук, Т. П. Вільчинська, О. М. Веретюк [та ін.]. – Тернопіль : ТНПУ, 2017. – Вип. 46. – С. 224–237. – URL: <http://dspace.tnpu.edu.ua/bitstream/123456789/9180/1/19Tkachuk.pdf>.
216. **Суб'єктно-об'єктна структура лірики Андрія Малишка** / М. П. Ткачук // Літературознавчі студії : збірник наукових праць. – Київ : Київ. ун-т, 2013. – Вип. 1. – С. 150–168. – Бібліогр. в кінці ст.
217. **Сюжет і фабула в наративній логіці новел Богдана Лешкого** / М. Ткачук // Наративні моделі українського письменства / М. П. Ткачук. – Тернопіль : ТНПУ : Медобори, 2007. – С. 238–271.
218. **Творчий портрет Ольги Кобилянської** / М. Ткачук // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка. Сер. Літературознавство / за ред. М. Ткачука. – Тернопіль, 2010. – Вип. 29. – С. 19–51. – URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/NZTNPU1_2010_29_4.
219. **Творчий ужинок літературознавця** : (Володимирі Кузьменкові 50 років) / М. Ткачук // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка. Сер. Літературознавство / редкол.: М. П. Ткачук, Р. Т. Гром'як, О. Глотов [та ін.]. – Тернопіль : ТНПУ, 2008. – Вип. 2 (24). – С. 198–202. – URL: http://catalog.library.tnpu.edu.ua:8080/library/DocDescription?doc_id=333806

220. **Творчість І. Тургенева в оцінці І. Франка** / М. П. Ткачук // Українське літературознавство : республіканський міжвідомчий науковий збірник. – Львів : Вища шк., 1988. – Вип. 50 : Іван Франко : статті та матеріали. – С. 72–80.
221. **Тема Бучача і страхіть другої світової війни в поемах Б. Бойчука** / М. Ткачук // *Studia methodologica. Сер. Філософія та методологія : методологічні проблеми художньої творчості / під ред. О. Лещак.* – Тернопіль : ТДПІ, 1995. – Вип. 1. – С. 115–121. – Бібліогр. в кінці ст.
222. **Типологія героя-екзистенціала в ліриці Василя Стуса** / М. П. Ткачук // *Актуальні проблеми української літератури і фольклору / Донец. нац. ун-т., каф. історії укр. л-ри і фольклористики ; редкол.: В. А. Просалова (відп. ред.) [та ін.].* – Донецьк, 2014. – Вип. 21/22. – С. 89–103. – URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/apulf_2014_21-22_12.
223. **Типологія гомодієгетичного оповідача в наративі "Народних оповідань" Марка Вовчка** / М. Ткачук // *Наративні моделі українського письменства / М. П. Ткачук.* – Тернопіль : ТНПУ : Медобори, 2007. – С. 74–91. ; *Терміносистеми сучасного літературознавства: досвід розробки і проблеми : наук. семінар / за ред. Р. Гром'яка.* – Тернопіль : ТНПУ, 2006. – С. 241–259.
224. **Типологія німецького та українського романтизму** / М. П. Ткачук // *Первісність життєвих змагань : науковий збірник на пошану професора Миколи Зимомрі.* – Дрогобич : Посвіт, 2016. – С. 431–437.
225. **Трансформація фольклорних образів у ліриці Богдана-Ігоря Антоновича** / М. Ткачук // *Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка. Сер. Літературознавство / редкол.: М. Ткачук, Р. Гром'як, О. Куца [та ін.] ; за ред. М. П. Ткачука.* – Тернопіль : ТНПУ, 2011. – Вип. 32 : Володимир Гнатюк у контексті розвитку культури України : матеріали Міжнар. наук. конф. до 140-річчя від дня народж. В. Гнатюка. – С. 107–114. – URL: http://catalog.library.tnpu.edu.ua/naukovi_zapusku/literaturoznavstvo/lit_11_32.pdf.
226. **«Українська Троя» оживе** / М. Ткачук // *Дивосвіт.* – 2010. – № 1. – С. 42–43.
227. **Український характер в «Енеїді» І. Котляревського** // *Київська старовина.* – 1994. – № 5. – С. 92–97.
228. **«Українські коні над Парижем» : поема «Ніж у сонці» – феноменальний дебют Івана Драча** / М. Ткачук // *Wyższa Szkoła Pedagogiczna im. Tadeusza Kotarbinskiego.* – Zielona Góra, 1998. – С. 197–209. – (Słowiańszczyzna Wschjdnia : twórczość artystyczna a doświadczenia zbiorowe). – Надзар., місце вид. пол. – Бібліогр. в підряд. прим.

229. **Українські митці ХХ століття у силовому полі Тараса Шевченка** / Микола Ткачук // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка. Сер. Літературознавство : присвяч. 200-річному ювілею від дня народж. Т. Шевченка / редкол.: М. П. Ткачук, Р. Т. Гром'як, Т. П. Вільчинська [та ін.] ; [за ред. М. П. Ткачука]. – Тернопіль : ТНПУ, 2014. – Вип. 40. – С. 252–289. – Бібліогр. в кінці ст. – URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/NZTNPU1_2014_40_25.
230. **Філософія та етика Тараса Шевченка в літературно-критичному дискурсі Володимира Винниченка** / О. М. Ткачук // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка. Сер. Літературознавство : присвячується. 200-річному ювілею від дня народження Т. Шевченка / редкол.: М. П. Ткачук, Р. Т. Гром'як, Т. П. Вільчинська [та ін.] ; [за ред. М. П. Ткачука]. – Тернопіль : ТНПУ, 2014. – Вип. 40. – С. 394–398. – URL: http://catalog.library.tnpu.edu.ua/naukovi_zapusku/literaturoznavstvo/lit_14_40.pdf
231. **Фокалізаційний код у романі "Марія" Уласа Самчука** / М. Ткачук // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка. Сер. Літературознавство / редкол.: М. П. Ткачук, Р. Т. Гром'як, О. Глозов [та ін.]. – Тернопіль : ТНПУ, 2005. – Вип. 2 (17) : Творчість Уласа Самчука в контексті сучасної культури : Зб. наук. праць за матер. Всеукр. наук. конф., 21–22 лютого 2005 р. – С. 195–202.
232. **Фольклорна матриця романтичних балад Левка Боровиковського** / М. Ткачук // Література. Фольклор. Проблеми поетики / Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка / голов. ред. Г. Ф. Семенюк. – Київ, 2012. – Вип. 36. – С. 305–312.
233. **Франкові драми крізь у вимірі хронотопіки** / М. Ткачук, О. Астаф'єв // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка. Сер. Літературознавство / редкол.: М. Ткачук, Р. Гром'як, О. Куца [та ін.]. – Тернопіль : ТНПУ, 2012. – Вип. 35. – С. 436–438. –URL: <http://www.library.tnpu.edu.ua/index.php/naykovizap/192-literaturoznavstvo>
234. **У річищі гуманізму (Богдан Бойчук)** : [творчий портрет] / М. П. Ткачук // Інтерпретації : літературно-критичні статті, творчі портрети українських поетів ХХ століття. – Тернопіль, 1999. – С. 99–122.
235. **Характер в історичному романі. Роман П. Загребельного «Єврпаксія»** / М. Ткачук // Вітчизна –1996. – № 1. – С. 205–208.

236. **Характер художніх шукань Марка Вовчка (1833–1907)** / М. Ткачук // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка. Сер. Літературознавство / редкол.: М. П. Ткачук, Р. Т. Гром'як, О. Глозов [та ін.]. – Тернопіль : ТНПУ, 2008. – Вип. 1 (23). – С. 55–77. – URL: <http://www.library.tnpu.edu.ua/index.php/naykovizap/192-literaturaznavstvo>
237. **Художні виміри творчості Уласа Самчука** / М. Ткачук // Наративні моделі українського письменства / М. П. Ткачук. – Тернопіль : ТНПУ : Медобори, 2007. – С. 383–393 ; Українська мова і література в школі. – 2005. – № 6. – С. 43–47. – Бібліогр. наприкінці ст.: 9 назв. – (ТОУНБ). ; Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка. Сер. Літературознавство / редкол.: М. П. Ткачук, Р. Т. Гром'як, О. Глозов [та ін.]. – Тернопіль : ТНПУ, 2005. – Вип. 2 (17) : Творчість Уласа Самчука в контексті сучасної культури : збірник наукових праць за матер. Всеукр. наук. конф., 21–22 лютого 2005 р. – С. 3–13.
238. **Художні обрії української прози 20–30-х років ХХ століття** / М. Ткачук // Наративні моделі українського письменства / М. П. Ткачук. – Тернопіль : ТНПУ : Медобори, 2007. – С. 327–340.
239. **Художній дискурс роману «Чорна рада» Пантелеймона Куліша** / М. П. Ткачук // Вісник Запорізького національного університету. Філологічні науки / Запоріж. нац. ун-т. – Запоріжжя : [б. в.], 2008. – Том 2. – С. 231–238.
240. **Художній дискурс циклу “На старі теми” зі збірки “Semper tiro” Івана Франка** / М. Ткачук // Studia Methodologica. – Тернопіль, 2007. – Вип. 19 : Теорія літератури. Компаративістика. Україністика : зб. наук. праць з нагоди 70-річчя д-ра філол. наук, проф., акад. Академії вищої школи України Романа Гром'яка. – С. 151–160. – URL: http://catalog.library.tnpu.edu.ua/naukovi_zapusku/stydia_metod/studia19.pdf.
241. **Художній дискурс циклу "Сонети обухівської дороги" Андрія Малишка** / М. Ткачук // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка. Серія: Літературознавство / редкол.: М. П. Ткачук, Р. Т. Гром'як, О. Л. Глозов [та ін.]. – Тернопіль, 2013. – Вип. 37. – С. 3–30. – URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/NZTNPU1_2013_37_3.

242. **Художній наратив малої прози Бориса Харчука** / М. Ткачук // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка. Сер. Літературознавство : 80-річчю з дня народж. письменника Бориса Харчука присвяч. / редкол.: М. Ткачук, Р. Гром'як, О. Куца [та ін.]. – Тернопіль : ТНПУ, 2011. – Вип. 33. – С. 23–38. – URL: http://catalog.library.tnpu.edu.ua/naukovi_zapusku/literaturoznavstvo/lit_11_33.pdf ; // Література. Соціум. Епоха : ювіл. зб. на пошану д-ра філол. наук, проф. Олександра Астаф'єва / упоряд., передм., заг. ред. Р. Радишевського, М. Зимомрі. – Київ ; Дрогобич, 2012. – С. 696–708. – (Студії з україністики ; вип. 10).
243. **Художній наратив новел Ольги Кобилянської** / М. Ткачук // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка. Сер. Літературознавство / редкол.: М. П. Ткачук, О. Веретюк, О. Глотов [та ін.] ; [за ред. М. П. Ткачука]. – Тернопіль : ТНПУ, 2014. – Вип. 39. – С. 209–217. – URL: <http://dspace.tnpu.edu.ua/jspui/handle/123456789/4404>.
244. **Художній наратив повісті "З-під Полтави до Бендер" Богдана Лепкого** / М. Ткачук // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка. Сер. Літературознавство / [за ред. М. П. Ткачука]. – Тернопіль, 2012. – Вип. 36 : Богдан Лепкий у полікультурному дискурсі України, Європи та Америки : матеріали Міжнар. наук.-конф., присвяч. 140-річчю від дня народж. Б. Лепкого – С. 14–21. – URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/NZTNPU1_2012_36_4.
245. **Художній наратив прозових текстів Івана Багряного** / М. Ткачук // Наративні моделі українського письменства / М. П. Ткачук. – Тернопіль : ТНПУ : Медобори, 2007. – С. 365–382.
246. **Художній світ лірики Богдана-Ігоря Антоновича** / Микола Ткачук // *Studia Methodologica* : збірник наукових праць / Volodymyr Hnatyuk National Pedagogic University of Ternopil ; Editorial Board: N. Poplavs'ka, M. Tkachuk, T. Oliynyuk. – Ternopil : TNPU, 2015. – Issue 40 : Пам'яті доктора філологічних наук, професора, академіка Академії вищої школи України Романа Гром'яка (1937–2014). – С. 53–70. – URL: <http://dspace.tnpu.edu.ua/bitstream/123456789/6364/1/Tkachuk.pdf>.
247. **Художній світ лірики Василя Герасим'юка** / Микола Ткачук // Тернопіль. – 2008. – № 1. – С. 106–113. – (ТОУНБ).

248. **Художній світ лірики Євгена Маланюка** / М. П. Ткачук // Розвиток іншомовної компетентності: методичні, психологічні, лінгвістичні аспекти : матеріали I Міжнародної науково-практичної конференції, 21–22 травня 2015 р., м. Тернопіль / ТНЕУ ; редкол.: Цяпа А. Г., Кузів М. З., Федчишин Н. О. [та ін.]. – Тернопіль, 2015. – С. 149–151 ; Філологічний дискурс. – 2015. – Вип. 2. – С. 74–83. – URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/fild_2015_2_18.
249. **Художній світ лірики Максима Рильського** / М. П. Ткачук // Творчая спадчына Міхала Клефаса Агінскага : матэрыялы Міжнароднай навукова-практычнай канференцыі (да 250-годдзя з дня нараджэння), Мінськ, 18–19 чэрвеня 2015 года / Цэнтр даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры НАН Беларусі. – Мінськ, 2015. – С. 196–206.
250. **Художній світ повістей "Конотопська відьма", "Маруся" Г. Квітки-Основ'яненка** / М. Ткачук // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка. Сер. Літературознавство / редкол.: М. П. Ткачук, Р. Т. Гром'як, О. Глозов [та ін.]. – Тернопіль : ТНПУ, 2007. – Вип. 1 (21). – С. 131–150. – URL: http://catalog.library.tnpu.edu.ua:8080/library/DocDescription?doc_id=279495 ; Наративні моделі українського письменства. – Тернопіль : ТНПУ : Медобори, 2007. – С. 54–73.
251. **Художній світ роману Михайла Стельмаха «Дума про тебе»** / М. П. Ткачук // Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Філологічні науки. – 2012. – Вип. 31. – С. 342–347. – URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npkpnu_fil_2012_31_100.
252. **Художній світ циклу "Сонети синього квітня" Андрія Малишка** / М. Ткачук // Науковий вісник Ужгородського університету. Серія : Філологія. Соціальні комунікації. – 2013. – Вип. 1. – С. 177–181. – URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuufilol_2013_1_37.
253. **Художній час у бориславському циклі Івана Франка** / М. Ткачук // Українське літературознавство. – Львів : Світ, 1992. – Вип. 56 : Іван Франко : статті і матеріали. – С. 96–103.
254. **Художня дискурсивна практика Юрія Клена** / М. Ткачук // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка. Сер. Літературознавство / редкол.: М. Ткачук, Р. Гром'як, О. Куца [та ін.]. – Тернопіль, 2012. – Вип. 35. – С. 84–121. – URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/NZTNPU1_2012_35_10.

255. **Художня модерністська практика раннього Павла Тичини** / М. Ткачук // Літературологія : збірник наук. праць : до 70-річчя від дня народж. В. Іванишина. / Дрогобицький держ. пед. ун-т ім. І. Франка; каф. укр. літератури та теорії літератури. – Дрогобич : Посвіт, 2013. – Вип. 1. – С. 25–136.
256. **Художня своєрідність роману "Земля" Ольги Кобилянської** / М. Ткачук // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка. Сер. Літературознавство / редкол.: М. П. Ткачук, Р. Т. Гром'як, О. Л. Глотов [та ін.] ; [за ред. М. П. Ткачука]. – Тернопіль : ТНПУ, 2013. – Вип. 38. – С. 65–81. – URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/NZTNPU1_2013_38_9.
257. **Цикл праць про Шевченка крізь оптику цілісного аналізу Василя Сімовича** / Микола Ткачук // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка. Сер. Літературознавство : присвяч. 200-річному ювілею від дня народж. Т. Шевченка / редкол.: М. П. Ткачук, Р. Т. Гром'як, Т. П. Вільчинська [та ін.] ; [за ред. М. П. Ткачука]. – Тернопіль : ТНПУ, 2014. – Вип. 40. – С. 94–108. – URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/NZTNPU1_2014_40_10.
258. **«Щоб ти щасливою була...»** : ідейно-художня концепція поеми «Мазепа» Володимира Сосюри / М. Ткачук // Вітчизна. – 1991. – № 9. – С. 157–162.
259. **Що розвиднілось у «Розвидні»** / М. Ткачук // Дніпро. – 1971. – № 11. – С. 148–150.

Редакційно-рецензійна діяльність Миколи Платоновича

Професор М. Ткачук – редактор та рецензент

260. **Ред.:** Актуальні питання розвитку мовознавства і літературознавства : тези й матеріали обл. наук.-практ. конф., присвяч. 50-річчю утворення ТДПІ ім. Я. О. Галана / відп. ред. М. П. Ткачук. – Тернопіль : ТДПІ, 1990. – 164 с.
261. **Ред.:** Андрушків Б. М. Метенів – дорога додому / Б. М. Андрушків ; ред. М. П. Ткачук. – Тернопіль : Паляниця В. А., 2017. – 412 с. : фотогр.
262. **Ред.:** Богдан Лепкий – видатний український письменник : збірник статей і матеріалів урочистої академії, присвяченої 120-річчю від дня народження письменника / відпов. ред.: Р. Т. Гром'як., М. П. Ткачук. – Тернопіль : ТДПІ, 1993. – 195 с.

263. **Вагомий причинок до міжкультурної взаємодії** / Микола Ткачук, Мирослава Зимомря // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка. Сер. Літературознавство / редкол.: М. П. Ткачук, Е. Бялка, К. Гуца [та ін.]. – Тернопіль : ТНПУ, 2015. – Вип. 43. – С. 326–332. – Рец. на кн. : Ярмолюк М. *Polski coraz bliżej. Kurs języka polskiego dla rozszatkujących* / Микола Ярмолюк, Леся Біленька-Свистович, Єжи Ковалевський. – Чернівці : Букрек, 2013. – 340 с. – URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/NZTNPU1_2015_43_34.
264. **Ред.:** Витоки : матеріали фольклорної експедиції. Вип. 7 / упоряд.: Г. Ф. Ступінська, Т. М. Скуратко ; за ред. М. П. Ткачука. – Тернопіль : Підручники і посібники, 2015. – 265 с.
265. **Від дискурсу відповідальності та свободи до дискурсу влади: український роман 1920–1930-х років у світлі авторської свідомості** / М. Ткачук // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка. Сер. Літературознавство / [редкол.: М. Ткачук, Р. Гром'як, О. Глозов [та ін.]. – Тернопіль, 2011. – Вип. 31. – С. 483–487. – Рец. на кн. : Філатова О. *Український роман 20–30-х років ХХ століття: типологія авторської свідомості* : монографія. – Миколаїв : Іліон, 2010. – 485 с. – URL: http://catalog.library.tnpu.edu.ua/naukovi_zapusku/literaturoznavstvo/lit_11_31.pdf.
266. **Відгомін війни крізь оптику філософії екзистенціалізму** / Ткачук М. П., Притолок С. А. // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка. Сер. Літературознавство / редкол.: М. П. Ткачук, Е. Бялка, К. Гуца [та ін.]. – Тернопіль, 2015. – Вип. 43. – С. 368–374. – Рец. на кн. : Маланій Н. І. *Екзистенціали війни в українській та німецькій літературах* / Назар Маланій. – Тернопіль : Підручники і посібники, 2015. – 304 с. – URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/NZTNPU1_2015_43_42.
267. **Візантійські концепти у художньому світі Тараса Шевченка** / Микола Ткачук, Вадим Ткачук // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка. Сер. Літературознавство / редкол.: М. П. Ткачук, Т. П. Вільчинська, О. М. Веретюк [та ін.]. – Тернопіль : ТНПУ, 2015. – Вип. 42. – С. 259–262. – Рец. на кн.: Бігун О. А. *Byzantinum: pro et contra. Амбівалентність візантійства у творчості Тараса Шевченка* : монографія / О. А. Бігун. – Івано-Франківськ : Місто НВ, 2014. – 412 с. – URL: http://dspace.tnpu.edu.ua/bitstream/123456789/6191/1/Tkachuk_Tkachuk.pdf.

268. **Ред.:** Володимир Гнатюк у контексті розвитку культури України : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., 11–12 трав. 2011 р., Тернопіль / ред.: М. П. Ткачук. – Тернопіль, 2011. – 304 с. – (Наук. зап. Терноп. нац. пед. ун-ту ім. В. Гнатюка. Сер. Літературознавство ; вип. 32).
269. **Гром'як Р. На літературно-критичному фронті без змін** / Роман Гром'як, Микола Ткачук // Літературна панорама, 1987 : [збірник]. – Київ, 1987. – С. 109–125. – Про кн.: Ільницький М. М. Іван Драч : нарис творчості : с. 118–119
270. **Дискурс мемуарно-автобіографічної прози ХХ століття** / Микола Ткачук // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка. Сер. Літературознавство / редкол.: М. П. Ткачук, Е. Бялка, К. Гуца [та ін.]. – Тернопіль : ТНПУ, 2015. – Вип. 43. – С. 374–380. – Рец. на кн. : Черкашина Т. Мемуарно-автобіографічна проза ХХ століття : монографія / Тетяна Черкашина. – Харків : Факт, 2014. – 318 с. – URL: http://dspace.tnpu.edu.ua/bitstream/123456789/6233/1/Tkachuk_M.pdf ; http://nbuv.gov.ua/UJRN/NZTNPU1_2015_43_43
271. **Дискурсивне слово про Кобзаря, збагачене галицьким певиченкознавством** / Микола Ткачук // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка. Сер. Літературознавство. – 2016. – Вип. 44. – С. 277–279. – Рец. на кн. : Федунь М. Тарас Шевченко і Західна Україна : збірник наукових матеріалів / Марія Федунь. – Івано-Франківськ : Вид-во Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника, 2014. – 152 с. : іл., портр. – URL: <http://dspace.tnpu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/6847/1/Tkachuk%20M.pdf> ; http://nbuv.gov.ua/UJRN/NZTNPU1_2016_44_51.
272. **Жанрова природа лірики у колі сучасних літературознавчих досліджень** : [рецензія] / М. П. Ткачук // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка. Сер. Літературознавство / за ред. М. П. Ткачука. – Тернопіль, 2014. – Вип. 41. – С. 497–500. – Рец. на кн. : Назарець В. М. Жанрові модифікації української адресованої лірики : монографія / Віталій Миколайович Назарець ; ПВНЗ «Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана Дем'янчука». – Рівне : О. Зень, 2014. – 384 с. – URL: http://catalog.library.tnpu.edu.ua/naukovi_zapusku/literaturoznavstvo/Lit_14_41.pdf.

273. **Західноукраїнська мемуаристика: історія і поетика** / М. Ткачук // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка. Сер. Літературознавство : присвяч. 80-річчю з дня народж. письменника Бориса Харчука / редкол.: М. Ткачук, Р. Гром'як, О. Куца [та ін.]. – Тернопіль : ТНПУ, 2011. – Вип. 33. – С. 436–440. – Рец. на кн. : Федунь М. Р. Вітчизняна мемуаристика в Західній Україні першої половини ХХ століття: історичні тенденції, жанрова специфіка, поетика : монографія / М. Р. Федунь. – Івано-Франківськ, 2010. – 452 с. – URL: http://catalog.library.tnpu.edu.ua/naukovi_zapusku/literaturoznavstvo/lit_11_33.pdf.
274. **Зимомря М. Голоси пам'яті й культури визначного поета** / М. Зимомря, М. Ткачук // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка. Серія: Літературознавство. – 2013. – № 37. – С. 381–384. – Рец. на кн.: Павличко Дмитро. Голоси мого життя : статті, виступи, інтерв'ю, документи. – Київ : В-во Соломії Павличко «Основи», 2013. – 744 с. – URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/NZTNPU1_2013_37_36.
275. **Зимомря М. І. Зразок креативного дослідження живого слова: контекст інтердисциплінарності** / М. І. Зимомря, М. П. Ткачук // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка. Сер. Літературознавство. – Тернопіль, 2016. – Вип. 45. – С. 354–361. – Рец на кн.: Бойко-Сікора К. Жива бесіда / Бойко-Сікора Катерина, Сікора Любомир. – Дрогобич : Посвіт, 2015. – 312 с. – URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/NZTNPU1_2016_45_32.
276. **Зимомря М. Колористика міфопоетики: дискурс утвердження національної моделі** / Микола Зимомря, Микола Ткачук // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка. Сер. Літературознавство. – Тернопіль, 2017. – Вип. 46. – С. 361–367. – Рец. на кн.: Карабович Т. Міфопоетика Нью-Йоркської групи / Тадей Карабович. – Київ :Талком, 2017. – 461 с. – URL: http://catalog.library.tnpu.edu.ua/naukovi_zapusku/literaturoznavstvo/Lit_17_46.pdf.
277. **Зимомря М. Перстень українського письменства** / Микола Зимомря, Микола Ткачук // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка. Сер. Літературознавство / редкол.: М. П. Ткачук, Т. П. Вільчинська, О. М. Веретюк [та ін.]. – Тернопіль : ТНПУ, 2015. – Вип. 42. – С. 228–230. – Рец. на кн.: Жулинський М. Українська література : творці і твори : учням, абітурієнтам, студентам, учителям / Микола Жулинський. – Київ : Либідь, 2011. – 1152 с., іл. – URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/NZTNPU1_2015_42_45.

278. **Зимомря М. Праця епохального значення** / Микола Зимомря, Микола Ткачук, Наталія Науменко // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка. Сер. Літературознавство / редкол.: М. Ткачук, Е. Бялка, К. Гуца [та ін.] ; за ред. М. П. Ткачука. – Тернопіль : ТНПУ, 2016. – Вип. 44. – С. 266–271. – Рец. на кн. : Шевченківська енциклопедія : в 6 т. / НАН України, Інститут літератури ім. Т. Г. Шевченка; голов. ред.: М. Г. Жулинський. – Київ: 2012–2015. – URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/NZTNPUI_2016_44_49.
279. **Упоряд.: Зимомря І. М. Студії з україністики.** Вип. 18. Первісність життєвих змагань : науковий збірник на пошану д-ра філологічних наук, професора, академіка АН Вищої школи України Миколи Зимомрі / упоряд.: М. Ткачука, І. Зимомрі ; передм., заг. ред. Р. Радішевського, М. Ткачука, І. Зимомрі, І. Добрянського. – Київ ; Ужгород ; Дрогобич : Посвіт, 2016. – Ч. 1. – 372 с.
280. **Упоряд.: Зимомря І. М. Студії з україністики.** Вип. 18. Первісність життєвих змагань : науковий збірник на пошану д-ра філологічних наук, професора, академіка АН Вищої школи України Миколи Зимомрі / упоряд.: М. Ткачука, І. Зимомрі ; передм., заг. ред. Р. Радішевського, М. Ткачука, І. Зимомрі, І. Добрянського. – Київ ; Ужгород ; Дрогобич : Посвіт, 2016. – Ч. 2. – 516 с.
281. **Зимомря М. Українське бароко: вимір контекстуального простору** / Микола Зимомря, Микола Ткачук, Іван Зимомря // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка. Сер. Літературознавство. – 2017. – Вип. 46. – С. 403–409. – Рец. на кн. : Соболь В. Українське бароко. Тексти і контексти / Валентина Соболь. – Варшава : Видво Варшавського ун-ту, 2015. – 382 с. – URL: http://dspace.tnpu.edu.ua/bitstream/123456789/9206/1/37Zumomrja_Tkachyk_Zumomrja.pdf.
282. **Зимомря М. Цінне видання – явище в українській етнології** / М. Зимомря, М. Ткачук // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка. Сер. Літературознавство / редкол.: М. Ткачук, Е. Бялек, К. Гуца [та ін.] ; за ред. М. П. Ткачука. – Тернопіль, 2018. – Вип. 48. – С. 217–226. – Рец. на кн.: Кирій В., Сікора Л. Етногенеза русинів : монографія / Віктор Кирій, Любомир Сікора. – Дрогобич : Посвіт, 2017. – 962 с. – URL: http://catalog.library.tnpu.edu.ua/naukovi_zapusku/literaturoznavstvo/Lit_18_48.pdf.

283. **Концептуальне дослідження сучасної драматургії** / М. Ткачук // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка. Серія: Літературознавство / редкол.: М. П. Ткачук, Р. Т. Гром'як, О. Глозов [та ін.]. – Тернопіль : ТНПУ, 2007. – Вип. 22. – С. 362–369. – Рец. на кн.: Бондарева О. Міф і драма у новітньому літературному контексті: поновлення структурного зв'язку через жанрове моделювання : монографія. – Київ : Четверта хвиля, 2006. – 512 с. – URL: http://catalog.library.tnpu.edu.ua:8080/library/DocDescription?doc_id=279500.
284. **Концептуальний погляд на українську масову літературу** / М. Ткачук, В. Ткачук // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка. Сер. Літературознавство : присвяч. 80-річчю з дня народж. письменника Бориса Харчука / редкол.: М. Ткачук, Р. Гром'як, О. Куца [та ін.]. – Тернопіль : ТНПУ, 2011. – Вип. 33. – С. 432–436. – Рец. на кн. : Філоненко С. О. Масова література а Україні: дискурс / гендер / жанр : монографія / С. О. Філоненко. – Донецьк : ЛАНДОН–XXI, 2011. – 432 с. – URL: http://catalog.library.tnpu.edu.ua/naukovi_zapusku/literaturoznavstvo/lit_11_33.pdf.
285. **Крізь призму архетипної критики** / М. П. Ткачук // Література та культура Полісся : збірник наукових праць. – Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2011. – Вип. 67 : Проблеми історії, літератури та культури у регіональному науковому вимірі / відп. ред. та упоряд. Г. В. Самойленко ; Ніжинський державний університет ім. М. Гоголя. – С. 284–287. – Рец. на книгу: Когут О. В Архетипні сюжети та образи в сучасній українській драматургії (1997–2007) : монографія / О. В. Когут. – Рівне : НУВГП, 2010. – 440 с.
286. **Крізь призму новітніх теорій** / М. Ткачук // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка. Сер. Літературознавство / редкол.: М. П. Ткачук, Р. Т. Гром'як, О. Глозов [та ін.]. – Тернопіль : ТНПУ, 2006. – Вип. 2 (20). – С. 383–389. – Рец. на кн. : Астаф'єв О. Поетичні системи українського зарубіжжя. – Київ : Інститут літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України, 2006. – URL: http://catalog.library.tnpu.edu.ua:8080/library/DocDescription?doc_id=229815
287. **Краснова Л. Не забуваймо про нашу армію** / Л. Краснова, М. Ткачук // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка. Сер. Літературознавство. – Тернопіль, 2013. – № 38. – С. 443–448. – URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/NZTNPU1_2013_38_42; Українська мова. – 2013. – № 4. – С. 158–162. – URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ukrm_2013_4_17. – Рец. на кн. : Ярослав Яремко. Нариси з історії української військової термінології. – 2-ге вид. – Дрогобич : Посвіт, 2013. – 411 с.

288. **Ред.:** Лев Лепкий в історії української культури : збірник матеріалів Всеукр. наук.-практ. конференції, присвяченої 110-ій річниці від дня народження Лева Лепкого / Терноп. обл. літ.-просвіт. т-во ім. Б. Лепкого ; за ред. проф. М. П. Ткачука. – Тернопіль : ТДПУ. – 1999. – 124 с.

289. **Мистецтво портретування в українській художній прозі** / М. Ткачук // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка. Сер. Літературознавство / [редкол.: М. Ткачук, Р. Гром'як, О. Глозов [та ін.]. – Тернопіль, 2011. – Вип. 31. – С. 487–489. – Рец. на кн. : Сізова К. Людина у дзеркалі літератури: трансформація принципів портретування в українській прозі XIX – початку XX ст. : монографія. – Київ : Наша культура і наука, 2010. – 356 с. – URL: http://catalog.library.tnpu.edu.ua/naukovi_zapusku/literaturoznavstvo/lit_11_31.pdf.

290. **Ред.:** Наукові записки Тернопільського державного педагогічного університету ім. В. Гнатюка. Сер. Літературознавство / редкол.: Р. Т. Гром'як, Т. С. Волкова, О. П. Куца, М. П. Ткачук. – Тернопіль : ТДПУ, 1997. – ...

1997, Вип. 1. – 240 с.

1998, Вип. 1 (2). – 288 с.

1998, Вип. 2 (3). – 297 с.

1999, Вип. 1 (4). – 353 с.

1999, Вип. 2 (5). – 344 с.

2000, Вип. 1 (6). – 151 с.

2000, Вип. 2 (7). – 192 с.

2000, Вип. 3 (8). – 296 с.

2001, Вип. 1 (9) – 300 с.

2001, Вип. 2 (10). – 514 с.

2002, Вип. 1 (11). – 268 с.

2002, Вип. 2 (12). – 219 с.

2003, Вип. 1 (13). – 226 с.

2004, Вип. 1 (14). – 290 с.

2004, Вип. 2 (15). – 462 с.

2005, Вип. 1 (16). – 328 с.

2005, Вип. 2 (17). – 382 с.

2006, Вип. 1 (19). – 182 с.

2006, Вип. 2 (20). – 398 с.

2007, Вип. 1 (21). – 334 с.

2007, Вип. 2 (22). – 375 с.

2008, Вип. 1 (23). – 344 с.

2008, Вип. 2 (24). – 386 с.

2008, Вип. 3 (25). – 348 с.

2009, Вип. 1 (26). – 430 с.

2009, Вип. 27. – 466 с.

2009, Вип. 28. – 418 с.

2010, Вип. 29. – 359 с.

2010, Вип. 30. – 364 с.

2011, Вип. 31. – 494 с.

2011, Вип. 32. – 304 с.

2011, Вип. 33. – 453 с.

2012, Вип. 34. – 438 с.

2012, Вип. 35. – 468 с.

2012, Вип. 36. – 331 с.

2013, Вип. 37. – 409 с.

2013, Вип. 38. – 461 с.

2014, Вип. 39. – 557 с.

2014, Вип. 40. – 433 с.

2014, Вип. 41. – 515 с.

2015, Вип. 42. – 267 с.

2015, Вип. 4. – 402 с.

2016, Вип. 44. – 299 с.

2016, Вип. 45. – 365 с.

2017, Вип. 46. – 414 с.

2017, Вип. 47. – 391 с.

2018, Вип. 48. – 232 с.

2018, Вип. 49. – 282 с.

291. **Науменко Н. Слово – золотого горіха зерно** / Наталія Науменко, Микола Ткачук // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка. Сер. Літературознавство / редкол.: М. Ткачук, Е. Бялка, К. Гуца [та ін.] ; за ред. М. П. Ткачука. – Тернопіль : ТНПУ, 2016. – Вип. 44. – С. 279–284. – Рец. на кн.: Зимомря І. Стихія творчого поступу : бібліографічний покажчик Миколи Зимомрі / Іван Зимомря, Руслана Жовтані. – Ужгород : ФОП Сабов А. М., 2016. – 314 с. – URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/NZTNPU1_2016_44_52.
292. **Нове прочитання міфологічного сюжету** / М. Ткачук // Золота пектораль. – 2011. – № 1/2. – С. 136–137. – Рец. на кн. : Забужко О. Казка про калинову соплку : повість / О. Забужко. – Київ : Факт, 2010. – 84 с.
293. **Новий крок у розвитку літературної компаративістики** / М. Ткачук, В. Ткачук // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка. Сер. Літературознавство : присвяч. 80-річчю з дня народж. письменника Бориса Харчука. – 2011. – Вип. 33. – С. 441–447. – Рец. на кн. : Циховська Е. Д. Творчість Леопольда Стаффа як простір інтертексту : монографія / Елліна Циховська. – Донецьк : ЛАНДОН-XXI, 2011. – 344 с. – URL: http://catalog.library.tnpu.edu.ua/naukovi_zapusku/literaturoznavstvo/lit_11_33.pdf.
294. **Повне видання творів Маркіяна Шашкевича** / М. Ткачук // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка. Сер. Літературознавство / редкол.: М. П. Ткачук, О. Веретюк, О. Глотов [та ін.] ; [за ред. М. П. Ткачука]. – Тернопіль : ТНПУ, 2014. – Вип. 39. – С. 536–537. – Рец. на кн. : Шашкевич М. Повне зібрання творів / упорядник і редактор Михайло Шалата. – Дрогобич : Коло, 2012. – 559 с. – URL: <http://dspace.tnpu.edu.ua/jspui/handle/123456789/4403>.
295. **Поезія і проза науки** / Микола Ткачук // Слово і час. – 2015. – № 11. – С. 116–118. – Рец. на кн. : Ткаченко Р. Телеологія знання. Художньо-інтерпретаційні моделі в українській прозі XIX – початку XXI ст. про науку : монографія / Р. Ткаченко. – Київ : Книга, 2015. – 280 с. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/sich_2015_11_19.
296. **Ред.: Проблеми інтерпретації творчої спадщини Богдана Лепкого** : матеріали Міжнар. наук. конференції, Тернопіль, 2–3 листоп. 2007р. / за ред. М. Ткачука, Н. Білик ; ТДПУ ім. В. Гнатюка. – Тернопіль : Рада, 2007. – 388 с.
297. **Упоряд.:** Проблеми творчості Яра Славутича: жанри, поетика текстів, мовна палітра : наук. зб. матеріалів метод. семінару / Терноп. держ. пед. ун-т ; відп. ред., упоряд. проф. Ткачук М. П. – Тернопіль : [б. в.], 1997. – 134 с.

298. **Ред.:** Рецептивні моделі творчості Івана Франка : збірник наукових праць на пошану професора Романа Гром'яка / редкол.: М. Ткачук, Р. Гром'як, О. Глозов, Т. Волкова [та ін.]. – Тернопіль : [ТНПУ], 2007. – 395 с.
299. **Сучасні виміри архетипних образів та сюжету** / М. Ткачук // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка. Сер. Літературознавство / [редкол.: М. Ткачук, Р. Гром'як, О. Глозов [та ін.]. – Тернопіль : ТНПУ, 2011. – Вип. 31. – С. 479–483. – Рец. на кн. : Забужко О. Казка про калинову сопілку : повість / Забужко Оксана. – Київ : Факт, 2010. – URL: http://catalog.library.tnpu.edu.ua/naukovi_zapusku/literaturoznavstvo/lit_11_31.pdf.
300. **Тарас Шевченко в силовому полі християнської віри** / Микола Ткачук // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка. Сер. Літературознавство / редкол.: М. П. Ткачук, Т. П. Вільчинська, О. М. Веретюк [та ін.]. – Тернопіль : ТНПУ, 2015. – Вип. 42. – С. 255–259. – Рец. на кн. : Шевченків М. Бог і Шевченко: Як розуміти імена Божі та віру поета? : філософсько-християнська інтерпретація / Михайл Шевченків. – Жовква : Місіонер, 2014. – 447 с. – URL: http://dspace.tnpu.edu.ua/bitstream/123456789/6190/1/Tkachuk_M.pdf ; http://nbuy.gov.ua/UJRN/NZTNPU1_2015_42_54.
301. **Ред.:** Текст. Система. Поетика жанру / М. І. Зимомря, В. С. Вишинський, П. П. Летнянчин, І. М. Зимомря ; [за ред. Г. Семенюка, М. Зимомрі, М. Ткачука ; відп. за вип. І. Зимомря]. – [2-е вид., допов.]. – Київ ; Дрогобич : РВВ ДДПУ ім. І. Франка, 2012. – 464 с.
302. **Ред.:** Філологічний факультет: 30 років поступу / упоряд. Г. Д. Панчук, П. З. Гуцал ; ред. М. П. Ткачук ; передм. В. П. Кравець ; Тернопільський національний педагогічний ун-т ім. Володимира Гнатюка. – Тернопіль : [ТНПУ ім. В. Гнатюка], 2009. – 155 с.
303. **Ред.:** Філософська думка в Україні : бібліографічний словник / ред.-упор. М. Ткачук. – Київ : Пульсари, 2002. – 244 с.
304. **Упоряд.:** Українська література. Оспівана воля : хрестоматія для 9 кл. загальноосвіт. навч. закл. / упоряд.: Микола Ткачук, Микола Сулима, Валерія Смілянська. – Київ : Освіта, 2011. – 575 с.
305. **Ред.:** Шашкевичіана : Маркіян Шашкевич в історії української культури : збірник статей / відпов. ред. М. П. Ткачук. – Тернопіль : ТДПУ, 1995. – 103 с.

306. **Шлях освітлений правдою** / М. Ткачук, М. Зимомря // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка. Сер. Літературознавство / [за ред. М. П. Ткачука]. – Тернопіль : ТНПУ, 2012. – Вип. 36 : Богдан Лепкий у полікультурному дискурсі України, Європи та Америки : матеріали Міжнар. наук.-конф. присвяч. 140-річчю від дня народж. Б. Лепкого. – С. 324–326. – Рец. на кн. : Дорошенко Ю. О. Без догмату. Релігійні магістралі / Ю. О. Дорошенко. – Київ : Ярославів Вал, 2012. – 733 с. – URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/NZTNPUI_2012_36_78.

Рецензії науковців на праці М. Ткачука

307. **Бородіца С. Перша монографія про Левка Боровиковського** / С. Бородіца // *Studia methodologica*. – 2002. – № 11. – С. 136–138. – Рец. на кн. : Ткачук М. П. *Поетика балад Левка Боровиковського*. – Тернопіль : Збруч, 2001. – 146 с.
308. **Галицька Р. Відлуння живого слова** / Р. Галицька // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка. Сер. Літературознавство. – 2014. – Вип. 41. – С. 459–464. – Рец. на кн. : *Життя зі словом : ювілейний збірник на пошану доктора філологічних наук, професора Миколи Ткачука*. – Київ ; Дрогобич : Посвіт, 2014. – 598 с.
309. **Галич О. Творчість Андрія Малишка з погляду наратології** : рецензія / Олександр Галич // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка. Сер. Літературознавство. – Тернопіль, 2013. – № 38. – С. 408–412 ; *Життя зі словом : ювілейний збірник на пошану доктора філологічних наук, професора Миколи Ткачука*. – 2014. – С. 39–41. – Рец. на кн. : Ткачук М. П. *Художній дискурс лірики Андрія Малишка : монографія* / М. П. Ткачук. – Тернопіль : Медобори, 2013. – 310 с. – URL: http://catalog.library.tnpu.edu.ua:8080/library/DocDescription?doc_id=545799.
310. **Голод Р. De profundis ліричного універсуму Івана Франка** / Роман Голод // *Рецептивні моделі творчості Івана Франка*. – 2007. – С. 383–388. – Рец. на кн. : Ткачук М. П. *Лірика Івана Франка* / передм. доктора філософ. наук А. Толстоухова. – Київ : Світ знань, 2006.
311. **Горболіс Л. Фреска складної наративної картини українського письменства** / Л. Горболіс // *Українська література в загальноосвітній школі*. – 2008. – № 2. – С. 54–55. – Рец. на кн. : Ткачук М. П. *Наративні моделі українського письменства : монографія* / М. П. Ткачук. – Тернопіль : ТНПУ, Медобори, 2007. – 464 с. – (ТОУНБ).
312. **Гузар З. На шляхах новаторства** / Зенон Гузар // Тернопільський національний педагогічний університет ім. В. Гнатюка Сер.

- Літературознавство / наук. ред. М. П. Ткачук. – Тернопіль, Вип. 1 (16) – 2005. – С. 313–322. – Рец. на кн. : Ткачук М. П. Жанрова структура прози Івана Франка. Бориславський цикл та романи з життя інтелігенції : монографічне дослідження / науковий ред. і післямова проф. Р. Т. Гром'яка – Тернопіль, 2003. – 483 с. – URL: [http://catalog.library.tnpu.edu.ua/naukovi_zapusku/literaturoznavstvo/2005-1\(16\).pdf](http://catalog.library.tnpu.edu.ua/naukovi_zapusku/literaturoznavstvo/2005-1(16).pdf).
313. **Гуляк А. Новітня інтерпретація лірики Івана Франка** / А. Гуляк // Українська література в загальноосвітній школі. – 2007. – № 9. – С. 53–54. – Рец. на кн. : Ткачук М. Лірика Івана Франка : монографія / М. Ткачук ; передмова А. Толстоухова. – Київ : Світ знань, 2006. – 296 с. – (ТОУНБ).
314. **Зимомря М. Крізь сад письменницьких портретів** / Микола Зимомря, Наталія Науменко // Дивослово. – 2014. – № 12. – С. 59–60. – Рец. на Ткачук М. Українська література ХХ століття : [монографія] / М. Ткачук. – Тернопіль : Медобори, 2014. – (ТОУНБ).
315. **Зимомря М. Презентабельний ужинок – у вінок Франкові** / Микола Зимомря // Рецептивні моделі творчості Івана Франка. – Тернопіль : [ТНПУ], 2007. – С. 388–392. – Рец. на кн. : Ткачук М. Лірика Івана Франка / передм. А. Толстоухова. – Тернопіль ; Київ : Світ знань, 2006. – 296с.
316. **Зимомря М. Соціоментальні ознаки стилю життя в культурно-мовному просторі Східної Галичини на зламі ХІХ – початку ХХ століть** / Микола Зимомря М. Ткачук // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка. Сер. Літературознавство. – Тернопіль : ТНПУ, 2018. – Вип. 49. – С. 270–279. – Рец. на кн. : Світлана Гірняк. Соціолект галицької інтелігенції у формуванні норм української літературної мови (кінець ХІХ – початок ХХ століття). – Дрогобич : Посвіт, 2018. – 620 с. – URL: http://dspace.tnpu.edu.ua/bitstream/123456789/12679/1/23Zymomria_Tkachuk.pdf.
317. **Золотнюк А. Ключі до Франкової творчості** : [відгук на навч. посіб. М. Ткачука "Художній світ творів Івана Франка"] / А. Золотнюк // Вільне життя плюс. – 2016. – № 21 (18 берез.). – С. 6. – (Новинка)
318. **Золотнюк А. Літературний портрет вченого** : [відгук на дослідження терноп. літературознавця М. Ткачука "Першооснова змісту. Літературний портрет Миколи Зимомрі"] / А. Золотнюк // Вільне життя плюс. – 2016. – № 93 (25 лист.). – С. 6 : іл.

319. **Краснова Л. Вічний діалог** / Л. Краснова // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка. Сер. Літературознавство. – 2014. – Вип. 41. – С. 464–472. – Рец. на кн. : Ткачук М. Суб'єктно-об'єктна структура української лірики XIX – XX століть. – Тернопіль, 2014. – 182 с.) – URL: http://catalog.library.tnpu.edu.ua/naukovi_zapusku/literaturoznavstvo/Lit_14_41.pdf
320. **Леськів Б. Нові горизонти лірики Маркіяна Шашкевича** : [про монографію М. Ткачука «Лірика Маркіяна Шашкевича»] / Б. Леськів // Вільне життя. – 1999. – 19 серп.
321. **Людмила К. Нова зустріч з Іваном Котляревським** // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка. Сер. Літературознавство. – Тернопіль, 2011. – № 31. – С. 461–463. – Рец. на кн. : Ткачук М. П. Творчість Івана Котляревського: антропологічний та естетичний дискурси : монографія. – Суми, 2009. – 215 с. – URL: http://catalog.library.tnpu.edu.ua/naukovi_zapusku/literaturoznavstvo/lit_11_31.pdf.
322. **Луцак С. Суб'єктна структура лірики Івана Франка в осмисленні Миколи Ткачука** / С. Луцак // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка Сер. Літературознавство. – Тернопіль, 2007. – Вип. 22. – С. 347–351. – Рец. на кн.: Ткачук М. Лірика Івана Франка. – Тернопіль, 2006. – 296 с.
323. **Мельничук Б. Романтизм Левка Боровиковського** : [про книгу Миколи Ткачука «Романтичний дискурс Левка Боровиковського»] / Б. Мельничук // Вільне життя плюс. – 2015 . – № 26 (3 квіт.). – С. 6. – (Щойно з друку).
324. **Мельничук Б. Ще одна монографія Миколи Ткачука** : [відгук на книгу "Суб'єктно-об'єктна структура української лірики XIX–XX століть"] / Б. Мельничук // Свобода. – 2014. – № 60 (25 лип.). – С. 4
325. **Мельничук Б. Іван Дзюба – Миколі Ткачуку** : [відгук на кн. М. Ткачука "Романтичний дискурс Левка Боровиковського"] / Б. Мельничук // Вільне життя плюс. – 2015. – № 39 (22 трав.). – С. 6. – (Знай наших!).
326. **Мойсієнко А. У силовому полі модерністського дискурсу Богдана Лепкого** : рецензія / А. Мойсієнко // Вільне життя. – 2006. – 27 трав. – С. 6. – Рец. на кн. : Ткачук М. П. Модерністський дискурс лірики та новел Богдана Лепкого : дослідження / М. П. Ткачук. – Тернопіль : ТНПУ, 2006. – 128 с.

327. **Науменко Н. Окраса українського малишкознавця** / Наталія Науменко // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка. Сер. Літературознавство. – Тернопіль, 2014. – Вип. 39. – С. 531–535. – Рец. на кн. : Ткачук М. П. Художній дискурс лірики Андрія Малишка : монографія / Микола Ткачук. – Тернопіль : Медобори, 2013. – 310 с. – URL: <http://www.library.tnpu.edu.ua/index.php/naykovizap/192-literaturoznavstvo>.
328. **Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка [...] // Літературна Україна.** – 2014. – 22 (29 трав.). – С. 11. – (Книжкова ятка). – Рец. на кн. : Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка. Сер. Літературознавство / за ред. проф. М. Ткачука. – Вип. 40. – Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2014
329. **Німилович О. Знак доброї традиції** / О. Німилович // Літературний Тернопіль. – 2015. – № 2. – С. 67–68. – (Знай наших!). – Рец. на кн. : Життя зі словом : ювіл. зб. на пошану д-ра філол. наук, проф. М. Ткачука. – Дрогобич : Посвіт, 2014. – 600 с.
330. **Ониськів М. Іван Франко з погляду XXI століття** / М. Ониськів // Слово і час. – 2007. – № 6. – С. 84–85. – Рец. на кн.: Ткачук М. Лірика Івана Франка : до 150-річчя від дня народження Івана Франка : монографія / Микола Ткачук. – Київ : Світ Знань, 2006. – 296 с. – (ТОУНБ).
331. **Осьмак Н. Романтична концепція світу Миколи Ткачука** / Осьмак Ніна, Тетяна Бикова // Рідний край. – 2015. № 1. – С. 223. – Рец. на монографію : Ткачук М. П. Романтичний дискурс Левка Боровиковського (Літературний портрет) / М. П. Ткачук. – Вид. 2-ге [випр. і доп.]. – Тернопіль : Збруч, 2015. – 268 с.
332. **Працьовитий В. Національний оптимізм у ліриці Івана Франка** / В. Працьовитий // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка. Сер. Літературознавство. – Тернопіль, 2007. – Вип. 22 – С. 355–362. – Рец. на кн. : Ткачук М. П. Лірика Івана Франка : монографія. – Київ : Світ знань, 2006. – 296 с. – URL: <http://www.library.tnpu.edu.ua/index.php/naykovizap/192-literaturoznavstvo>.
333. **[Презентація книги]** // Слово і Час : науково-теоретичний журнал. – 2016. – N 6. – С. 88. – Рец. на кн. : Ткачук М. П. Художній світ творів Івана Франка : навчальний посібник / М. П. Ткачук. – Тернопіль : Астон, 2016. – 132 с.

334. **Сорока П. Відлуння живого слова** / П. Сорока, Р. Галицька // Літературний Тернопіль. – 2015. – № 1. – С. 122–124. – (Літературознавство). – Рец. на кн. : Життя зі словом : ювілейний збірник на пошану д-ра філол. наук, проф. М. Ткачука. – Київ ; Дрогобич : Посвіт, 2014. – 598 с.
335. **Шаладонова Ж. Творчість І. Котляревського у світлі сучасних літературознавчих концепцій** / Жанна Шаладонова ; пер. М. Данилевич (з білорус.) // Слово і час. – 2011. – № 1. – С. 111–113. – Рец. на кн. : Ткачук М. П. Творчість Івана Котляревського: антропологічний та естетичний дискурси : монографія / М. П. Ткачук. – Суми : Вид. СумДУ, 2009. – 216 с.
336. **Якель Р. Відкриття таємниць оповіді українських письменників** : [рец. на кн.: Ткачук Микола. Наративні моделі українського письменства : монографія. – Тернопіль : Медобори, 2007. – 464 с.] / Р. Якель // Вільне життя. – 2007. – 17 листоп. – С. 8. – (Щойно прочитане).

Наукова школа професора

Докторські та кандидатські дисертації

337. **Авраменко Н. В.** Поезія українських символістів перших десятиліть ХХ століття в типологічних відповідностях з англо-американською символістською лірикою : дис. ... канд. філол. наук : 10.01.05 – порівняльне літературознавство / Авраменко Наталія Володимирівна ; Тернопільський держ. пед. ун-т ім. В. Гнатюка ; наук. кер. М. П. Ткачук. – Тернопіль, 2002. – 202 с. – Бібліогр.: с. 187–202.
338. **Гижа Л. Б.** Неоромантична проза Джозефа Конрада і Юрія Яновського : дис. ... канд. філол. наук : 10.01.05 – порівняльне літературознавство / Гижа Леся Богданівна ; Тернопільський нац. пед. ун-т ім. В. Гнатюка ; наук. кер. М. П. Ткачук. – Тернопіль, 2009. – 219 с. – [+ Електронний варіант]. – Бібліогр.: с. 197-219.
339. **Гижий В. Л.** Типологічні відповідності української та англійської неоромантичної прози кінця ХІХ – початку ХХ ст. (текстологія і поетика). Дисерт... канд. філ. наук. 10.01.05 – порівняльне літературознавство / Владислав Любомирович Гижий ; Інститут л-ри ім. Т. Г. Шевченка ; наук. кер. М. П. Ткачук. – Київ, 2000.
340. **Дудар О. В.** Жанрова своєрідність соціально-психологічних романів "Сестри Річинські" Ірини Вільде та "Оплот" Теодора Драйзера: порівняльний аспект : дис. ... канд. філол. наук : 10.01.05 - порівняльне літературознавство / Дудар Олена Вікторівна ; Тернопільський нац. пед. ун-т ім. В. Гнатюка ; наук. кер. М. П. Ткачук. – Тернопіль, 2011. – 192 с. – [+ Електронний варіант]. – Бібліогр.: с. 167–192.

341. **Журба С. С.** Художній світ української імпресіоністичної повісті 20-х років ХХ століття : дис. ... канд. філол. наук : 10.01.01 – українська література / Журба Світлана Степанівна ; Тернопільський держ. пед. ун-т ім. В. Гнатюка ; наук. кер. М. П. Ткачук. – Тернопіль, 1998. – 173 с. – Бібліогр.: с. 155-173.
342. **Кебало М. С.** Типологічні відповідності українського та німецького натуралізму останньої третини ХІХ ст. : дис. ... канд. філол. наук : 10.01.05 – порівняльне літературознавство / Кебало Микола Степанович ; Тернопільський держ. пед. ун-т ім. В. Гнатюка ; наук. кер. М. С. Ткачук. – Тернопіль, 2002. – 206 с. – Бібліогр.: с. 191-206.
343. **Лотоцька О. Л.** Новелістика О. Генрі й українська література: рецепція і типологія : дис. ... канд. філол. наук : 10.01.05 – порівняльне літературознавство / О. Л. Лотоцька ; Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Київ, 2010.
344. **Луцишин І. Д.** Екзистенціал тривоги як літературний феномен у наративі модернізму (на матеріалі творчості Володимира Винниченка) : дис. ... канд. філол. наук : 10.01.01 – українська література / Луцишин Іванна Дмитрівна ; Тернопільський нац. пед. ун-т ім. В. Гнатюка ; наук. кер. М. П. Ткачук. – Тернопіль, 2013. – 210 с. – [+ Електронний варіант]. – Бібліогр.: с. 188-210.
345. **Панасюк А. М.** Жанрова своєрідність прози Володимира Їжицького у контексті розвитку української прози 20-30-х, 50-80-х років ХХ століття : дис. ... канд. філол. наук : 10.01.01 – українська література / Панасюк Алла Михайлівна ; Тернопільський нац. пед. ун-т ім. В. Гнатюка ; наук. кер. М. П. Ткачук. – Тернопіль, 2015. – 201 с. – [+ Електронний варіант]. – Бібліогр.: с. 174-201.
346. **Скуратко Т. М.** Жанрова структура поем Івана Драча : дис. ... канд. філол. наук : 10.01.01 – українська література / Скуратко Тетяна Миколаївна ; Тернопільський нац. пед. ун-т ім. В. Гнатюка ; наук. кер. М. П. Ткачук. – Тернопіль, 2013. – 210 с. – [+ Електронний варіант]. – Бібліогр.: с. 181–210.
347. **Царик Л. І.** Дуальність художнього світу поета та його жанрова система (на прикладі творчості В. Сосюри 20-х років) : дис. ... канд. філол. наук : 10.01.06 – теорія літератури / Царик Любов Іванівна ; Тернопільський держ. пед. ун-т ім. В. Гнатюка ; наук. кер. М. П. Ткачук. – Тернопіль, 2001. – 184 с. – Бібліогр.: с. 169–184.

Магістерські, дипломні та випускні роботи

348. **Баб'як І. Є.** Творчість Аркадія Любченка в контексті жанрово-стильових пошуків української прози 20-х - 40-х років ХХ століття [Електронний ресурс] : дипломна робота / І. Є. Баб'як ; ТНПУ ім. В.Гнатюка, Філолог. фак. ; наук. кер. М. П. Ткачук. – Тернопіль, 2012.
349. **Бачевіч С. С.** Особливості поетики інтимної лірики Дмитра Павличка [Електронний ресурс] : дипломна робота / С. С. Бачевіч ; ТНПУ ім. В. Гнатюка, філолог. ф-т ; наук. кер. М. П. Ткачук. – Тернопіль, 2008.
350. **Белей О. І.** Жанрова своєрідність трагедій Миколи Костомарова "Сава Чалий", "Переяславська ніч" [Електронний ресурс] : дипломна робота / О. І. Белей ; ТНПУ ім. В. Гнатюка, філол. ф-т ; наук. кер. Ткачук О. М. – Тернопіль, 2006.
351. **Берегова (Затильна) О. М.** Міфопоетика поетичного світу Олександра Олеся [Електронний ресурс] : дипломна робота / (Затильна) О. М. Берегова ; ТНПУ ім. В.Гнатюка, Філолог. фак. ; наук. кер. О. М. Ткачук. – Тернопіль, 2012.
352. **Бичок І. В.** Художній дискурс історичної прози Івана Филипчика [Електронний ресурс] : дипломна робота / І. В. Бичок ; ТНПУ ім. В. Гнатюка, філол. ф-т ; наук. кер. М. П. Ткачук. – Тернопіль, 2007.
353. **Бідованець Т. М.** Жанрова своєрідність поем Івана Драча [Електронний ресурс] : магістерська робота / Т. М. Бідованець ; ТНПУ ім. В. Гнатюка, філол. ф-т ; наук. кер. М. П. Ткачук. – Тернопіль, 2007.
354. **Божинська О. І.** Міфологічна природа художнього мислення в драматургії Лесі Українки [Електронний ресурс] : дипломна робота / О. І. Божинська ; ТНПУ ім. В. Гнатюка, філолог. ф-т ; наук. кер. М. П. Ткачук. – Тернопіль, 2008.
355. **Бойко Л. В.** Особливості поетики експресіонізму в драмах Миколи Куліша [Електронний ресурс] : дипломна робота / Л. В. Бойко ; ТНПУ ім. В. Гнатюка, філол. ф-т ; наук. кер. О. М. Ткачук. – Тернопіль, 2005.
356. **Бойко М. П.** Історіософське тлумачення історичної пам'яті та духовності у творах Ліни Костенко [Електронний ресурс] : дипломна робота / М. П. Бойко ; наук. кер. М. П. Ткачук. – Тернопіль, 2004. – 65 с.
357. **Вальків О. В.** Художній дискурс творів Тодося Осьмачки [Електронний ресурс] : магістерська робота / О. В. Вальків ; ТНПУ ім. В.Гнатюка, філолог. ф-т. ; наук. кер. М. П. Ткачук. – Тернопіль, 2012.

358. **Вихованець Т. О.** Жанрова своєрідність літературної казки першої половини ХІХ століття: Павло Білецький-Носенко, Осип Бодянський. [Електронний ресурс] : дипломна робота / Т. О. Вихованець ; ТНПУ ім. В. Гнатюка, Філолог. ф-т. ; наук. кер. М. П. Ткачук. – Тернопіль, 2010.
359. **Вільчинська О. В.** Художні пошуки української романістики 1920-х - початку 1930-х років [Електронний ресурс] : дипломна робота / О. В. Вільчинська ; ТНПУ ім. В. Гнатюка, філол. ф-ту. ; наук. кер. М. П. Ткачук. – Тернопіль, 2015.
360. **Вовк О.** Жанрова своєрідність прози Богдана Лепкого та її вивчення у школі [Електронний ресурс] : дипломна робота / О. Вовк ; наук. кер. М. П. Ткачук. – Тернопіль, 2003. – 82 с.
361. **Войтович І. В.** Новаторство новелістики Валерія Шевчука [Електронний ресурс] : магістерська робота / І. В. Войтович ; ТНПУ ім. В. Гнатюка, філол. ф-т ; наук. кер. М. П. Ткачук. – Тернопіль, 2017.
362. **Гарбич І. Ю.** Особливості трактування селянської тематики у творах Уласа Самчука. [Електронний ресурс] : дипломна робота / І. Ю. Гарбич ; наук. кер. М. П. Ткачук. – Тернопіль, 2003. – 73 с.
363. **Гевко Г. Б.** Художнє моделювання світу і людини в новелах Григорія Косинки [Електронний ресурс] : дипломна робота / Г. Б. Гевко ; ТНПУ ім. В. Гнатюка, філол. ф-т ; наук. кер. Ткачук М. П. – Тернопіль, 2006.
364. **Гецнар М. П.** Жанрова своєрідність повістей Григорія Квітки-Основ'яненка [Електронний ресурс] : дипломна робота / М. П. Гецнар ; ТНПУ ім. В. Гнатюка, Філолог. фак. ; наук. кер. М. П. Ткачук. – Тернопіль, 2012.
365. **Глаз Х. В.** Постмодерністський дискурс прози Оксани Забужко [Електронний ресурс] : магістерська робота / Х. В. Глаз ; ТНПУ ім. В. Гнатюка, філол. ф-ту ; наук. кер. М. П. Ткачук. – Тернопіль, 2014.
366. **Гнатів О. Б.** Цілісний аналіз новел М.Хвильового на уроках літератури в 11 класі [Електронний ресурс] : випускна робота / О. Б. Гнатів ; Наук.кер. М. П. Ткачук. – Тернопіль, 2003. – 38 с.
367. **Гонта І. В.** Художній світ української романтичної балади (П. Гулак-Артемівський, Л. Боровиковський, А. Метлинський, М. Костомаров) [Електронний ресурс] : випускна робота / І. В. Гонта ; наук. кер. М. П. Ткачук. – Тернопіль, 2003. – 46 с.

368. **Горин М. І.** Сюжетно-композиційна своєрідність роману "Волинь" Уласа Самчука [Електронний ресурс] : дипломна робота / М. І. Горин ; ТНПУ ім. В.Гнатюка, Філолог. фак. ; наук. кер. М. П. Ткачук. – Тернопіль, 2012.
369. **Горішна Г. М.** Жанрова своєрідність поем П. Тичини [Електронний ресурс] : магістерська робота / Г. М. Горішна ; ТНПУ ім. В. Гнатюка, філол. ф-ту ; наук. кер. М. П. Ткачук. – Тернопіль, 2014.
370. **Грицюк В. В.** Естетична функція часу і простору у романах Олеся Гончара ("Людина і зброя", "Циклон", "Твоя зоря") [Електронний ресурс] : дипломна робота / В. В. Грицюк ; ТНПУ ім. В. Гнатюка, філол. ф-т ; наук. кер. М. П. Ткачук. – Тернопіль, 2017.
371. **Гудз І. В.** Гендерні аспекти ненормативного мовлення [Електронний ресурс] : дипломна робота / І. В. Гудз ; ТНПУ ім. В. Гнатюка, філол. ф-т ; наук. кер. М. П. Ткачук. – Тернопіль, 2017.
372. **Данчук Ю. О.** Модерністський дискурс лірики Богдана Лепкого в контексті розвитку поезії кінця ХІХ - початку ХХ ст. [Електронний ресурс] : дипломна робота / Ю. О. Данчук ; ТНПУ ім. В. Гнатюка, Філолог. ф-т. ; наук. кер. М. П. Ткачук. – Тернопіль, 2010.
373. **Дацко (Прийма) М. В.** Художня дискурсивна практика Євгена Гуцала-новеліста [Електронний ресурс] : дипломна робота / (Прийма) М. В. Дацко ; ТНПУ ім. В. Гнатюка, філол. ф-т ; наук. кер. М. П. Ткачук. – Тернопіль, 2011.
374. **Джалілова З. Е.** Художній світ поетів 20-40-х рр. ХІХ ст. Харківської школи романтиків [Електронний ресурс] : Дипломна робота / З. Е. Джалілова ; ТНПУ ім. В. Гнатюка, філол. ф-т ; наук. кер. М. П. Ткачук. – Тернопіль, 2007.
375. **Джердж Т. В.** Художній світ прози Валерія Шевчук [Електронний ресурс] : дипломна робота / Т. В. Джердж ; ТНПУ ім. В. Гнатюка, філолог. ф-т ; наук. кер. М. П. Ткачук. – Тернопіль, 2009.
376. **Джумак Г. І.** Дискурсивна практика українського письменства 20-х – 30-х років ХХ століття [Електронний ресурс] : дипломна робота / Г. І. Джумак ; ТНПУ ім. В. Гнатюка, філол. ф-ту. ; наук. кер. М. П. Ткачук. – Тернопіль, 2015.
377. **Дзера (Скірин) Н. Я.** Художній дискурс української прози 40–50-х років ХХ століття [Електронний ресурс] : дипломна робота / Н. Я. Дзера (Скірин) ; ТНПУ ім. В. Гнатюка, філол. ф-т ; наук. кер. М. П. Ткачук. Тернопіль, 2011.

378. **Ділай Г. Р.** Епіка Миколи Вінграновського в контексті розвитку української повісті 60-80-х років ХХ століття [Електронний ресурс] : магістерська робота / Г. Р. Ділай ; ТНПУ ім. В. Гнатюка, філол. ф-т ; наук. кер. М. П. Ткачук. – Тернопіль, 2011.
379. **Дмитрів С. М.** Естетична концепція людини у прозових творах Миколи Хвильового [Електронний ресурс] : дипломна робота / С. М. Дмитрів ; ТНПУ ім. В. Гнатюка, філол. ф-т ; наук. кер. Ткачук М. П. – Тернопіль, 2006.
380. **Дмитровська І. М.** Поетика імпресіоністичних новел Михайла Коцюбинського [Електронний ресурс] : дипломна робота / І. М. Дмитровська ; ТНПУ ім. В. Гнатюка, філол. ф-т ; наук. кер. Ткачук М. П. – Тернопіль, 2006.
381. **Дмитровська О. М.** Концепція образу Івана Мазепи в фольклорі та літературі ХVІІ–ХVІІІ століть [Електронний ресурс] : дипломна робота / О. М. Дмитровська ; ТНПУ ім. В. Гнатюка, філолог. ф-т ; наук. кер. М. П. Ткачук. – Тернопіль, 2009.
382. **Доберчак (Тарас) Н. Я.** Поетика експресіонізму в новелах Василя Стефаника [Електронний ресурс] : дипломна робота / (Тарас) Н. Я. Доберчак ; ТНПУ ім. В. Гнатюка, філол. ф-т ; наук. кер. Ткачук М. П. – Тернопіль, 2006.
383. **Дорош М. М.** Художня структура драматичних поем І. Драча "Дума про вчителя", "Соловейко-сольвейг" [Електронний ресурс] : дипломна робота / М. М. Дорош ; ТНПУ ім. В. Гнатюка, філол. ф-т ; наук. кер. Ткачук М. П. – Тернопіль, 2006.
384. **Дрібніцова О. О.** Жанрові різновиди української романтичної балади 20–60-х років ХІХ століття [Електронний ресурс] : дипломна робота / О. О. Дрібніцова ; наук. кер. М. П. Ткачук. – Тернопіль, 2004. – 70 с.
385. **Дручок Ю. В.** Жанрова своєрідність поеми "Попіл імперій" Юрія Клена [Електронний ресурс] : дипломна робота / Ю. В. Дручок ; ТНПУ ім. В. Гнатюка, філолог. ф-т. ; наук. кер. М. П. Ткачук. – Тернопіль, 2010.
386. **Загоруйко (Мудрик) О. Р.** Жанрова своєрідність романів Уласа Самчука ("Волинь", "Марія", "Морозів хутір") [Електронний ресурс] : дипломна робота / (Мудрик) О. Р. Загоруйко ; ТНПУ ім. В. Гнатюка, філол. ф-т ; наук. кер. Ткачук М. П. – Тернопіль, 2006.
387. **Захарова З. С.** Наратив епістолярію Олеся Гончара [Електронний ресурс] : дипломна робота / З. С. Захарова ; ТНПУ ім. В. Гнатюка, філол. ф-т ; наук. кер. М. П. Ткачук. – Тернопіль, 2016.

388. **Зварич Н. О.** Художній дискурс малої прози Стефана Коваліва [Електронний ресурс] : магістерська робота / Н. О. Зварич ; ТНПУ ім. В. Гнатюка, філолог. ф-т ; наук. кер. М. П. Ткачук. – Тернопіль, 2009.
389. **Кармаліта Н. І.** Неоромантичний наратив повістей Ольги Кобилянської [Електронний ресурс] : дипломна робота / Н. І. Кармаліта ; ТНПУ ім. В. Гнатюка, Філолог. ф-т. ; наук. кер. М. П. Ткачук. – Тернопіль, 2010.
390. **Кирилюк Т. В.** Між романтизмом та просвітницьким реалізмом: стильові особливості повістей Тараса Шевченка [Електронний ресурс] : дипломна робота / Т. В. Кирилюк ; ТНПУ ім. В. Гнатюка, Філолог. ф-т. ; наук. кер. М. П. Ткачук. – Тернопіль, 2010.
391. **Кобель Г. О.** Рецепція творчості Тараса Шевченка Іваном Франком. [Електронний ресурс] : Випускна робота / Г. О. Кобель ; наук.кер. М. П. Ткачук. – Тернопіль, 2003. – 30 с.
392. **Кобильняк В. В.** Жанрова своєрідність драматичних творів Івана Огієнка ("Розп'ятий Мазепа", "Каїн і Авель") [Електронний ресурс] : магістерська робота / В. В. Кобильняк ; ТНПУ ім. В. Гнатюка, філол. ф-т ; наук. кер. М. П. Ткачук. – Тернопіль, 2005.
393. **Ковальчук (Андрух) Г. В.** Художній світ поеми "Гайдамаки" Тараса Шевченка та вивчення її в школі [Електронний ресурс] : дипломна робота / (Андрух) Г. В. Ковальчук ; ТНПУ ім. В. Гнатюка, філол. ф-т ; наук. кер. Ткачук М. П. – Тернопіль, 2006.
394. **Ковальчук О. Б.** Національна проблематика у творчості Марії Матіос [Електронний ресурс] : магістерська робота / О. Б. Ковальчук ; ТНПУ ім. В. Гнатюка, філол. ф-т ; наук. кер. М. П. Ткачук. – Тернопіль, 2018. – 97 с.
395. **Ковтун С. Б.** Художній світ збірки Василя Стуса "Палімпсести" [Електронний ресурс] : дипломна робота / С. Б. Ковтун ; ТНПУ ім. В. Гнатюка, філол. ф-т ; наук. кер. М. П. Ткачук. – Тернопіль, 2007.
396. **Коляда В. М.** Постмодерний дискурс лірики Сергія Жадана [Електронний ресурс] : дипломна робота / В. М. Коляда ; ТНПУ ім. В. Гнатюка, філол. ф-т ; наук. кер. М. П. Ткачук. – Тернопіль, 2011.
397. **Копичинський І. Б.** Особливості формування теоретичних понять про жанрову природу драматичних творів у старших класах. [Електронний ресурс] : дипломна робота / І. Б. Копичинський ; ТНПУ ім. В. Гнатюка, філол. ф-т ; наук. кер. Ткачук М. П. – Тернопіль, 2006.

398. **Коріньовська Г. А.** Поетика експресіонізму в творах Миколи Куліша "Народний Малахій", "Патетична соната", "Маклена Граса" [Електронний ресурс] : дипломна робота / Г. А. Коріньовська ; ТНПУ ім. В. Гнатюка, філол. ф-т ; наук. кер. М. П. Ткачук. – Тернопіль, 2007.
399. **Кравчук С. А.** Модерністська дискурсивна практика Василя Стефаника в жанрі новели [Електронний ресурс] : дипломна робота / С. А. Кравчук ; ТНПУ ім. В. Гнатюка, філол. ф-т ; наук. кер. М. П. Ткачук. – Тернопіль, 2005.
400. **Кривуляк М. П.** Жанрова своєрідність драм Івана Франка [Електронний ресурс] : дипломна робота / М. П. Кривуляк ; ТНПУ ім. В. Гнатюка, філол. ф-ту. ; наук. кер. М. П. Ткачук. – Тернопіль, 2014.
401. **Крижевська О. А.** Екзистенційні мотиви у творчості Бориса Антоненка-Давидовича [Електронний ресурс] : магістерська робота / О. А. Крижевська ; ТНПУ ім. В. Гнатюка, філол. ф-т ; наук. кер. М. П. Ткачук. – Тернопіль, 2018. – 87 с.
402. **Кузик Т. Є.** Фемінний дискурс у прозі Оксани Забужко [Електронний ресурс] : дипломна робота / Т. Є. Кузик ; ТНПУ ім. В. Гнатюка, філолог. ф-т ; наук. кер. М. П. Ткачук. – Тернопіль, 2009.
403. **Кузьма М. В.** Художній світ лірики Михайля Семенка [Електронний ресурс] : дипломна робота / М. В. Кузьма ; ТНПУ ім. В. Гнатюка, філолог. ф-т. ; наук. кер. М. П. Ткачук. – Тернопіль, 2010.
404. **Кулицька Т. А.** Художній світ поеми "Гайдамаки" Тараса Шевченка та сучасні аспекти її вивчення в школі [Електронний ресурс] : дипломна робота / Т. А. Кулицька ; ТНПУ ім. В. Гнатюка, філол. ф-т ; наук. кер. М. П. Ткачук. – Тернопіль, 2005. – 61 с.
405. **Лайпа М. П.** Жанрова модель історичної прози Є. Гребінки [Електронний ресурс] : дипломна робота / М. П. Лайпа ; ТНПУ ім. В. Гнатюка, філол. ф-т ; наук. кер. М. П. Ткачук. – Тернопіль, 2005.
406. **Левчишин Н. В.** Історіософська візія України у ліриці митців "Празької школи" [Електронний ресурс] : магістерська робота / Н. В. Левчишин ; ТНПУ ім. В. Гнатюка, філол. ф-т ; наук. кер. М. П. Ткачук. – Тернопіль, 2018. – 77 с.
407. **Лисенко М. В.** Поетичний світ лірики Маркіяна Шашкевича [Електронний ресурс] : дипломна робота / М. В. Лисенко ; ТНПУ ім. В. Гнатюка, філол. ф-т ; наук. кер. М. П. Ткачук. – Тернопіль, 2005.

408. **Лиха Н. М.** Історіософське змалювання України в романі у віршах "Берестечко" Ліни Костенко [Електронний ресурс] : дипломна робота / Н. М. Лиха ; ТНПУ ім. В. Гнатюка, філол. ф-т ; наук. кер. Ткачук М. П. – Тернопіль, 2006.
409. **Лісовська С. А.** Модерністський дискурс творів Тодося Осьмачки [Електронний ресурс] : магістерська робота / С. А. Лісовська ; наук. кер. М. П. Ткачук. – Тернопіль, 2004. – 95 с.
410. **Лучишин С. М.** Поетика повістей Тараса Шевченка [Електронний ресурс] : дипломна робота / С. М. Лучишин ; наук.кер. М. П. Ткачук. – Тернопіль, 2003. – 71 с.
411. **Манюк Н. М.** Розвиток навичок аналізу образу літературного героя на уроках української літератури та позакласній роботі [Електронний ресурс] : дипломна робота / Н. М. Манюк ; ТНПУ ім. В. Гнатюка, філол. ф-т ; наук. кер. Ткачук М. П. – Тернопіль, 2006.
412. **Мариняк Н. Б.** Художній дискурс історичної прози Олександра Соколовського в літературно-критичному контексті доби [Електронний ресурс] : магістерська робота / Н. Б. Мариняк ; ТНПУ ім. В. Гнатюка, філол. ф-т ; наук. кер. М. П. Ткачук. – Тернопіль, 2005.
413. **Мартинюк О. Г.** Своєрідність художнього моделювання світу у прозових творах Уласа Самчука [Електронний ресурс] : дипломна робота / О. Г. Мартинюк ; наук. кер. М. П. Ткачук. – Тернопіль, 2004. – 74 с.
414. **Масюк О. В.** Міфопоетика прози Ольги Кобилянської [Електронний ресурс] : магістерська робота / О. В. Масюк ; ТНПУ ім. В. Гнатюка, філол. ф-ту ; наук. кер. М. П. Ткачук. – Тернопіль, 2014.
415. **Матіяш В. Я.** Жанрова своєрідність творів Ольги Кобилянської "Апостол Черні" та "Земля" [Електронний ресурс] : дипломна робота / В. Я. Матіяш ; ТНПУ ім. В. Гнатюка, філол. ф-ту. ; наук. кер. М. П. Ткачук. – Тернопіль, 2015.
416. **Мацан О.** Філософський зміст казки-притчі Антуана де Сент-Екзюпері "Маленький принц" [Електронний ресурс] : магістерська робота / О. Мацан ; ТНПУ ім. В.Гнатюка, фак. іноземних мов ; наук. кер. Г.С.Дзись, М. П. Ткачук. – Тернопіль, 2005.

417. **Мельничук (Кушнір) Л. Я.** Художній дискурс поеми-епопеї "Попіл імперій" Юрія Клена [Електронний ресурс] : дипломна робота / Л. Я. Мельничук (Кушнір) ; ТНПУ ім. В. Гнатюка, філол. ф-т ; наук. кер. Ткачук М. П. – Тернопіль, 2006.
418. **Мигаль Т. В.** Особливості вивчення драматичних творів І. Карпенка-Карого в 10 класі. [Електронний ресурс] : випускна робота / Т. В. Мигаль ; наук.кер. М. П. Ткачук. – Тернопіль, 2003. – 42 с.
419. **Мицько М. І.** Художня своєрідність драми Т. Шевченка "Назар Стодоля" та особливості вивчення в школі [Електронний ресурс] : дипломна робота / М. І. Мицько ; ТНПУ ім. В. Гнатюка, філол. ф-т ; наук. кер. Ткачук М. П. – Тернопіль, 2006.
420. **Мозіль М. М.** Порівняльний аналіз концепції натуралізму Еміля Золя на прикладі романів "Тереза Ракен" та "Жерміналь" [Електронний ресурс] : магістерська робота / М. М. Мозіль ; ТНПУ ім. В. Гнатюка, фак. іноземних мов; Наук. кер. Р.А.Бубняк, М.П.Ткачук. – Тернопіль, 2005.
421. **Наконечна Х. М.** Жанрова своєрідність малої прози 20-30-х рр. ХХ століття [Електронний ресурс] : магістерська робота / Х. М. Наконечна ; ТНПУ ім. В. Гнатюка, філол. ф-т ; наук. кер. М. П. Ткачук. – Тернопіль, 2018. – 103 с.
422. **Освіцімська Л. І.** Дискурсивна модерністська практика П. Карманського та С. Твердохліба [Електронний ресурс] : магістерська робота / Л. І. Освіцімська ; ТНПУ ім. В. Гнатюка, філол. ф-т ; наук. кер. М. П. Ткачук. – Тернопіль, 2015.
423. **Остапчук Ю. М.** Художній світ новелістики Григорія Косинки та особливості вивчення в школі [Електронний ресурс] : дипломна робота / Ю. М. Остапчук ; ТНПУ ім. В. Гнатюка, філол. ф-т ; наук. кер. М. П. Ткачук. – Тернопіль, 2011.
424. **Пашкова І. О.** Античний світ драматичних поем Лесі Українки [Електронний ресурс] : дипломна робота / І. О. Пашкова ; ТНПУ ім. В. Гнатюка, філол. ф-ту. ; наук. кер. М. П. Ткачук. – Тернопіль, 2014.
425. **Перцак Н. В.** Модерністичний дискурс прозових творів Марка Черемшини [Електронний ресурс] : магістерська робота / Н. В. Перцак ; наук. кер. М. П. Ткачук. – Тернопіль, 2004. – 91 с.
426. **Петранчук О. А.** Художня своєрідність драматичних творів 20–30-х років ХХ століття [Електронний ресурс] : дипломна робота / О. А. Петранчук ; наук. кер. М. П. Ткачук. – Тернопіль, 2004. – 70 с.

427. **Пилипів О. П.** Стильова своєрідність роману Володимира Винниченка "Сонячна машина" [Електронний ресурс] : магістерська робота / О. П. Пилипів ; ТНПУ ім. В. Гнатюка, Філолог. ф-т ; наук. кер. М. П. Ткачук. – Тернопіль, 2010.
428. Порада Н. М. Проблематика та жанрова своєрідність романів "Маруся Чурай", "Берестечко" Ліни Костенко [Електронний ресурс] : дипломна робота / Н. М. Порада ; наук. кер. М. П. Ткачук. – Тернопіль, 2004. – 63 с.
429. **Сенів О. М.** Жанрова своєрідність п'єси І. Котляревського "Наталка Полтавка" [Електронний ресурс] : дипломна робота / О. М. Сенів ; ТНПУ ім. В. Гнатюка, філол. ф-т ; наук. кер. М. П. Ткачук. – Тернопіль, 2005. – 77 с.
430. **Сеньків Т. М.** Літературна дискусія 1925-1928 років та її значення для розвитку української літератури ХХ століття [Електронний ресурс] : дипломна робота / Т. М. Сеньків ; ТНПУ ім. В. Гнатюка, філолог. ф-т ; наук. кер. М. П. Ткачук. – Тернопіль, 2008.
431. **Сидорівська З. В.** Жанрова модель роману "Перехресні стежки" Івана Франка [Електронний ресурс] : дипломна робота / З. В. Сидорівська ; наук. кер. М. П. Ткачук. – Тернопіль, 2004. – 75 с.
432. **Стрилюк О. М.** Невротичний дискурс прози Агатангела Кримського [Електронний ресурс] : магістерська робота / О. М. Стрилюк ; ТНПУ ім. В. Гнатюка, філол. ф-т ; наук. кер. М. П. Ткачук. – Тернопіль, 2006.
433. **Тютюнник О. В.** Сюрреалістична образність поезії Емми Андіївської та Олега Зуєвського [Електронний ресурс] : дипломна робота / О. В. Тютюнник ; ТНПУ ім. В. Гнатюка, філолог. ф-т ; наук. кер. М. П. Ткачук. – Тернопіль, 2009.
434. **Фенюк Б. М.** Модерністський дискурс новел Василя Стефаника [Електронний ресурс] : дипломна робота / Б. М. Фенюк ; ТНПУ ім. В. Гнатюка, філолог. ф-ту. ; наук. кер. М. П. Ткачук. – Тернопіль, 2012.
435. **Фенюк Т. Б.** Історична й художня правда в моделюванні дохристиянського світу в українській прозі ХХ століття [Електронний ресурс] : дипломна робота / Т. Б. Фенюк ; ТНПУ ім. В. Гнатюка, філол. ф-т ; наук. кер. М. П. Ткачук. – Тернопіль, 2007.
436. **Харо Л. Є.** Художній світ оповідань та повістей Івана Чендея [Електронний ресурс] : дипломна робота / Л. Є. Харо ; ТНПУ ім. В. Гнатюка, філолог. ф-т ; наук. кер. М. П. Ткачук. – Тернопіль, 2008.

437. **Царик Н. В.** Поетика драматичних творів Івана Кочерги [Електронний ресурс] : магістерська робота / Н. В. Царик ; ТНПУ ім. В. Гнатюка, філол. ф-т ; наук. кер. М. П. Ткачук. – Тернопіль, 2007.
438. **Чайковська Л. В.** Зображення драматичних картин буття людини в оповіданнях і кіноповідях Олександра Довженка періоду Другої світової війни [Електронний ресурс] : дипломна робота / Л. В. Чайковська ; ТНПУ ім. В. Гнатюка, філол. ф-т ; наук. кер. М. П. Ткачук. – Тернопіль, 2005.
439. **Чайковський Я. Д.** Художнє моделювання людини й історії в поемі-епопеї "Попіл імперій" Юрія Клена [Електронний ресурс] : дипломна робота / Я. Д. Чайковський ; ТНПУ ім. В. Гнатюка, філол. ф-т ; наук. кер. М. П. Ткачук. – Тернопіль, 2005.
440. **Чернець А. І.** Творчість Аркадія Любченка в контексті жанрово-стильових пошуків української прози 20-х років ХХ століття [Електронний ресурс] : дипломна робота / А. І. Чернець ; ТНПУ ім. В. Гнатюка, філол. ф-т ; наук. кер. М. П. Ткачук. – Тернопіль, 2005.
441. **Шуманська Н. В.** Розвиток жанру водевілю в українській драматургії першої половини ХІХ століття [Електронний ресурс] : дипломна робота / Н. В. Шуманська ; наук. кер. М.П. Ткачук. – Тернопіль, 2004. – 73 с.
442. **Щебітченко О. С.** Романтична історіософія ранніх історичних поем Т. Шевченка [Електронний ресурс] : дипломна робота / О. С. Щебітченко ; наук. кер. М. П. Ткачук. – Тернопіль, 2004. – 64 с.
443. **Яворська О. П.** Неоромантичний наратив повістей Ольги Кобилянської [Електронний ресурс] : дипломна робота / О. П. Яворська ; ТНПУ ім. В. Гнатюка, філол. ф-т ; наук. кер. М. П. Ткачук. – Тернопіль, 2005. – 76 с.
444. **Якимчук (Болтик) Н. Л.** Ритуально-міфологічна основа календарно-обрядової лірики [Електронний ресурс] : дипломна робота / Н. Л. Якимчук (Болтик); наук. кер. О.М.Ткачук. – Тернопіль, 2004. – 72 с.

Монографія

445. **Васильків О.** Карнавальний світ масок у творах Володимира Винниченка та Гео Шкурупія : [монографія] / Олена Васильків ; наук. ред. М. П. Ткачук. – Тернопіль : Медобори, 2011. – 84 с.
446. Кебало М. С. Проблеми теорії та історії натуралізму останньої третини ХІХ століття в порівняльно-літературному аспекті : монографічне дослідження / М. С. Кебало ; голов. ред. М. П. Ткачук. – Тернопіль : ТДПУ, 2002. – 92 с.

Відзнаки відомого педагога

447. Вітаємо! **Серед нагороджених – п'ятеро з "Літературного Тернополя"** : [відзначення держ. нагородами України з нагоди Дня Свободи: Ткачика Б., Сапеляка С., Хаварівського Б., Хім'яка В., Ткачука М.] // Літературний Тернопіль . – 2008. – № 1 – С. 2. – (ТОУНБ).
448. **Демків Г. Лауреати премії "Літературний Тернопіль"** : [Т. Ткачук-Гнатюк, Л. Різник, М. Ткачук] / Г. Демків // Тернопіль вечірній. – 2011. – № 52 (28 груд.). – С. 6
449. **Зорепад нагород** : присвоєно почесне звання заслуженого діяча науки і техніки : Ткачуку Миколі – деканові, зав. каф. ТНПУ ім. В. Гнатюка. – Вільне життя. – 2009. – 18 груд. – С. 2. – (Вітаємо!). – (ТОУНБ).
450. **Нові лауреати премії імені Братів Лепких** : [Л. Різник, М. Ткачук, О. Мосійчук] // Літературний Тернопіль. – 2012. – № 2. – С. 4 : фотогр. – (Урочини)
451. **Трое достойних із 20-ти** : [вручення премії Бр. Лепких за 2011 р.] // Нова Тернопільська газета. – 2012. – № 4 (25 січ.). – С. 5.

Публікації про життя і творчість Миколи Ткачука

452. **Астаф'єв О. День за днем у творчому неспокої. М. Ткачуку – 65** : [відомому літературознавцеві, письменнику, д-ру філол. наук, декану ТНПУ ім. В. Гнатюка] / О. Астаф'єв // Літературний Тернопіль. – 2014. – № 4. – С. 71–83 : фотогр. – (Подвижники нації). – (ТОУНБ).
453. **Астаф'єв О. Літературознавча концепція Миколи Ткачука в контексті розвитку сучасної науки** / О. Г. Астаф'єв // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка. Сер. Літературознавство : збірник наукових праць з нагоди 60-річчя народження доктора філологічних наук, професора Ткачука Миколи Платоновича / за ред. Н. М. Поплавської. – Тернопіль, 2009. – Вип. – 27. – С. 8–18.
454. **Астаф'єв О. Про цілющу і чисту воду** : [про життя і творчість Миколи Ткачука] / Олександр Астаф'єв // Життя зі словом : ювілейний збірник на пошану доктора філол. наук, професора М. Ткачука / ТНПУ ; редкол.: М. Г. Жулинський, Р. П. Радішевський, В. П. Кравець [та ін.] ; за ред. М. Зимомрі. – 2014. – С. 9–24.

455. Астаф'єв О. Таємниця особистості : [60-річчя вченого-літературознавця М. П. Ткачука] / О. Астаф'єв // Вільне життя. – 2009. – 19 серп. – С. 5 : портр. – (Ювілей). – (ТОУНБ).
456. Астаф'єв О. Щоб світ став Божим садом : [65-річчя відомого укр. вченого М. П. Ткачука] / О. Астаф'єв // Вільне життя плюс. – 2014. – № 66 (15 серп.). – С. 6 : фотогр. – (Слово про ювіляра) – (ТОУНБ).
457. Астаф'єв О. Щоб світ став Божим садом : [відомому літературознавцеві, письменнику, д-ру філол. наук, проф. ТНПУ ім. В. Гнатюка М. Ткачуку – 65 р.] / О. Астаф'єв // Наукові записки. Сер. Літературознавство / за ред. М. П. Ткачука ; ТНПУ ім. В. Гнатюка. – Тернопіль, 2014. – Вип. 41. – С. 402–413 .
<http://dspace.tnpu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/6001/1/Astaf%27yev.pdf>
458. Барна В. Ткачук Микола Платонович / Барна В., Щербак Л. // Тернопільський енциклопедичний словник : у 4 т. / редкол.: Г. Яворський [та ін.]. – Тернопіль : Видавничо-поліграфічний комбінат «Збруч», 2008. – Т. 3 : П – Я. – С. 452.
459. Гром'як Р. Від балад Левка Боровиковського до прози Івана Франка у прочитанні Миколи Ткачука... / Р. Гром'як // Життя зі словом : ювілейний зб. на пошану доктора філол. наук, професора М. Ткачука / ред. М. Зимомря ; ТНПУ ім. В. Гнатюка, Дрогобицький держ. педагогічний ун-т ім. І. Франка. – Дрогобич : Посвіт, 2014. – С. 42–47. – (ТОУНБ).
460. Життя зі словом : ювілейний збірник на пошану доктора філологічних наук, професора Миколи Ткачука / Терноп. нац. пед. ун-т ім. Володимира Гнатюка [та ін.] ; [упоряд.: М. Зимомря, І. Зимомря, О. Ткачук ; за заг. ред. М. Зимомрі]. – Тернопіль ; Дрогобич : Посвіт, 2014. – 599 с. – Бібліогр. в кінці ст.
461. Зимомря М. Микола Ткачук: погляд на кодекс цінностей / М. Зимомря // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка. Сер. Літературознавство / Тернопільський держ. пед. ун-т ім. В. Гнатюка. – Тернопіль : ТНПУ, 2009. – Вип. 27 – С. 23–28.
462. Зимомря М. Контекст традиції та новаторства: творчий доробок Миколи Ткачука / М. Зимомря ; ТНПУ ім. В. Гнатюка ; Дрогобицький держ. пед. ун-т ім. І. Франка ; Ін-т л-ри ім. Т. Шевченка ; НАН України. – Дрогобич : Посвіт, 2015. – 120 с.

463. **Зимомря М. Микола Ткачук** / М. Зимомря // Час і життя : [художньо-документальні нариси] / відп. ред. І. М. Зимомря. – Дрогобич : Посвіт, 2012. – С. 400–406.
464. **Зимомря М. Наука як чин служіння** : слово про Миколу Ткачука / М. Зимомря // Життя зі словом : ювілейний зб. на пошану доктора філол. наук, професора М Ткачука / ред. М. Зимомря ; ТНПУ ім. В. Гнатюка, Дрогобицький держ. педагогічний ун-т ім. І. Франка. – Дрогобич : Посвіт, 2014. – С. 9–24. – (ТОУНБ).
465. **Краснова Л. Творчий шлях Миколи Ткачука та його обшири** / Л. Краснова // Життя зі словом : ювілейний зб. на пошану доктора філол. наук, професора М. Ткачука / ред. М. Зимомря ; ТНПУ ім. В. Гнатюка, Дрогобицький держ. педагогічний ун-т ім. І. Франка. – Дрогобич : Посвіт, 2014. – С. 51–56. – (ТОУНБ).
466. **Кузьменко В. Літературознавча нива Миколи Ткачука** / В. Кузьменко // Київська старовина : науковий історико-філологічний журнал. – 2009. – №. 4. – С. 98–101. – Бібліогр. в кінці ст. (З назви).
467. **Кузьменко В. Літературознавчий дискурс Миколи Ткачука** / В. Кузьменко // Літературний Чернігів : щоквартальний мистецький журнал літературної спільки "Чернігів". – 2009. – № 3. – С. 98–105. ; Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка. Сер. Літературознавство / Тернопільський держ. пед. ун-т ім. В. Гнатюка. – Тернопіль : ТНПУ, 2009. – Вип. 27 С. 36–41 – URL: ; Університет. – 2009. – № 4. – С. 112–118.
468. **Мацевко-Бекерська Л. Мистецький пошук у відображенні науки: літературознавча концепція Миколи Ткачука** / Л. Мацевко-Бекерська // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка. Сер. Літературознавство / Тернопільський держ. пед. ун-т ім. В. Гнатюка. – Тернопіль : ТНПУ, 2009. – Вип. 27. – С. 29–35.
469. **Мельничук Б. Іван Дзюба – Миколі Ткачуку** / Б. Мельничук // Вільне життя плюс, 2015. – № 39 (22 трав.). – С. 6. – (ТОУНБ).
470. **Мельничук Б. Його знання – дарунок поколінням** : [ювілей літературознавця, письменника, педагога М. П. Ткачука] / Б. Мельничук, О. Ліберний // Свобода. – 2009. – 19 серп. – С. 8. – (З роси і води, ювіляре!). – (ТОУНБ).

471. **Мельничук Б. Новаторство Миколи Ткачука** : [про книгу М. Зимомрі "Контекст традиції та новаторства: творчий доробок Миколи Ткачука"] / Б. Мельничук // Вільне життя плюс. – 2015. – № 42 (29 травн.). – С. 1. – (Щойно з друку). – (ТОУНБ).
472. **Мельничук Б. Трикнижжя професора Миколи Ткачука** / Б. Мельничук // Вільне життя плюс. – 2014. – № 53 (4 лип.). – С. 6. – (Знай наших!).
473. **Микола Ткачук** : бібліографічний покажчик / О. Астаф'єв, О. Ткачук ; Тернопільський національний педагогічний ун-т ім. В. Гнатюка. – Тернопіль : Тернопіл. нац. пед. ун-т ім. В. Гнатюка, 2009. – 157 с. – Альтернативна назва : Бібліографічний покажчик публікацій професора Миколи Ткачука (назва обкл.).
474. **Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка. Сер. Літературознавство** : збірник наукових праць з нагоди 60-річчя доктора філологічних наук, професора Миколи Ткачука / за ред. д-ра. філолог. наук Поплавської Н. М. – Тернопіль : ТНПУ, 2009. – Вип. 27. – 466 с. – URL: <http://www.library.tnpu.edu.ua/index.php/naykovizap/192-literaturoznavstvo>.
475. **Сапеляк С. «Хто має очі – уздрить...»** : Богданові Ткачику – 60! / Степан Сапеляк // Літературний Тернопіль. – 2011. – № 3. – С. 85–88. – (НБ ТНПУ).
476. **Сапеляк С. Духовний спас Миколи Ткачука** : ювілярне слово на пошанівок вченого-франкознавця, письменника, педагога / С. Сапеляк // Вільне життя. – 2009. – 28 серп. (№ 69). – С. 6. – (ТОУНБ).
477. **Ткачук О. Компаративний дискурс Миколи Ткачука** / О. Ткачук // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка. Сер. Літературознавство. – Тернопіль, 2011 – Вип. 31. – 2011. – С. 377–385. – URL: http://catalog.library.tnpu.edu.ua/naukovi_zapusku/literaturoznavstvo/lit_11_31.pdf

ЗМІСТ

<i>Від упорядника</i>	4
<i>Людина відкритої душі (вірш на пошану професора Миколи Ткачука)</i>	6
<i>Літературознавча концепція Миколи Ткачука в контексті розвитку сучасної науки про літературу</i>	8
<i>Літературознавчий дискурс Миколи Ткачука</i>	24
<i>Науковий доробок вченого</i>	31
Особисті праці	31
Праці у співавторстві	35
Наукові статті	40
<i>Редакційно-рецензійна діяльність Миколи Платоновича</i>	62
Професор М. Ткачук – редактор та рецензент	62
Рецензії науковців на праці М. Ткачука	71
<i>Наукова школа професора</i>	75
Докторські та кандидатські дисертації	75
Магістерські, дипломні та випускні роботи	77
Монографія	86
<i>Відзнаки відомого педагога</i>	87
<i>Публікації про життя і творчість Миколи Ткачука</i>	87

Довідково-біобібліографічне видання

Людина відкритої душі

(до 70-річчя від дня народження Миколи Платоновича Ткачука – українського літературознавця, критика, педагога, члена Національної спілки письменників України, професора, завідувача кафедри теорії і методики української та світової літератури ТНПУ ім. В. Гнатюка)

БІОБІБЛІОГРАФІЧНИЙ ПОКАЖЧИК